

Za uspešno gospodarjenje in razvijanje samoupravnih odnosov je predsednik republike Tito odlikoval kranjsko Savo z redom dela z rdečo zastavo; visoko odlikovanje je Stane Dolanc izročil predsedniku delavskega sveta Save Francu Sircu. Delavci Save pa so predsedniku Titu podelili najvišje priznanje Zlato plaketo Save, s svečane proslave pa so Titu poslali tudi pozdravno brzojavko.

V LTH Škofja Loka pa so v soboto predali namenu novo proizvodno halo. Trak je prerezal delavec Milan Krajnc. — Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 1

GLAS

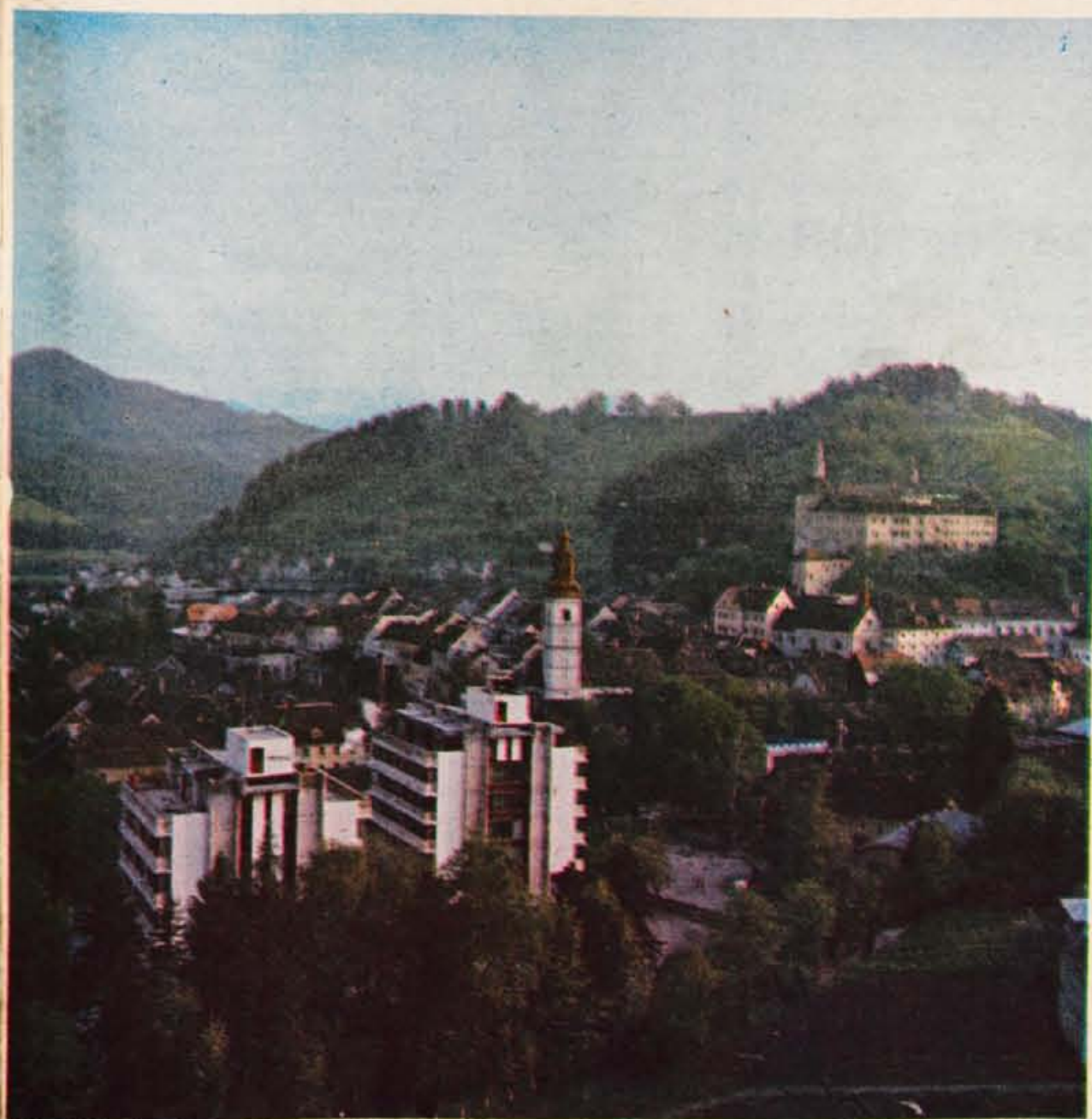
Kranj, torek, 8. 1. 1980

Cena: 5 din

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja: Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Andrej Žalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Največja izborjena pravica delavskega razreda Jugoslavije:

Delavec je sam svoj gospodar

V prostorih Gorenjskega sejma v Savskem logu je bila v nedeljo velika svečanost ob 30-letnici samoupravljanja in 60-letnici delovne organizacije Sava Kranj

Kranj — »V praksi je delavski razred Jugoslavije dokazal, da je sposoben upravljati tovarne oziroma proizvodnjo, dohodek in družbeno lastnino,« je med drugim poudaril Stane Dolanc, slavnostni govornik na slavnostni seji delavskega sveta in osrednji proslavi letošnjih Savinih jubilejev. Slovesnosti so se poleg večine, več kot 4000-članskega kolektiva, udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja kranjske občine in Gorenjske republike in federacije ter predstavniki delovnih organizacij, s katerimi Sava uspešno sodeluje. Med gosti so bili tudi Viktor Avbelj, France Popit, Milan Kučan, Mitja Ribičič, Vinko Hafner, Andrej Verbič, Pepeca Kardelj, Miha Marinko in drugi.

Čeprav obletnica ustanovitve kranjske Save, ki sega tja v leto 1920, ko je bilo ustanovljeno majhno gumarsko podjetje Vulkan, ni obenem tudi začetek industrije nasploh pri nas, pa je vendarle prav v Kranju v majhnem obratu za izdelavo radirk in zamaškov, iskati

zametke jugoslovanske gumarske industrije. Za Kranj je bilo to še kako pomembno, saj razen takratnega Standarda druge industrije sploh ni bilo. V vsem predvojnem obdobju maloštevilni gumarski obrat ni bil deležen kakega posebnega tehničnega napredka. Še vedno dokaj majhna tovarna se je šele po osvoboditvi začela hitreje razvijati, zaposlila je lahko prve kvalificirane gumarje, v letu 1948 pa je bila izdelana prva avtomobilska guma. Vse odtlej skoraj ni leta, ki ne bi za hitro razvijajočo se gumarsko industrijo pomenilo pomembnega razvojnega koraka: selitev v nove prostore na desni breg Save, razširjen proizvodni program, poslovno tehnično sodelovanje s Semperitom, nova tovarna avtopnevmatike, tovarna umetnega usnja. Že zgodaj pa se v procesu združevanja sorodnih organizacij s Savo združijo Vulkan iz Niša, industrija gume Ruma, Tovarna pozamentarije in plastičnih mas Totra ter Kemična

Nadaljevanje na 9. str.

Škofja Loka praznuje

Bil je večer. Debela luna se je bahavo sprehajala med svetlimi zvezdami. Stal sem na ploščadi dražgoškega spomenika. Nikjer v bližini ni bilo videti žive duše.

Iz dimnikov hiš, pripetih na rob črne Dražgoške gore, je igravo poplesaval bel dim. Začutil sem domačnost ognjišča. Zazdalo se mi je celo, da vidim na skali Selenci prikovanega Prometeja, a le za trenutek, potem je sneg, ki je prejšnjo noč ozaljšal praznično pokrajino, ohladil mojo sanjavost.

Kakšno je neki življenje za temi osvetljenimi okni? Je srečno?

Ah, stopiti bi moral do vsakega od njih, jih povprašati: »Ste srečni?«

Potlej bi vsakdo risal svojo srečo. Imelo bi deset, sto, tisoč obrazov, a nekaj besed bi našel v vseh odgovorih, kakor: kruh, otroci, zdravje, mir in tudi nesreča. Potlej bi jih vprašal: »Kaj neki je vašim govoril Žagar, da so Cankarjevce končno le vzeli za svoje?« Najbrž tudi o sreči, ki je mogoča le v svobodi,« bi bržčas odgovarjali. In tu bi odkril novo besedo: SVOBODA. Vi jo izgovarjate povsem preprosto kot kruh, delo, hiša, žena. V vašem govorjenju ni duha krvi in ne slutnje smrti.

»S časom se ne spreminjajo le ljudje, temveč tudi zven besedi,« sem si rekel.

Stal sem in užival lepoto večera. Ura v zvoniku je začela udarjati večerno uro. Zazdalo se mi je, da je

napočila ura strahov. Iz Rudnega sem ugledal prihajajoče apokaliptične jezdece. Konec!

Tedaj pa so luna in zvezde nenadoma močno osvetlile lvetove podobe. Vse okoli mene je na mah oživel.

Batičevi borci so se zganili. Bron je zajecal in borcev korake je spremljalo zlovesče lomljenje betona. Bil sem priča smrtnemu plesu, v katerem sta bila objeta mali slovenski narod in apokaliptični jezdeci, ki so bili okrašeni z znanimi in neznanimi svastikami smrti.

Ko je odzvenel poslednji udarec in sta urno kazalca potegnila mejo med preteklostjo in prihodnostjo, so zlovesče podobe izginile. Ostal je le lep večer in luna in zvezde in ... mrtvi pod menoj. Začutil sem, da je zgodovina tudi sedanjost in prihodnost.

Spustil sem se po elegantni vijugi navzdol. Takrat pa se je utrnila zvezda. Postal sem in se zazri v razparano nebo. Iz grla se je pritiho tapila osvobojajoča želja: MIR. Pomislil sem: to je edino, za kar bi tudi svetovni referendum uspel.

Koraki so pregnali besede. Mislim na Prometeja. Mu bomo ostali v pogumu, ustvarjalnosti in kljubovalnosti podobni tudi v letih preizkušenj, ki so pred nami?

V. ŽAKELJ

Jutri, 9. januarja, ob 16. uri bo v dvorani kina Sora v Škofji Loki slovesnost v počastitev občinskega praznika. Po kulturnem programu bo sprejem v restavraciji hotela Alpetour v Škofji Loki.

Tito na zdravljenju

Predsednik republike Josip Broz-Tito je v soboto zapustil klinični center v Ljubljani in je v spremstvu predsednika CK ZKS Slovenije Franceta Popita odšel na Brdo pri Kranju. Zdravniški konzilij v katerem so bili najuglednejši domači zdravniki ter prof. dr. Michael de Bekey iz ZDA in prof. dr. Marat Knjazev iz SZ je sporočil, da izvidi preiskav ožilja nog zahtevajo nadaljnje intenzivno zdravljenje.

Po pregledu in konzultacijah je predsednik Tito zadržal prof. de Bakeva in prof. Knjazeva ter člane konzilija na kosilu.

Štufeta iz Vojvodine

Odbor za proslavo dneva mladosti pri pokrajinski konferenci Zveze socialistične mladine Vojvodine je predlagal zveznemu odboru, da bi letošnja, 35. štufeta mladosti s čestitkami predsedniku Titu, začela pot v Novem Sadu. Pričakujejo, da bo to 23. marca.

Desetega januarja pa bo potekel rok za oddajo osnutkov letošnje štufetne palice, značke, plakator in znakov ter scenarija za proslavo. Vojvodinski mladinci, še posebej Novosađani, ki naj bi bili gostitelji te slovesnosti, se na ta dogodek, s katerim naj bi proslavili tudi 35. obletnico zmage nad fašizmom, vneto pripravljajo. Vse mladinske organizacije pripravljajo posebne programe.

Rudarje bolje plačati

Prihodnji razvoj revirjev bo temeljil na energetiki v okviru revirskega energetskega kombinata Edvard Kardelj ter na pospešenem razvoju spremljajočih industrij. Razvoj bo vključeval tudi prestrukturiranje gospodarstva, toda ne z opuščanjem tradicionalnih programov, temveč z modernizacijo, gospodarsko krepitvijo tudi na vidih manj pomembnih gospodarskih dejavnosti. To je bila osrednja tema pogovorov, ki jih je imel v petek in v soboto dr. Anton Vratuša med obiskom v zavsavskih revirjih.

Rekorden izvoz

Topilnica svinca in cinka iz Titovega Velesa je v desetih mesecih preteklega leta dosegla rekorden izvoz. V tem obdobju je namreč izvozila 15.370 ton cinka, 7 tisoč ton svinca in 100 ton kadmija v vrednosti 23 milijonov dolarjev, oziroma za 3 milijona več kot so planirali.

Domači rudarski stroji

V industrijsko-energetskem kombinatu Kolubara bodo najkasneje do marca izdelali prvi odlagalec za premogovnike, kar je nedvomno velik uspeh domačih proizvajalcev opreme. V odlagalcu je vgrajenih dve tretjini domačih delov. Dolej smo rudarsko opremo vedno uvažali. Kmalu bodo začeli izdelovati tudi domači bager, ki naj bi prišel na tržišče leta 1981.

Nagrada »4. julij«

Svet sklada zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije je objavil vsejugoslovanski razpis za nagrado »4. julij«, ki jo podeljujejo ob dnevu borca. Nagrado podeljujejo za umetniška dela na temo iz narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije.

KRANJ

Predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Drago Štete je sklical za danes, 8. januarja, 84. sejo izvršnega sveta. Člani izvršnega sveta bodo obravnavali oblikovanje in razporejanje prihodkov občinskega profačuna v letošnjem prvem tromesečju, razpravljali o analizi priznavalnih udeležencem NOB in obravnavali spremembe osnutka resolucije o izvajanju letošnjega družbenega plana kranjske občine, ki se nanašajo na reševanje nedovoljenih gradenj.

-jk

RADOVLJICA

Občinska konferenca ZSMS Radovljica je decembra v sodelovanju z delavsko univerzo pripravila seminar za vodstva komisij za idejnopolitično delo in vodstva marksističnih krožkov pri osnovnih organizacijah ZSMS. Dvodnevnega seminarja, ki je bil v mladinskem domu v Bohinju, se je udeležilo prek 30 mladih. Predavanja so zajemala snov o razvoju marksizma v svetu in pri nas, o delegatskem sistemu, o zakonu o združenem delu, o dohodku in stabilizaciji gospodarstva ter o marksističnih krožkih.

E. Mulalič

JESENICE

V ponedeljek, 14. januarja, bo seja predsedstva občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva z Jesenic. Sejo, ki bo ob 16. uri v konferenčni sobi jeseniške občinske skupščine, bodo v glavnem posvetili vprašanju s področja obveščanja. Delegati konference bodo najprej razpravljali o smernicah za izdelavo srednjeročnega plana lokalne radijske postaje Triglav z Jesenic za obdobje 1981-1985 ter se odločili o sprejemu dopolnitev samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela radijske postaje. Zatem bodo med drugim razpravljali o programski usmeritvi časopisnega podjetja Glas iz Kranja za letošnje leto ter njegovem letošnjem finančnem načrtu.

(S)

Dvaindvajsetič Po stezah partizanske Jelovice

Razvijajmo tradicije NOB

LJUBLJANA - Ob občinskem prazniku Škofje Loke, ob osemindvajseti obletnici Dražgoške bitke in petintrideseti obletnici zmage nad fašizmom, bodo 12. in 13. januarja v tej znani partizanski vasi pod Jelovico že dvaindvajsete prireditve Po stezah partizanske Jelovice.

Tako kot že nekaj let nazaj so prireditve, posvečene tej znani bitki, razdeljene na dva športna dela; v športne prireditve in množične pohode. Letos pa bodo te prireditve popestrili še zmajarji, ki bodo imeli svoje tekmovanje. V obeh dneh, posebno pa še v nedeljo, ko bo pred spomenikom ob 14. uri osrednja prireditve, organizatorji pričakujejo nad 6000 udeležencev.

SOBOTA

Ob 10. uri bodo zarezali tekaško smučino s startom za Kamnitnikom smučarski tekači, ki se bodo v biatlonu pomerili za jugoslovanski spominski pokal. Organizator tega pokala je SK Alpetour iz Škofje Loke.

SK Radovljica bo ob 10. uri v Kamni gorici organizator slaloma za cicibane in cicibanke »Dražgoška bitka ponos mladih.«

NEDELJA

Ob 8. uri bo z vrha Dražgoške gore sankško tekmovanje s tekmovalnimi, samotežnimi in navadnimi sanmi. Proge in organizacija so v rokah ŠD Železniki.

S startom in ciljem pred spomenikom NOB v Dražgošah bo ob 8. uri deveto odprto smučarsko prvenstvo TO SR Slovenije. Pričakujejo, da bo na startu od 400 do 450 udeležencev iz enot TO, JLA in milice.

Start patrolnega tekmovanja članov ZRVS in ZSMS »Po poti heroja Kebeta« bo ob 8. uri v Kropi. Organizatorja sta ZRVS Slovenije in ŠD Plamen iz Kroke.

Smučarski klub Triglav iz Kranja pa bo ob 9.30 organizator množičnega smučarskega teka. Dolžina prog je osem in deset kilometrov. Start je pod Bičkovo skalo. Vsi udeleženci tega teka naj pridejo z avtomobili v Dražgoše do 8.30. Od te ure naprej pa bo promet zaprt za vsa vozila, razen z nalepkami.

Množični rekreativni pohodi v Dražgoše. Po poti Cankarjevega bataljona - od Pasje ravni do Dražgoš bo pohod planincev PD Škofja Loka, Železniki, Žiri ter sosednjih PD iz Medvod, Idrije in Ljubljane. Pohod bo krenil ob 12. uri iz Pasje ravni v Dražgoše po enotah, tako kot borci Cankarjevega bataljona v letu 1941.

Občinski odbor ZVB NOB Jesenice je organizator pohoda Po stezah prvih partizanov. Začetek poti je ob 7. uri iz Soteske preko Jelovice v Dražgoše.

Občinski odbor ZVB NOB Kranj je organizator dveh pohodov. Prvi je Po poti heroja Iva Slavca-Jokla. Ta pohod bo krenil ob 8. uri iz Čepulj preko Mohorja v Dražgoše. Za vse pohodnike je organiziran brezplačen prevoz izpred hotela Creina.

Drugi pohod Kranjčanov, tudi za te bo vozil avtobus do Nemilj, pa je ob sodelovanju PD Kranj iz Nemilj preko Podblice v Dražgoše.

Ob 7. uri bo na Križni gori krenil pohod v Dražgoše, pod geslom Po poti Škofjeloškega odreda. Organizirata ga TO Škofja Loka in občinska konferenca ZSMS.

Po poti komandanta Otona Vrhunca-Blaža bo ob 10. uri krenil pohod iz Selc preko Kališča v Dražgoše. Organizator tega pohoda je krajevni odbor ZVB NOB KS Selca.

Od Rudna do Dražgoš Po poti herojev Žagarja in Gregorčiča, s pričetkom ob 11. uri pred gasilskim domom na Rudnem, organizira pohod krajevna konferenca SZDL in ZSMS Železniki.

Ob 10. uri organizira pohod Po poti heroja Dežmana Antona-Tončka od Kroke preko Jamnika do Dražgoš občinska konferenca ZSMS Radovljica.

Taborniki, pozdravljeni na Bičkovi skali, je geslo množičnega zimskega orientacijskega pohoda in srečanja tabornikov Slovenije. Organizator je Taborniški odred iz Škofje Loke.

Dražgošani, vsi na prireditve ob 38. obletnici bitke, pa je geslo ZVB NOB KS Dražgoše-Rudno.

D. Humer

Novoletna poslanica predsednika Tita

Za nikogar ne bo lahko

Minilo je še eno leto naše zelo intenzivne dejavnosti tako na notranjem kot na mednarodnem prizorišču. Leto 1979 je potekalo v znamenju nadaljnje graditve samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov in političnega sistema socialistične samoupravne demokracije, v znamenju vsestranskega razvoja vseh naših republik in pokrajin ter stabilnosti naše skupnosti kot celote. Hkrati je plodna zunanje-politična aktivnost okrepila mednarodni položaj naše države in ji prinesla nova pomembna priznanja, pravi v uvodu svoje poslanice ob slovesu leta 1979 in prihodu leta 1980 predsednik republike in Zveze komunistov Jugoslavije, Josip Broz-Tito.

Na novi veliki preizkušnji je bila tudi solidarnost naših narodov in narodnosti. Ob slovesu od leta 1979 ne moremo pozabiti na težke občutke zaradi katastrofalnega potresa in poplav. To je bil hud udarec za našo državo in posledice bomo še dolgo čutili. Vendar pa solidarnost, ki se je izkazala ob tem, priča o trdnosti naše skupnosti in učinkovitosti socialističnega samoupravnega sistema.

Nadaljeval se je proces, začel s sprejetjem nove ustave in zakona o združenem delu, pravi med drugim predsednik v poslanici delovnim ljudem in občanom Jugoslavije. Delavski razred je sprejel delegatski sistem kot najboljši način za svojo udeležbo pri pripravljanju, sprejemanju in izvajanju družbenih odločitev. Potrebni pa so še napor za krepitev delegatskega sistema. Staro predstavniško prakso prepočasni premagujemo. Po moje, pravi predsednik Tito, ni glavni problem v sestavi delegacij. Delavci znajo izbrati najboljše. Bolj gre za premajhno poznavanje pravic in dolžnosti, zato delavci ne sodelujejo v polni meri pri odločanju.

O življenjskih vprašanjih delavcev pogosto odločajo v ozkih poslovnih krogih in tudi ne tako redko s prav tako ozkim krogom funkcionarjev v družbenopolitični skupnosti, torej mimo delegatskega sistema. Vse to ohranja moč državnega aparata, veča vpliv izvršnih organov in goji ostanke birokratskih odnosov. Sistem je zato treba obvarovati pred deformacijami, ki mu grozijo. Tudi tokrat bi želel poudariti pomen uvajanja kolektivnega dela in odgovornosti, kar pomeni tudi enotnost misli in akcije.

Ko je predsednik Tito govoril o nujnosti samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja ter opozoril na primere ozkega in sebičnega mišljenja, je terjal nujnost večje aktivnosti Zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij. Komunisti morajo neposredno delovati in pojasnjevati ukrepe, ki jih sprejemamo. Neposredne, žive besede nihče ne more nadomestiti, še najmanj pa kupi težko razumljivega pisanega gradiva. Predsednik Tito meni, da je še posebej odgovorna tudi socialistična zveza.

Lanski gospodarski dosežki so vrednejši zaradi tega, ker smo jih dosegli v nemirnem gospodarskem letu, v letu mednarodne gospodarske krize in katastrof. Težave, izražene predvsem v visoki inflaciji in zunanjetrgovinskem deficitu, pa niso le posledica zunanjih vzrokov, temveč tudi naših notranjih slabosti: neresnega sprejemanja stabilizacije, nespoštovanja sistemskih rešitev in dogovorjene gospodarske politike, odtujevanja dohodka od delavcev, pretirane porabe in najrazličnejših drugih neupravičenih zahtev. Sklepi predsedstva CK ZKJ so smernice za ponašanje v prihodnjih letih. Proizvodnja mora biti večja in kvalitetnejša, spremenjena njena sestava, položaj našega gospodarstva v mednarodni delitvi dela pa se mora okrepiti. Izvoz lahko k temu največ pomaga. Varčevati bomo morali. To so danes prisiljene početi tudi veliko bolj razvite in bogate države kot Jugoslavija, poudarja predsednik Tito. Vsi se moramo obnašati tako, kot smo se dogovorili.

Pred nami so torej velike naloge. Za njihovo uspešno in pravočasno izpolnitev imajo največjo odgovornost komunisti, vendar tudi vsi naši delovni ljudje. Toda, odgovornost mora biti konkretna. Ne more vsak odgovarjati za vse. Zagotoviti moramo, da bomo vselej vedeli, kdo za kaj odgovarja. Zato moramo imeti konkreten in jasen načrt akcije, v katerem bo vsak našel svoje mesto in naloge. Seveda pa moramo krepiti sistem samoupravljanja.

Ko je predsednik Tito ocenil zunanje-politično dejavnost Jugoslavije, katere ugled se je lani povečal, je poudaril odgovornost vseh državljanov in držav za boljši svet. Leto, v katero stopamo, ne bo lahko. Zahtevalo bo resna odgovodovanja. Zato se obračam na vse delovne ljudi, pravi predsednik Tito na koncu poslanice, posebej na voditelje na vseh ravneh, da vsakdo na svojem mestu stoji tisto, kar je njegova dolžnost. Naj bo to resnično leto velike aktivnosti in varčevanja, leto največje discipline in odgovornosti!

J. Košnjek

35-letnica miniranja hotela Evropa v Kranju

10. januarja letos poteče 35 let od znane sabotažne akcije, ki jo je izvedla drzna skupina obveščevalcev - diverzantov Kokrškega odreda. Tega dne so se v večernih urah zamajala tla restavracije v prvem nadstropju in zidovi hotela v Poštni ulici v Kranju. Diverzanti so prišli v poslopje preoblečeni v nemške železniške uniforme, postavili aktovko z angleškim plastikom ter tempirnim svinčnikom, nastavljenim na pol ure, v prvo nadstropje in se kar najhitreje izmuznili iz hotela.

Učinek je presegal vsa pričakovanja. Predvsem so diverzantje hoteli zastrašiti Nemce, da se ne bodo počutili varne niti v takem gnezdu, kot je bil zanje hotel Evropa. Deset kilogramov plastika so poglala okna hotela z okvirji vred na ulico, zunanji zidovi so se razmajali, tla prvega nadstropja so se udrla v pritličje. Razpoke na hotelu so vidne še danes! Bile pa so pri Nemcih tudi žrtve: mrtva sta bila dva nemška vojaka in napovedovalka takratnega nemškega radia v Kranju, 22 pripadnikov nemške vojske in njihovih političnih

voditeljev pa je bilo težko ranjenih, ostali so brez rok, nog, dobili težke opekline, zlome.

Nemško poveljstvo je takoj pri eksploziji zablokiralo Kranj, preiskalo center mesta, vendar diverzanti so bili že daleč od mesta, na poti proti Naklu in že na novih diverzantskih nalogah. Zadovoljni so bili s svojim delom. Še bolj pa so bili ti večer in to noč zadovoljni v štabu Prešernove brigade, ki je ključni močni blokadi mesta izvedla uspešno vojaško prehranjevalno akcijo - Stražišču pri Kranju, uničila prece vojaških objektov, ujela nekaj sovražnih vojakov in skoraj v celoti uničila prometni urad in kretniški naprave na železniški postaji v Kranju.

Vse te akcije so imele velik odmev med prebivalci Gorenjske. Vsakdo nova akcija, za katero so izvedeli, jim je bolj približala svobodo.

V sredo, 9. januarja se bodo člani diverzantske skupine spet srečali v hotelu Evropa v Kranju in obudili spomine na tiste razburljive dogodke pred 35 leti.

Dušan Feldin-Srečko

Škofja Loka praznuje

V škofjeloški občini, ki je po površini ena največjih na Gorenjskem in v Sloveniji in, ki kot pravijo, v mnogočem spominja na našo širšo domovino, dela in živi okoli 34.000 prebivalcev. Živijo, tako kot velja za povsod, bolje kot kadarkoli poprej. Gradijo nove gospodarske objekte, nove vrtce in šole, vlagajo veliko denarja v komunalo in varstvo okolja. Za boljši jutri si prizadevajo kolektivi in krajevne skupnosti ter posamezniki.

Tako so lani ustvarili 11,5 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar predstavlja v okviru Gorenjske 18,3 odstotka, porast za 29 odstotkov pa je enak poprečju Gorenjske in zaostaja za rastjo na Jesenicah in v Radovljici ter prekaša Kranj in Trzin. Dohodek ocenjujejo na več kot 3 milijarde dinarjev in je na Gorenjskem najmanj porastel, čeprav je od predlani večji za 29 odstotkov. Tudi čisti osebni dohodki so se lani najmanj povečali v Škofji Loki in so znašali 6.613 dinarjev in so celo nižji od regijskega poprečja, ki znaša 6.795 dinarjev.

V škofjeloški občini so lani nadpovprečno veliko denarja porabili za investicije in rast zaostaja le za Radovljico. Izgub skoraj ni bilo, saj je celo največji izgubaš TOZD Montažni objekti v Jelovici izplaval iz primanjkljaja. Porasle so zaloge izdelkov, vendar kljub temu še vedno niso visoke. Industrijska proizvodnja pa se je v primerjavi z letom 1978 povečala za četrtno in je prodaja industrijskih proizvodov dosegla 7,2 milijarde dinarjev.

Zunanjetrgovinska menjava je še vedno pozitivna. V primerjavi s predlani so lani prodali na tuje za 19 odstotkov več in je izvoz presegel 42 milijonov dinarjev. Najbolj se povečuje izvoz v dežele v razvoju, ki je porastel kar za 80 odstotkov, upada pa izvoz na klirinško področje, ki je kar za tretjino manjši. Sicer pa prodajo škofjeloške delovne organizacije 72 odstotkov za izvoz namenjenega blaga na konvertibilno pod-

ročje, 20 odstotkov na klirinško in 8 v dežele v razvoju.

Uvozili so za 39 milijonov dolarjev blaga, kar je za 17 odstotkov več kot leta 1978. Od celotnega uvoza je le 7 odstotkov investicijske opreme, 92,6 odstotka pa predstavljajo surovine in repromaterial. 8 odstotkov uvoza je iz klirinškega področja, 92 odstotkov pa s konvertibilnega. Podjetja so planirala uvoz v vrednosti 53 milijonov dinarjev, vendar ne bodo uvozili niti tri četrtine.

Zadovoljivo se je povečala tudi produktivnost zaposlenih v gospodarstvu, ki je porasla med 4 in 5 odstotki. Poslabšala pa se je plačilna sposobnost gospodarstva, prav tako tudi sestava poslovnih sredstev. Stopnja samofinanciranja je upadla od 46 na 42 odstotkov.

Kar dve tretjini družbenega proizvoda ustvarja industrija, desetkrat manjši delež odpade na kmetijstvo, medtem ko so trgovina, gostinstvo in turizem udeleženi le z 20 odstotki. 70 odstotkov ljudi dela v industriji in le 30 v kmetijstvu, terciarnih dejavnostih in negospodarstvu.

Prav to razmerje med gospodarstvom in negospodarstvom je eno največjih neskladij, ki jih v škofjeloški občini v tem srednjeročnem obdobju niso uspeli odpraviti, niti zmanjšati. Ob vstopu v sedanje srednjeročno obdobje, ko je bila škofjeloška občina na 17 mestu v Sloveniji po razvitosti, je bilo takšno razmerje še znosno, sedaj, ko se je zaradi hitrega razvoja povzpela na 9 mesto in se tako uvrstila med razvite

občine, pa to neskladje že povzroča težave in probleme. Zato bo razvoj družbenih dejavnosti, gostinstva in turizma ena glavnih nalog za prihodnjih pet let, saj poleg dela delavcev in občan potrebuje tudi razvedrilo, rekreacijo in pa seveda šole, vrtce, dobro trgovino in storitve.

Resna ovira za hitrejšo rast in večjo povezanost prostora še vedno ostaja slaba cestna povezava dolin s Škofjo Loko. Slabe ceste dvigajo poslovne stroške v gospodarstvu Selške in Poljanske doline, zlasti pa Žirov. Takšno stanje tudi onemogoča naravno povezanost s sosednjimi primorskimi občinami in Logatcem ter zmanjšuje delež turizma v občinskem prostoru in gospodarstvu. Slaba cestna povezava tudi vpliva na ohranjanje krajevnih lokalizmov in ovira delo zlasti tedaj, ko je potrebno celotni občinski prostor aktivirati za skupne akcije.

S sprejeto novelacijo urbanističnega programa in pripravo nižjih urbanističnih dokumentov pa se odpira zelena luč najprej v Poljanski dolini. Na več krajih so že zapeli buldožerji pri gradnji nove uranske ceste, ki mora biti zgrajena do leta 1981, ko bodo odprli rudnik urana Žirovski vrh. Vse zadeve okoli poteka ceste, zemljiško pravni problemi in še drugo, kar je potrebno rešiti pred gradnjo tako velikega objekta, je bilo v Poljanski dolini rešeno skoraj neopazno in dela potekajo po programu.

V letu, ki se pravkar začenja pa bo treba dokončno rešiti tudi problem uranske ceste skozi Škofjo Loko. Predlogi urbanističnega načrta za Loko bodo prav kmalu v javni razpravi in dani v pretres krajanom in delegatom občinske skupščine. Kje bo tekla, se bodo morali občani sami odločiti, jasno pa je, da je ni mogoče potegniti tako, da nihče ne bi bil prizadet. Ker je odločitev dolgoročna, je vredna temeljitega razmisleka.

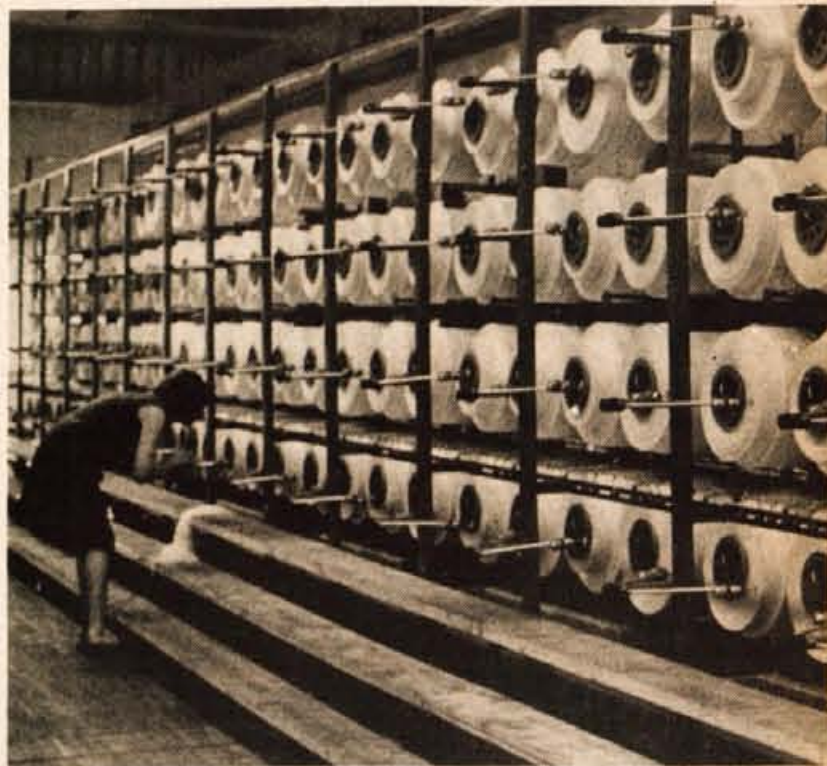
Rudnik pa prinaša vrsto problemov tudi v Gorenjo vas, na katere kraj ni pripravljen. Problem pošte, banke, rekreacijskih površin, zlasti pa trgovine in vode se je še posebno zaostri, ko so začeli na delovišče rudnika in ceste prihajati novi delavci. Čeprav krajanji vedo, kaj je potrebno narediti, so sami kadrovske prešibki, da bi lahko v tako hitrem času nadoknadili zamujeno. Ni dovolj le to, da ima Gorenja vas v občini pri reševanju vseh problemov absolutno prioriteto, na pomoč bo moralo krajevno skupnosti priskočiti predvsem združeno delo v kraju in to ne samo z denarjem, temveč tudi z znanjem.

Zaradi visoke stopnje zaposlovanja, saj število zaposlenih v škofjeloški občini še vedno raste najhitreje na Gorenjskem, se stalno večajo potrebe po otroškem varstvu in vseh oblikah kakovostnejšega izobraževanja. Število zaposlenih se je namreč povečalo za 3,83 odstotka, medtem ko je poprečje na Gorenjskem 1,86 odstotka. Število zaposlenih v škofjeloški občini se je tako dvignilo z 19,8 na 20,2 odstotka vseh zaposlenih na Gorenjskem.

Otroško varstvo so lani v Škofji Loki uspešno rešili z dograditvijo novega vrtca Najdihojca v Podlubniku in so jeseni lahko ugodno rešili vse prošnje za sprejem. Vendar pa je rešitev le trenutna, saj zaradi hitrega povečevanja števila delavcev rastejo nove potrebe. Zato je sedaj izredno aktualno zbiranje sredstev za dograditev prizidka k vrtcu na Trati, sicer se kaj lahko zgodi, da bodo že prihodnje leto spet vrste.

Lani je bil zgrajen dom upokojencev v Podlubniku in šola v Centru slepih in slabovidnih. Začeli so graditi novo športno halo na Podnu in dijaški dom. Načrtujejo gradnjo centra usmerjenega izobraževanja za katerega se denar že zbira.

Sorazmerno visoka življenjska raven pa zahteva nove kulturne in rekreacijske prostore. V Škofji Loki

Visoka tehnologija in produktivnost sta pogoj za uspešen razvoj.

bodo letos začeli graditi kulturno-družbeni center, pred koncem leta so začele voziti nove žičnice na Starem vrhu, asfaltirana je cesta proti Soriški planini, kar kaže, da se tudi na področju dela in se premika na bolje. Vendar pa bo treba ob tem misliti tudi na manjše kraje. V Železnikih že imajo načrt in tudi program za izgradnjo športnega parka, načrtujejo pa ga v Gorenji vasi v Žireh.

Se naprej se bo treba spoprijemati z varstvom okolja, predvsem pa z ohranjanjem živosti prostora. Predvsem pa razvoju kmetijstva. Dobra osnova temu je študija o stanju kmetijstva, ki jo je po naročilu kmetijsko zemljiško skupnosti naredil Kmetijski inštitut Slovenije. Podatki, da je od 2400 popisanih kmetij kar 10 odstotkov »odpisanih«, ker nimajo naslednikov in nadaljnjih 20 odstotkov ogroženih, so dovolj zgovorni, da zahtevajo dobro premišljeno kmetijsko politiko. 85 odstotkov kmetij ima značaj hribovske kmetije, kar otežuje in draži proizvodnjo. Najprej so dražje investicije, ker morajo biti prilagojene posebnim pogojem, po drugi strani pa je produktivnost strojev dela nižja in so stroški višji kot v ravninskih predelih. V škofjeloški občini, bi

lahko rekli, da je vsa družbenopolitična skupnost naklonjena kmetijstvu. Hribovski kmetje imajo ugodnosti pri kreditih, daljšo odplačilno dobo in manjše obrestne mere, različne višine regresa in dotacij.

Škofjeloška občina je tudi prva, ki je sprejela samoupravni sporazum o združevanju sredstev združenega dela za pospeševanja kmetijstva v hribovskih predelih. Le z izboljšanimi pogoji življenja in dela bo prostor ostal poseljen. Živost prostora pa je tudi temelj uspešnosti naše zamisli splošnega ljudskega odpora. Vedeti je namreč treba, da je kmet nepogrešljiv del naše ljudske obrambe.

In kakšno naj bo letošnje leto? Predvsem bo to leto, ko se bo treba odločiti, kakšna bo pot v prihodnjih petih letih in s tem tudi najmanj do leta 2000. Treba je namreč izdelati srednjeročne načrte razvoja. To naj bo leto konkretnih dogovorov, brez fraziranja in kolebanja, če gre za zadeve, ki jih je nujno rešiti. Naj bo leto akcije in reševanja konkretnih vprašanj pa naj gre za uransko cesto ali problem v Gorenji vasi, za uvažanje celodnevne šole, za boljši kos kruha kulturi ali pa za boljše gospodarjenje.

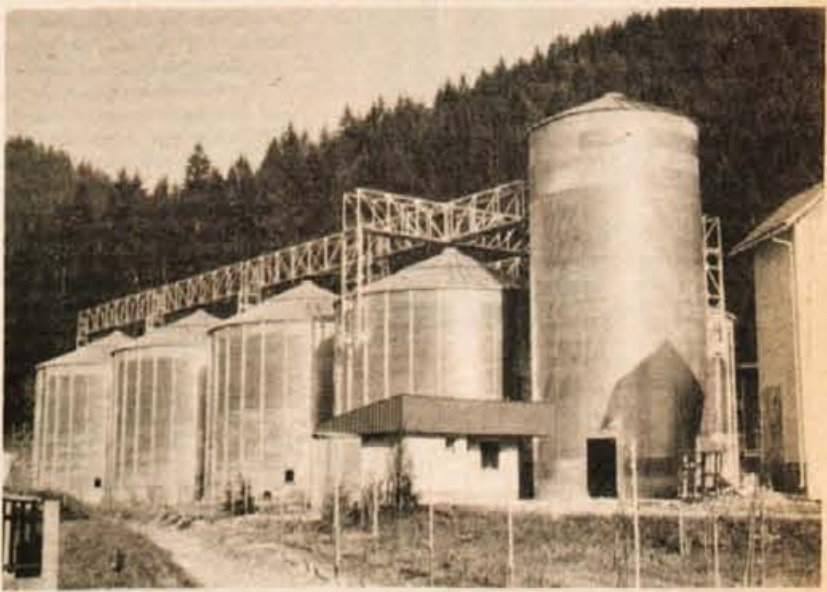
L. Bogataj

V krajevnih skupnostih so uredili precej kilometrov cest.

Sodobno urejena kmetija in tržna proizvodnja sta pogoj, da bodo hribi ostali poseljeni

Lani so bili v Selški dolini zgrajeni silosi za prehrabene rezerve.

Velik problem še vedno ostajajo stanovanja, ker primanjkuje urbanično urejenih zemljišč.

Stoletna pesem kladiv

Podkovnega kovača še najdeš sem in tje, čeprav so tudi že zelo redki, orodni kovači, kot je Pavle Krmelj iz Hotovlje, pa je že prava posebnost. — Foto: D. Dolenc

Se kar nekam polna je bila struga Hotoveljske tisti petek pred Novim letom. Deževje in sneg, ki sta padala prejšnje dni, sta jo napolnila. Ob sušnih dneh pa je komaj še zaznavna. Pred nekako desetimi leti so jo zajezili za vodovod, kajti dobri

in zdravi so studenci ki se stekajo vanjo. Včasih smo se otroci tam pod Monterjem, pod Fortunom ali pri Kisovškem malnu še kopali v njej. Gnala je 6 mlinov, 2 žagi, elektrarno in kovačijo. In to na borih dveh kilometrih dolžine. Zdaj komaj kdaj prekrije kamne v strugi. Ni več tako poskočna kot svoje dni. Mlini so se ustavili, pa tudi mleti ne bi imeli več kaj, v elektrarni imajo Ljubljanci vikend, le kovačija je še ostala. Več kot pol prejšnje vodne moči je zamenjala elektrika.

Vsaj dvesto let so v Hotovlji pri Poljanah doma kovači. Zadnji (pa vendar upajmo, da ne bo čisto zadnji!) je Pavle Krmelj. Še do lani je v kovačiji delal tudi oče Janez, ki je bil kovač čez 50 let. Že Pavle kuje 28 let.

Dolga ozka delavnica je bila že pospravljena za praznike le v pečeh je še žarelo oglje. Klešče so bile obešene nad pečmi, norci sredi delavnice so onemeli... Skladišče je prazno, le nekaj nebesno modro pobarvanih skobeljnikov se je sušilo

na gredeh. Ne ostaja izdelkov. Vse bi lahko prodali, kar bi naredili. Toda ne zmorejo. Po dvanajst do petnajst ton ravnega rezilnega orodnega jekla predelajo na leto. Sam mojster z enim pomočnikom. Lahko bi ga pa štirideset, petdeset ton. Pa ni ljudi, ki bi delali. Kovaška je težka in vsi beže od pravega dela. V tovarne. Včasih je bilo v tej dolgi kovačnici po devet delavcev.

»Tudi petnajst bi jih bilo lahko, pa bi vsi imeli dovolj dela. Toliko naročil imam. Letos je bilo pa še tako nerodno, da se mi je delavec ponesrečil, pri hiši smo delali in smo res veliko manj naredili kot druga leta. Za kranjskega Merkurja sem vsa leta delal veliko, letos pa nisem naredil prav nič. Vem, da so mi zamerili, pa ne morem prav nič pomagati. Mogoče bo drugo leto bolje. Upam, da bom dobil po Novem letu še enega delavca, kovača, ki je svoj čas že koval pri nas,« pravi mojster Pavle Krmelj.

Za vsak kovaški prijem stoji klešče. Mojster Pavle pravi, da jih ne bi prodal za spet milijonov. — Foto: D. D.

Otrog petindvajset vrst izdelkov še delajo: sekire, cepine, lupilnike, rezilnike, macole, klepalne garniture za klepanje kos, kline za cepljenje drva, obračalnike za hlode, mesarice, tesarske plankače, kakšne rovnice in podobno. Največ kujejo gozdarska orodja. Vsaj petdeset vrst izdelkov so pa opustili: dleta, zakovna in kovaška kladiva, kline za zelje rezat, lopate, motike, krampe in drugo.

»Se pa dogaja, da hočejo ljudje prav mojega imeti, čeprav so prav tako dobri industrijski izdelki. Pa radi ustrežemo, če moremo, toda ni časa. Delamo le še za podjetja.«

Se enkrat sta z Marjanom razpihala oglje, segrela kos in poglala električno vzmetno kladivo. Včasih so temu rekli »norce«. »Norci« je gnala voda in tisti njihov, ki je bil še pred leti v uporabi, je danes v Železnikih v muzeju. Trdno drži mojster klešče in kos jekla v njem pod udarci nakovala. Potem popravlja še z ročnim kladivom.

Kvaliteta kovaškega izdelka je odvisna seveda od materiala, največ pa od pravih kaljenja in brušenja. Ne bo prav, če boš jeklo preveč segrel, če ga ne boš brusil pod pravim kotom.

Zakaj ima kovač klešče, je tisti ljudski rek. Oziram se po lepo spravljenih tam nad pečjo. Vse se mi zde enake. Povprašam po njih.

»Za vsako vrsto orodja, ki ga delam, potrebujem vsaj dve vrsti klešč. Pri cepinah pa tudi šest,

sedem vrst. Za vsako operacijo druge klešče, kajti vsakokrat drugače poprimeš...«

»Ja, za pet milijonov jih ne dam. Toliko jih je. Večina so še očetove,« so ozre mojster z neko posebno ljubeznijo po njih.

Mišičaste, težke roke kažejo, da je kovanje še vedno težko fizično delo. Pa se mojstru skoraj ne zdi. Najhujše je prenašati vročino. Vrteti kladivo pa, kot da bi bila najmanjša težava.

»Poleti je pa res hudo. Raje bi delal pozimi po 12 ur kot poleti po 8. Tako preklezensko vroče je.«

Mojster Pavle je od treh Krmeljevih sinov edini kovač. Pa še ta je končal srednjo ekonomsko šolo. Pa vendarle je ostal. Škoda se mu je zdelo pustiti očetovo kovačijo, njegove žulje in žulje vseh hotoveljskih kovačev pred njim. Tradicija je pri hiši in peljal jo bo naprej, dokler bo mogel. Dokler bo še kdo hotel biti kovač. Včasih to ni bil cenjen poklic. Kovač — berač so pravili. Oče je v tistih hudih letih gospodarske krize pred zadnjo vojno hodil prodajat izdelke prav na Vrhniko, v Logatec, Postojno, na Rakek, v Cerklje, na Jesenice. Pa so bili tudi dnevi, ko od polnega voza ni prodal več kot za 10 dinarjev...

Zamislil si v tej dolgi delavnici ob vseh starih pečeh, ob vseh teh nakovalih in brusih petnajst kovačev. Toliko, pravi Pavle, bi jih lahko bilo. Kakšna pesem kladiv bi to bila! Pa jih ni. In verjetno jih nikoli ne bo. Pa čeprav bi bila Hotoveljska spet polna struga...

D. Dolenc

TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA

s svojo temeljno organizacijo,
združenega dela

VELEBLAGOVNICA
NAMA
Škofja Loka

nama

čestita

VSEM OBČANOM — POTROŠNIKOM
IN POSLOVNIM SODELAVCEM ZA OBČINSKI
PRAZNIK ŠKOFJE LOKE

MI PA NISMO SE UKLONILI

Maks Kalan-Boštjan

Le pri nas se oglasite, pa vam bomo pokazali pot do Muhovega Maksa, so mi zatrjevali po telefonu v gostilni na Vidmu v Poljanah. Hotovlja 6. Saj ta številka res ne more biti daleč. Nekje blizu Devjakovega malna mora biti. Ko se potem res oglasim na Vidmu in spet povprašam po Muhovem Maksu iz Hotovlje, so mi pokazali kar k mizi pri peči: Maks se je pravkar vrnil iz Škofje Loke, kamor ga je neslo po opravih. Videm pa je obvezna postaja pred domom. Vsaj na pivo mora, da zdrži potem do svoje snežeti. Prava sreča, da sem ga našla kar tu. Lepšega si ne bi mogla misliti. Njegov dom je veliko višje, kot sem ga imela v mislih. Prav pri tistih prvih hišah, ki zožijo hotoveljsko grapo kot vrat pri steklenici, zaviješ desno navzgor in potem mimo posameznih kmečkih dvorišč, kjer navadno pot tudi zavije, skoraj pod same Vinharje. Pri Snežetaru tudi pravijo njegovi hiši. Daleč naokrog nima soseda. Zgoraj snežet, spodaj grapa in v daljavi se vidi za hribom, ki mu zakriva del Poljan, poljansko pokopališče, Volča. Čudovita lega. Vroča, lepa poletja morajo biti tu gori...

Maks Kalan je Muhov v Vinhar, z domačije, kjer so se že poleti leta 1941 ustavljali prvi partizani: tu so imeli zatočišče, hrano, vezo za naprej. Maks pa si je svoj dom postavil v strmo snežet nad Hotovljo. Za doto je bil dobil ta kos zemlje in sedem in osemtridesetega si je tu postavil hišo. Skromno življenje je bilo v tej strmini, kjer zemlja ni radodarna kot v dolini. Pa se je pretolklo. Tudi Maks in žena Katarina sta že junija 1941 sprejela v hišo prve aktiviste. Maks Krmelj je bil glavni organizator vstaje v Poljanah in pri Snežetaru

ju je bilo kot nalašč za skrivne sestanke. Od koderkoli je človek prišel, ga nihče ni opazil. Prihajali so aktivisti prav iz Ljubljane. Največkrat je prišel Lojze Kebe-Štefan. Poverjenik za Gorenjsko je bil še takrat. Vsaj dvakrat na teden je prišel. Noč ga je prinesla in odnesla.

»Za tole mizo smo sedeli in se pogovarjali. Če bi dobro pogledali, bi se še poznale raze, ki jih je vanjo vedno delal z nožičem Krivar... Najprej smo se pogovarjali kako bi pridobili pristaše, kdo bi pri tem narodnoosvobodilnem in naprednem gibanju že zaslužil sprejem v partijo, kako bomo pridobivali orožje, hrano, sanitetni material, kdo bo vse to skrtil, komu lahko zaupamo, komu ne, o tem, kako prepričati prebivalce poljanske doline, da moramo biti enotni v tej borbi proti okupatorju, ki jo pripravljamo. Ocenili smo posamezne akcije že delujočih čet na tem koncu, odziv Nemcev...«

Poleg Kebeta in Krivarja so se tu srečevali tudi drugi visoki politični funkcionarji odporiškega gibanja: Franc Vodopivec, Mira Tomšič, Tomo Brejc, Stane Žagar mlajši, Tone Nartnik-Črnivc, Jaka Bernard, Johan Bertonec in drugi, žene pa je hodila organizirat aktivistka Ana. Pogosto je prihajal tudi Robnik Rudolf, Anton Oblak, Lado Jamar iz Poljan, Leopold Krmelj s Smolnega. Kdo bi se vseh spomnil? Skoraj štirideset let je že od tedaj. Toda zavest Poljanec je bila takrat visoka. Nemci sami so poskrbeli za to. Prve selitve prebivalcev Poljan že junija 1941 so zresnile Poljanec. Nemci so izselili učitelja Evgena Varla in ženo, nekaj aktivistov, med njimi tudi Janeza Kovača-Znidarja iz Gorenje vasi, pa župnika in celo nekaj ljudi, ki so veljali za bolj uboge, duševno zaostale. Da se spodbikajo celo ob take ljudi, je Poljanec še najbolj spodbodilo. Prve uspešne akcije Cankarjevega bataljona pri Lenartu, požagani telefonski drogovci med Srednjo vasio in Dobjem, potrpane telefonske žice med Lučnami in Črnim vrhom, spraznjena trgovina nemškega pristaša v Srednji vasi in še druge drobne akcije takrat še maloštevilnih partizanskih čet, so v Poljanah dvigale moralo in občudovanje teh redkih borcev, ki so se takole upirali do zob oboževanemu sovražniku.

»Kako smo uživali ob akciji pri potrpanih telefonskih žicah med Lučnami in Črnim vrhom, kjer so bile nemške postojanke. Žice so bile oblečene, povite. In žico si tako dolgo na kratko zvijal, da se je znotraj pretrgala. Ovoj pa je ostal cel. Največja težava je bila potem najti to prekinjeno mesto. Prav po posebne aparate so Nemci poslali, da so ugotavljali pretrgana mesta.«

Hotovlja je bila vsa partizanska. Ustanoviti čim več manjših partizanskih čet, je poudarjal vsakokrat Kebe. In 4. decembra 1941 je bila prav pri Muhovem Maksu v Hotovlji ustanovljena Poljanska četa, Komandir čete je bil Robnik Rudolf, njegov namestnik Pavle Peternej iz Vinharj, Maks Krmelj politični komisar, Oblak Anton z Vršanj je bil postavljen za intendanta, Maks Kalan pa za kurirja za vezo z Ljubljano.

Prvo nalogo je Muhov Maks dobil že naslednji dan, 5. decembra 1941. Lojze Kebe-Štefan je odrezal dva povsem enaka kvadratna koščka belega papirja. Enega je dal Maksu, enega pa je spravil z namenom, da ga dobi veza v Ljubljani. Košček papirja je bil torej spoznavni znak. Miklavž je bil naslednji dan, pa je Maks vzel s sabo na pot nekaj štruc masla, da bo imel izgovor, da ga nese sestri in otrokom v Ljubljano za Miklavža. Kako priti čez takratno mejo nad Polhovim gradcem, so najbolj vedeli »kontrabantarji«, kot so v Poljanski dolini včasih imenovali švercarje. Povezal se je z njimi in so šli. Pod Črnim vrhom pa so jih napadli Nemci. Maks je bil hudo ranjen v nogo, eden ubit, trije pa so ušli. Tistih nekaj kilogramov masla ga je rešilo. Veljal je za kontrabantarja. »puteršmuglarja« kot so rekli Nemci in nič drugega. Vse njegovo aktivistično delo pred tem je ostalo tajno, čeprav so Nemci poizvedovali za njim. Stroga konspiracija, ki jo je vedno zahteval Krivar, pa Kebe in drugi, je naredila svoje. Na Maksa Kalana takrat pri Nemcih ni padel najmanjši sum. Odpeljali so ga v bolnico na Golnik in ga tu zdravili celih šest mesecev: od 6. decembra do 1. maja 1942. Gestapovski zdravnik Samonig in vsi drugi so ga klicali le »puteršmugler«. Kaj se je po tem dogajalo v njegovi dolini, je izvedel ob vsakokratnem obisku sorodnikov, predvsem žene, ki je v tistih najhujših dneh povila njunega prvega sina. Le on je vedel, kje je skrito orožje za oborožitev borcev Poljanske čete. Prinašali so mu ga z vseh koncev in on ga je varno nalagal pod lubje v gozdu nad njegovo snežetjo. Nikoli ni spraveval čigavo je, od kod je, le pregledoval in spravljal ga je. Zdaj je moral ženi zaupati kje je in ta je obvestila borce, da so ga odnesli.

Potem je šel za tisti največji uspeh Cankarjevecev v Rovtu, kjer je v kratkem in sunkovitem boju popadalo 45 nemških policistov. Partizani so v tej akciji pridobili tudi najnovije orožje. Potem je zvedel za akcijo na orožniški postaji v Poljanah, kjer je Bičkov vod pobral vse orožje, odeje, čevlje in drugo. Pa za požgana mostova čez Soro na Trebiji in na Hotavljah. Tudi poljanskega so prižgali, pa so ga poškodovali le toliko, da ni bil več

sposoben za prevoz s kamioni. Živinska vprega je še vedno šla lahko čez. Tudi o tem je slišal praviti, da so Nemci ukinali orožniške postaje po dolini. Kako je užival! Vedno več fantov in mož je odhajalo v partizane. Zamisel Lojzeta Kebeta, Maksa Krmelja, Vodopivca, Žagarja in drugih se je uresničevala iz dneva v dan bolj. Samo iz njegove Hotovlje je odšlo v partizane 33 mož in fantov. In slišal je za tisti drzen napad na škofjeloske zapore. Pa o tem, kako so se Poljanci in Hotoveljci uprli Nemcem 24 in 25. decembra, ko so Nemci hoteli preseljevati Poljanec. Česa takega Nemci še niso doživeli! Po podatkih domačinov je padlo okrog 40 do 60 Nemcev in veliko je bilo ranjenih. Na položaje so prihajale tudi žene, ki so bodrile može in jim prinašale topli hrane, čaja in žganja. Ko bi mogli biti z njimi!

Ko so se vnele Dražgoše, so ranjene Nemce vozili tudi na Golnik. Takrat so se stari bolniki morali umikati s postelj. Pa so se radi. Uf, da bi jih bilo čim več! Potem je izvedel, kaj vse se je dogajalo v Dražgošah. Da so požgali vas, pobili domačine... Potem pa še to, da je 21. januarja 1942 zgorel tudi njegov rojstni dom, pri Muhu v Vinharjih. Šest padlih partizanov so vrgli v ogenj, da so zgoreli, domače so pa selili. Njegova hiša nad Hotovljo pa je še naprej ostala nekompromitirana.

Ko se je maja vrnil domov, niti hitro stopiti ni mogel. Pokrajinski komite se je še vedno držal tu okrog in ko se je le malo bolj postavil na noge, je bil spet kurir med Poljanami in Pokrajinskim komitejem. Septembra 1943 je potem odšel v partizane. Je le postalo prenevarno na terenu. Nekaj časa je bil na Pokrajinskem komiteju, ki se je držal v Vinharjah, Bukovem vrhu, v Farjem potoku. Ob božiču 1943 je šel v partijsko šolo, ki je bila takrat v Gorji Tribuš. Največ pa se je držal na rajskem komiteju za Poljansko in Selsko dolino, ki je bil v Javorjah. 23. marca 1945 je bil na Starem vrhu spet ranjen v nogo in roko. »Po vojni se je zdravil v partizanski bolnišnici v Hotelu Toplice na Bledu.«

»Tako slab sem bil, da ob vseh svetih še nisem mogel večje prijete z roko...« Po vojni pa so ga čakale druge naloge. Še vedno je aktiven. 27 let je bil predsednik Zveze borcev v Poljanah, 13 let predsednik krajevne skupnosti, pri invalidih je od ustanovitve, takoj po vojni, vrsto drugih pomembnih funkcij na občini v Škofji Loki je opravljal. Nosilec spomenice 1941 je Maks Kalan. Lani je dopolnil sedemdeset let. Oglasile so se težave, ki jih prinaša starost, noga ga še vedno opominja. Toda, Snežetar se ne da. Trden hribovec je in dokler bo visoko iznad Hotovlje še lahko prihajal peš na Videm, bo še... D. Dolenc

Vinko Kržišnik: Več hrane, čeprav z manj kmetij

»Kmetijska zadruga Škofja Loka ni samo organizacija kmetov temveč je njena vloga izrazito družbenoekonomska, saj je prisotna na vseh področjih življenja v vaseh. Vanjo se vključujejo delavci in kmetje, ki imajo prek svojih enot možnost, da uresničijo svoje interese. Izraz družbenoekonomske pa je med drugim upravičen tudi s stališča v zadrugi organiziranih žena – kmetic proizvajalk. Žene namreč nosijo težo kmečke proizvodnje na našem področju in se prek svojih aktivov vključujejo v samoupravljanje, se izobražujejo kot gospodinjice na sodobnih kmetijah in se kot proizvajalke seznanjajo s sodobno tehnologijo tržne proizvodnje.

Naša zadruga ni zaprta organizacija, saj se vključujemo v delo združene zveze Slovenije, regionalne in republiške gospodarske zbornice in po delegatskem sistemu v skupščine družbenopolitične skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. V občinskem merilu je najbolj pomembno, da zadruga in kmetijsko-zemljiška skupnost dosežeta usklajen odnos do razvoja kmetijstva in to občinske skupščine, združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti. V uresničevanje programov pa bo treba bolj pritegniti krajevne skupnosti, saj je stara resnica, da je v krajih, kjer je več industrije, bolje organizirano tudi kmetijstvo in kjer je kmetijstvo bolj organizirano, daje industrija večji dohodek.

Zato je naša želja, da našim programom bolj prisluhnejo tudi delovne organizacije in s postavitvijo manjših tovarn

omogočijo tudi najbolj oddaljenim kmetom dodaten zaslugek in jim omogočijo boljšo opremo kmetij in s tem večjo proizvodnjo hrane.

Kot pomembno nalogo, ki smo si jo zadali je meliorizacija zemljišč, da bi nadomestili izgubljeno zemljo zaradi meliorizacije. Vsem tistim kmetom, ki želijo in imajo možnost, da ustvarjajo dohodek iz kmetijstva pa bomo prek strokovne službe nudili čimveč znanja in tako zagotavljali, da hrane ne bo manj, čeprav se število kmečkega prebivalstva zmanjšuje.

L. Bogataj

Za kmečki turizem ni odgovoren le kmet

V škofjeloški občini 14 kmetij sprejema goste, vendar pa se na kmečki turizem pripravlja še 26 kmetij – širša družbena pomoč

Eden pomembnih pospeševalnih ukrepov v kmetijstvu je razvoj kmečkega turizma kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Vendar s tem ne mislimo, da se kmečki turizem lahko razvija le v hribih. Prav gotovo ima vse pogoje za uspešen prodor tudi v ravninskih predelih tako škofjeloške občine, kot druge v Sloveniji. Posebej pa ga kot pospeševalni ukrep za hribovske kmetije poudarjamo zato, ker je ena redkih dejavnosti, ki poleg zemlje daje zaslužek na tistih kmetijah, ki so preveč oddaljene od industrijskih središč, da bi se lahko mož ali žena zaposlila.

Pospeševanje kmečkega turizma pa je pomembno tudi zato, ker pomaga pri ohranjanju poseljenosti prostora, zato je tudi širša družbena skupnost tako zainteresirana za nje-

gov razvoj. Pomoč se kaže pri davčni politiki, raznih dotacijah, predvsem pa prek pospeševalne službe, ki pomaga pri načrtovanju dejavnosti in tudi uresničevanju.

Vendar pa se pri uveljavljanju kmečkega turizma vse bolj čuti dvotirnost. Na eni strani se pospeševalci trudijo, da bi dosegli hitrejši razvoj in imajo zato tudi podporo v družbenopolitični skupnosti. Zatakne pa se pogosto pri inšpekcijskih službah. Inšpektor namreč odloča ali bo dal dovoljenje za kmečki turizem ali ne. Tako se je zgodilo, kot je povedal pospeševalec za kmečki turizem pri kmetijski zadrugi v Škofji Loki mag. Marjan Krišelj, da inšpektor ni dal dovoljenja, ker v kuhinji ni bilo enobarvnih plošč meter in pol visoko.

Kmetje in pospeševalci pričakujejo, da bo več reda vpeljal na to področje družbeni dogovor o enotnem usmerjanju skladnega razvoja kmečkega turizma v Sloveniji, ki je sedaj v javni razpravi.

V škofjeloški občini se je kmečki turizem začel razvijati med prvimi v Sloveniji. Tako so se v letih 1971 in 1972 prvi kmetje hkrati s postavitvijo žičnic na Starem vrhu začeli ukvarjati s kmečkim turizmom. Najprej so se s to dopolnilno dejavnostjo začele ukvarjati kmetije, ki so že prej sprejemale ljudi. Po začetni zagnanosti se je kmalu pokazalo, da se je amatersko s tem ne bo dalo ukvarjati in leta 1976 je bila pri kmetijski zadrugi ustanovljena posebna pospeševalna služba. Sedaj sprejema goste 14 kmetij, ki imajo na voljo 173 ležišč. Že kmalu pa bo teh kmetij 40 s 433 ležišči v 25 krajih.

Za primerjavo naj še povemo, da je v Sloveniji vseh turističnih kmetij 160.

L. Bogataj

Ivanka in Lojze Erznožnik iz Žirovskega vrha sta letos sprejela prve goste. Foto: M. Krišelj

Čez 500 krav v A kontroli

Na območju kmetijske zadruge Škofja Loka redijo kmetje 3500 krav in letno oddajo 6 milijonov litrov mleka – Največjo poprečno mlečnost imajo krave v hlevu Izidorja Rupnika iz Stare Oselice, rekorderka pa stoji v hlevu Slavka Ingliča iz Srednje vasi

S tržno proizvodnjo mleka se na območju škofjeloške kmetijske zadruge ukvarja 970 kmetij, ki redijo 3500 krav. Proizvodnja mleka je v preteklih letih naraščala letno za 12 odstotkov. Lani pa se v primerjavi z letom 1978 ni prav nič povečala. V prihodnjem srednjeročnem obdobju pa naj bi naraščala letno za 6 odstotkov.

Vzrok za zmanjšan porast je v tem, da se je v preteklih letih odkupno področje širilo in sedaj oddajajo mleko vsi kmetje, kjer je le možen prevoz. Na zastoj pa je vplivalo tudi neugodno razmerje med cenami mleka in krmil. Lani so odkupili nekaj manj kot 6 milijonov litrov mleka.

Krave so na škofjeloških kmetijah v pretežni meri svetloisaste pasme pri kateri pospeševalna služba kmetijske zadruge v sodelovanju z Živinorejnoveterinarskim zavodom Gorenjske izvaja selekcijo po enotnem selekcijskem programu za Slovenijo. Krave so razvrščene v tri stopnje in sicer A, B, in Z. Za selekcijo in napredek živinoreje je najpomembnejša kontrola A.

V tej skupini je na območju škofjeloške občine 520 krav na 67 kmetijah. Vsaka kmetija ima poprečno 7,8

krave. Kontrolor mlečnosti prihaja na kmetijo enkrat mesečno in izmeri količino mleka ter toščo. Na osnovi te kontrole ugotavljajo, da je poprečna mlečnost krav A selekcije 3220 kg mleka letno s 3,8 toščo.

Najvišja poprečna mlečnost pri vseh kravah je bila lani dosežena na kmetiji Izidorja Rupnika iz Stare Oselice. Najboljša krava pa je imela 5090 kg mleka v enem letu. To je krava Beta s kmetije Slavka Ingliča v Srednji vasi.

V B kontroli je na območju škofjeloške zadruge 1200 krav. Poprečna mlečnost pa je 2650 litrov na kravo. V Z kontroli so vse ostale krave. Večinoma jih redijo na manjših kmetijah in niso čiste svetloisaste pasme.

Povedati je treba, da so na škofjeloškem področju še pred desetletjem kmetje redili predvsem pitance. Šele potem se je začela povečevati proizvodnja mleka in s pomočjo pospeševalne službe pri kmetijski zadrugi so rezultati sedaj že na poprečju slovenskih dosežkov.

L. Bogataj

Krava Pavla Ruparja iz Dolečič so dale 4385 kg mleka.

Krava Franca Benedičiča iz Studena so lani dale v poprečju 4171 kg mleka.

Franc Martinčič iz Dolgih Njiv je lani pridelal v poprečju 4115 kg mleka na kravo.

V hlevu Slavka Ingliča iz Srednje vasi je stala »mlečna rekorderka«.

Najboljšo mlečnost pri kravah je dosegel Izidor Rupnik iz Stare Oselice. V poprečju je namolzel 4532 kg mleka po kravi. Za svoje dosežke je bil nagrajen s srebrnim priznanjem.

Kmet mora biti enakopraven delavec

»Tako kot poprečne slovenske, so tudi škofjeloške kmetije zelo razdrobljene z velikim številom parcel in majhnimi skupnimi površinami. Od 2400 kmetij je le 1400 takšnih, ki proizvajajo tržne viške na organiziran način,« je povedal mag. Jurij Kumer vodja pospeševalne službe pri Kmetijski zadrugi Škofja Loka, ko smo ga povprašali o problemih kmetijstva v škofjeloški občini.

»85 odstotkov kmetij ima značaj hribovske kmetije, kjer je proizvodnja težja in dražja. Najprej so dražje investicije, ker morajo biti prilagojene posebnim terenskim pogojem, po drugi strani pa je produktivnost strojev in dela nižja in so stroški zato višji kot v ravninskih predelih. Z različnimi ukrepi sicer poskusamo ta razmerja odpraviti, vendar nam to ne uspeva tako, kot bi želeli in kot bi bilo potrebno. Hribovske kmetije imajo določene ugodnosti pri kreditih, nižje obrestne mere, daljšo odplačilno dobo, različne so višine regresov in dotacij itd.«

»Velik problem so v vsem našem kmetijstvu neskladja med cenami semen, gnojil in krmil ter cenami mleka in živine.«

»Kmetijstvo deluje stalno na spodnji meji rentabilnosti in zato še veliko bolj občuti prepočasno usklajevanje cen reprodukcijjskih materialov s cenami kmetijskih proizvodov. To je še toliko bolj občutno, ker kar 60 odstotkov cene proizvoda predstavlja tisto, kar je za proizvodnjo treba kupiti na trgu in le 40 odstotkov predstavlja delo in tisto, kar se za proizvodnjo pridelava na kmetiji.«

»Veliko v zadnjem času govorimo o stanovanjskih kreditih za kmete. Je pri tem narejenega kaj konkretnega?«

»Ze dalj časa si prizadevamo, da bi sistemsko uredili tudi stanovanjsko kreditiranje kmetov – kooperantov, vendar smo doslej uspeli izdelati le začasn in ne najboljše sistem kreditiranja. Naloga, ki jo bo potrebno uresničiti v naslednjem srednjeročnem obdobju ni samo stvar kmetijcem, ampak se bodo v reševanje morali vključiti tudi banke, samoupravne stanovanjske skupnosti in drugi. Sedaj lahko dobijo kmetje-kooperanti le minimalne zneske

stanovanjskih kreditov iz sredstev hranilnih vlog pri Hranilni kreditni službi Škofja Loka. Ta sredstva pa so omejena in draga.«

»Nedodelano je tudi socialno varstvo. Zlasti so prizadete kmečke žene.«

»Res je. Združeni kmetje, kot delavci še nimajo enakovredno z drugimi delavci v združenem delu rešenih vseh vprašanj socialne varnosti tako na področju pokojninskega zavarovanja, kot tudi invalidskega in zdravstvenega varstva. Pri tem je najbolj prizadeta kmečka žena, ki nima ne porodniškega dopusta, niti največkrat ne vrta. Tudi za reševanje teh vprašanj bo potreben interes širše družbe. Sami kmetje tu ne morejo dosti narediti.«

»Kaj pa napredek, razvoj v naslednjih letih?«

»Za uspešen nadaljnji razvoj kmetijstva bo potrebno bistveno izboljšati infrastrukturno opremo podeželja. Se najbolj zaostaja gradnja primerljivih cestnih povezav in gradnja vrtecev.«

L. Bogataj

Bitka se bije za vsebino

Priprava srednjeročnega plana za naslednjo petletko je že skoraj leto dni ena najpomembnejših akcij, ki se je dotaknila prav vseh oblik in organiziranosti naše skupnosti; KS, TOZD in samoupravnih interesnih skupnosti. Če ugotavljamo, da pri rokih ne gre vse tako, kot je bilo predvideno, je najbrž podobno tudi pri vsebini. Slednja je prav gotovo najvažnejša, saj morajo biti planski dokumenti sestavljeni in seveda usklajeni tako, da ne bomo ponavljali napak iz preteklosti, temveč jih bomo odpravljali.

V škofjeloški občini imajo vse krajevne skupnosti pripravljene smernice razvoja za naslednjih pet let, 70 odstotkov KS ali 14 od 20 pa tudi ustrezno izdelane elemente. Slednjih niso dobro obdelali (podatki veljajo za december) v Železnikih, Škofji Loki, na Trebiji, v Gorenji vasi, v Davči in Lučinah. Od 99 OZD in temeljnih organizacij je smernice pripravilo 71 ali 72 odstotkov. Ovrednotene elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov z ostalimi nosilci planiranja ima pa le 10 odstotkov TOZD in OZD. Vendar je treba pri tem povedati, da je do sedaj tekla akcija predvsem v krajevnih skupnostih, sedaj pa se začne tudi v delovnih organizacijah. Predvsem je to bitka za vsebino vseh srednjeročnih planov, za klajene cilje razvoja. Potrebno je seči, da bodo nosilci planiranja ne napisali plane, temveč, da se bodo govorili, kakšni so cilji in kaj bo njihovo uresničitev potrebno rediti.

Vendar pa tudi časa ni na pretek. Idi roki so važni. Februarja ali marca mora biti pred delegati občinske skupščine družbeni dogovor o temeljih plana občine, sicer se kaj lahko zgodi, da vsi potrebni planski dokumenti ne bodo pripravljene pred pričetkom novega srednjeročnega obdobja.

Na kakšnih osnovah lahko planirajo v škofjeloški občini? Kateri so

problemi, na katere je treba še posebej paziti in kaj je tisto, kar vemo, da ni dobro in ne bi radi, da se napake pojavljajo v prihodnjem obdobju? Skratka, na kakšnih izhodiščih in kako je treba zastaviti razvoj občine, da naslednje generacije ne bodo imele še večjih težav. O teh vprašanih smo se pogovarjali z načelnikom oddelka za družbeno planiranje in razvoj pri občinski skupščini Svarunom Terpincom in predsednikom odbora za družbeno planiranje Zvonetom Teržanom.

»Ne bi na dolgo ocenjevali preteklega srednjeročnega obdobja, čeprav je to izhodišče za nadaljnji razvoj. Povejta, prosim, le najvažnejše probleme, ki so v zadnjih letih še posebej izstopili.«

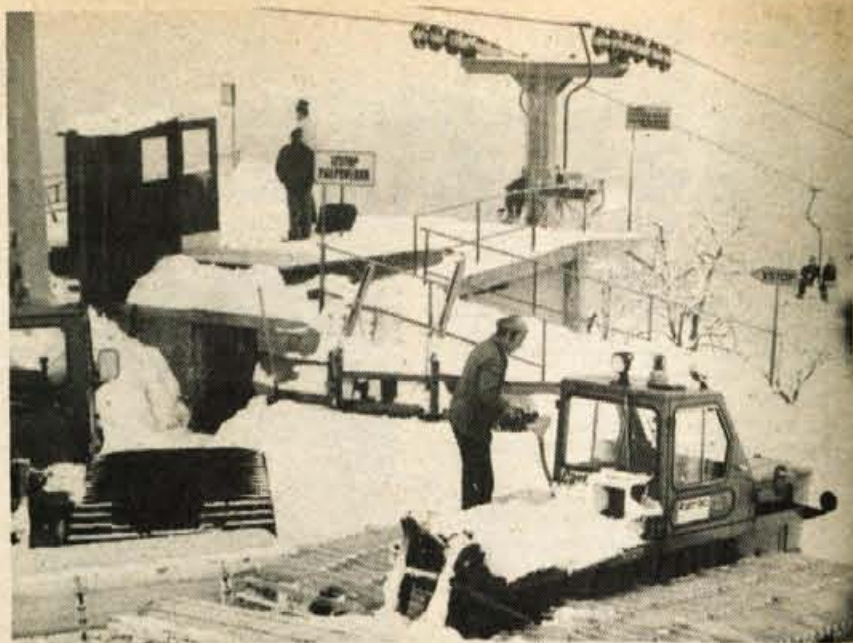
»Osnovna ugotovitev je, da v tem srednjeročnem obdobju nismo uspeli odpraviti neskladja med gospodarstvom in negospodarstvom. Ob vstopu v sedanje srednjeročno obdobje je bila naša občina na 17. mestu po višini družbenega proizvoda na prebivalca, lani je bila že na 9. To pomeni, da smo se uvrstili med razvite občine in taka ekonomija ne zdrži več brez težav in napetosti, da je 70 odstotkov ljudi zaposlenih v industriji in le 30 v kmetijstvu in negospodarskih dejavnostih. Odpravljanje tega neskladja bo naša prihodnost, saj poleg dela človek potrebuje tudi razvedrilo, rekreacijo

in pa seveda šole, vrtce, dobro trgovino in storitve.

Majheno prednost pred drugimi občinami imamo le na komunalnem področju, vendar smo še daleč od tega, da bi se komunala razvijala skladno s potrebami industrije in standardom občanov. To se kaže v krizi stanovanjske gradnje, zaradi nepripravljenosti zemljišč. Kaže se v tem, da je kljub visoki zaposlenosti žena število otrok v vrtcih med najnižjimi na Gorenjskem, celodnevna šola je na ničli, v zdravstvu imamo najmanj zdravnikov na število prebivalstva, telesnokulturnih površin skoraj ni. Velik problem je hitro zamajevanje števila kmečkega prebivalstva in zaostrovanje socialnih problemov na vasi. Od 2400 kmetij jih je 10 odstotkov brez prihodnosti, 20 odstotkov je ogroženih. To je socialni element, ki bo v prihodnje najbolj izpostavljen.«

»Veliko problemov, ki nastajajo, je povezanih z neustrezno sestavo gospodarstva. Kako se to kaže v vaši občini?«

»Takšna sestava gospodarstva zahteva stalno nove delavce. To je znano in znano je tudi, da v prihodnje lahko računamo le na naravni prirastek, če hočemo, da vsa prizadevanja za dvig družbenega standarda, ne bodo izničena. Vendar pa prav zaradi sestave kot jo imamo, lahko takšna zahteva postane velik problem, ker se pri nas nihče ne šola

To sezono so na Starem vrhu zgradili novo vlečnico na Grebljici, ki je z avtomobilom dostopna tudi s Poljanske doline. — Foto: F. Perdan

za kralca, lesnega delavca ali pometalca. Kar 70 odstotkov »naravnega prirastka« ima srednjo šolo, kvalifikacijska struktura naših tovarn pa ravno obratna.

Imamo lepe zglede v Gorenjski predilnici, ki je bistveno spremenila strukturo svoje proizvodnje na osnovi visoke tehnologije, enak proces teče v Alpini, v Alpesu, Klavdivarju, takšno usmeritev bo prinesla nova investicija Iskri v Železnikih, LTH itd. kar dokazuje, da prizadevanja že dajejo uspehe. Takšne usmeritve pa so tudi edina možnost, da se bodo držali dogovorjenih mej v zaposlovanju. Vendar pa je ob tem treba dolgoročno planirati tudi kadrovske potrebe, sicer se lahko povsem izničijo prizadevanja za usmerjeno izobraževanje. Kadre pa lahko planiramo le, če so znani vsi drugi cilji razvoja in to dolgoročni, ker je izobraževanje od osnovne šole do univerze dolg proces. Drugače povedano, le če bomo imeli jasne cilje razvoja gospodarstva in negospodarstva, bomo lahko uspešno razvijali usmerjeno izobraževanje in razvijali takšne izobraževalne smeri, kakršne delavce bomo potrebovali.

»Najbrž pa bo treba misliti tudi na opuščanje zastarelih programov in tudi proizvodnje, ki zahteva preveč živga dela.«

»Nujno se bo potrebno začeti dogovarjati o načinu in združevanju sredstev za visokoproduktivne in tehnološko zahtevne programe in tudi o opuščanju nekaterih vrst proizvodnje. To mora biti osnovna usmeritev gospodarskega razvoja. Ob tem pa sodi tudi razmišljanje na prenos tehnologije v kraje kjer ljudje čakajo. Primer so že Iskra, ki gradi v Palanki, LTH v Ljutomeru, Kroj v Mežici, Termika v Novem Marofu itd.«

»Prej ste omenili zmanjševanje kmečkega prebivalstva. Kaj bo potrebno narediti, da bodo razmere čez pet let drugačne?«

»Izdelana je študija o razmerah v kmetijstvu škofjeloške občine, ki je dobra osnova za izdelavo planov razvoja in ukrepov. Dejstvo je, da bi lahko tudi v hribih obdelali veliko več zemlje, kot jo sedaj obdelujemo. Seveda pa se mora uveljaviti princip izkoriščanja zemlje in ne lastništva. Vsak kmet mora imeti zagotovljeno socialno varnost. V hribih se bo treba prizadevati predvsem za čiste kmetije. Še bolj jasna pa je ta usme-

ritev v nižinskih predelih. Tu naj bi nastale zložbe površin z intenzivno proizvodnjo.«

»Vendar samo z več obdelane zemlje ne bomo zadržali kmete v hribih. Treba je njihov standard in položaj čim bolj približati ravninskemu kmetu in delavcu. Na kakšen način?«

»Še bolj kot v ravninskih predelih ostaja v hribih aktualen razvoj telefonije, cestnega omrežja in dopolnilne dejavnosti od kmečkega turizma do raznih storitvenih obrti. Pri tem ima posebne naloge pospeševalna služba.

Tečejo tudi intenzivne priprave za izgradnjo obrata v Lučinah, Sorci in resno se razmišlja tudi o obratu v Davči in morda tudi v Leskovici. S pomočjo teh obratov bi se razvijala tudi dopolnilna dejavnost na domu. Da pa ne bi le govorili, kaj je potrebno, smo se že lani dogovorili o združevanju denarja za pospeševanje kmetijstva v hribih. Delavci škofjeloške občine združujemo denar iz dohodka delovnih organizacij in sicer v višini 0,40 odstotka bruto osebnih dohodkov.

»Zaostaja tudi razvoj storitvenih dejavnosti.«

»Menimo, da bo tudi za razvoj teh dejavnosti treba združevati denar prav tako kot za kmetijstvo. Težko je namreč le z besedami spodbujati ljudi, da naj vlagajo lastna sredstva za razvoj gostinstva, za čevljarstvo delavnico, za krojaško obrt, ker so to dejavnosti, ki zahtevajo velika vlaganja, veliko dela in dajejo malo dohodka. Da bi ta prizadevanja pospešili smo že določili nosilce dejavnosti. Za gostinstvo je to npr. Alpetour, Obrtnik za razvoj storitvenih dejavnosti itd.«

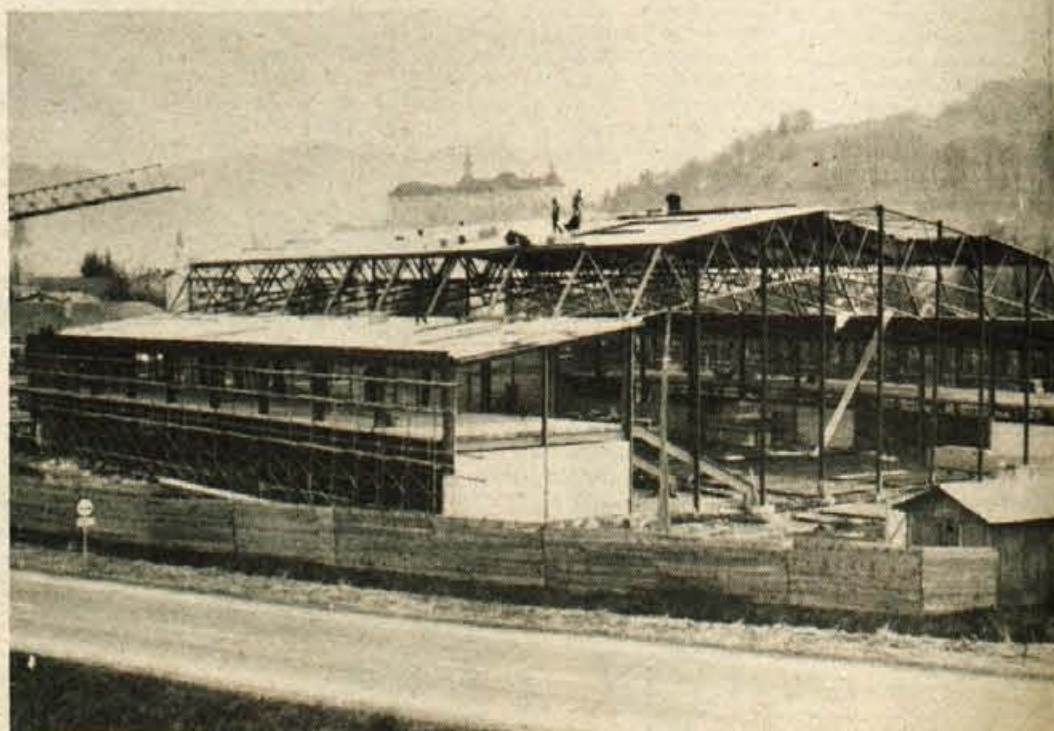
»V vseh srednjeročnih planih oziroma za sedaj smernicah, je veliko poudarka na varstvu prostora in zraka. V Škofji Loki so problemi zaradi pomanjkanja prostora za pozidavo zlasti v zadnjem času izredno pereči. Kako združiti obe zahtevi?«

»Če upoštevamo geološke posebnosti in nagibnost tal, imamo v naši občini kaj malo prostora za nadaljnjo urbanizacijo. Najbolj kritično stanje pa je v Selški dolini. Ključni problem pa je v tem, da naš rod nima pravice misliti samo do leta 2000, zato se mora skrajno racionalno obnašati do zemlje in prostor je ena največjih omejitev nadaljnega razvoja.«

L. Bogataj

Pravilna usmeritev tudi v tekstilu zagotavlja lep kos kruha. — Foto: F. Perdan

V Škofji Loki gradijo športno dvorano. — Foto: F. Perdan

Tomaž Kržišnik

Nikoli ne bo pozabil svoje prve razstave osemindesetega v kranjski mestni hiši. Dr. Cene Avguštin mu je na široko odprl vrata. Lepa otvoritev je bila. To je bila razstava hotenja po umetniškem plakatu, prva informacija razmišljanj umetnika slikarja o plakatu, ne pa arhitekta, kot je takrat veljalo na Slovenskem. Razstava je doživela uspeh. O mlademu umetniku je bilo zapisano v Delu, Glasu, Snovanja so se razpisala. Še celo podaljšana je bila. Da, plakat je lahko tudi drugačen, ne samo z debelimi, mastnimi črkami povedano, da bo takrat in takrat proslava, ta in ta igra... povedano enako kot napoved za najbolj navadno gasilsko veselico... Še po desetih letih govori o tej prvi razstavi z največjim navdušenjem... Dala mu je polet, zanos, pogum za nova iskanja, nova ustvarjanja.

Ne, ne vleče ga v Ljubljano. V svojih žirih je ostal. Saj je tam industrija, priznana doma in v svetu, ki potrebuje moderno oblikovanje in šolanega oblikovalca. On to vidi in ponudil je, ves odprt, vse svoje sposobnosti. Vse, kar mu je dala Pedagoška akademija v Ljubljani, profesor Didek in varšavska Likovna akademija, ki je dala najboljše od sebe prav v njegovih šestdesetih letih. Vrste možnosti so pri industrijskih plakatih, perspektivah, zaščitnih znakih, internih glasilih. Vse je kar vplilo po kultiviranem oblikovanju...

Prvo njegovo delo v domačih žirih je zaščitni znak Alpine. Odlični znak, ki je prevzel vse, ki se na oblikovanje spoznajo, le samozvani žirovski strokovnjaki, ki najbolj vedo kaj je kulturno za podeželskega človeka, pa ne... Še nekaj sezonskih perspektiv in konec. Potem je moral iz žirov zaradi splošnega, neulovljivega izreka: če si že tako študiran, pa pojdi v Ljubljano...

Z leti se je alpinistični znak po različnih strokovnih mednarodnih in strokovnih merilih uvrstil med najboljše znake, ki so nastali v sedemdesetih letih. Založba Ricci je izdala obširno

ANDRZEJ SAWICKI:

Dodajmo, da je Kržišnik eden redkih umetnikov, ki se tako zavestno in svobodno giblje med izkušnjami raznih disciplin. Dejstvo, da se zaveda cilja, mu tudi omogoča, da se izogne vsakemu poceni efektu, ki se na področju uporabne grafike tako pogosto pojavljajo okrog nas.

Nedvomno je Kržišnik prišel tako pri plakatih kot pri knjigah do individualnega sloga. Kot je značilno za jug, uporablja močne, nasičene barve, ostre sestave dopolnilnih barv in dela z močno poudarjenimi, ekspresivnimi ter ploskimi oblikami. Mogoče je prav ta likovni temperament odločil o uspehu, ki ga žanjejo avtorjevi plakati.

Varšavski utrinki, 1978

Pravili so, da to ni za ljudi...

publikacijo najboljših zaščitnih znakov na svetu, v kateri je bilo predstavljenih okrog 40 jugoslovanskih zaščitnih znakov. Dobil je diplomu založbe Ricci. Letos pa je japonska revija Ideja naredila še ožji izbor zaščitnih znakov v svetu: vanj sta prišla le dva jugoslovanska zaščitna znaka, mediteranske igre in Alpin...

V Ljubljani se je povezal z mladimi ustvarjalci njegove generacije. Pravzaprav so se zbrali vsi okrog gledališča Glej. To obdobje sovpadalo z njegovimi začetki na področju gledališkega plakata za sezono 1970-71. Bil je to prvi korak k uredništvu programa, ki je bil zastavljen s kranjsko razstavo. Istočasno začne delati tudi na področju scenografije v skoraj vseh gledaliških hišah. In zdaj se začno odpirati potrebe po modernem plakatu pri vseh slovenskih kulturnih ustanovah.

Seveda, tudi ti začetki niso bili sprejeti s ploskanjem. Veliko energije je šlo v prepričevanje, da je to popolnoma enakovredno umetniško delo ostalim likovnim zvrstem.

Potem se mu je odprlo novo področje, za katerega je mislil, da bo najbolj nedostopno: področje knjige. Pa je vendarle prav tu našel ljudi, ki so razumeli njegova hotenja, ga odprtih rok sprejeli in mu pomagali uresničiti njegove izvirne zamisli.

ANDREJ MEDVED:

Poznamo ga sicer bolj kot oblikovalca knjige in plakata, pa po njegovih pastelih, zato se tudi tako težko odločimo za izvirnost njegove risbe. Vendar je prav z njo dosegel skrajno stilsko moč in samostojnost; čeprav so vidni vplivi poljske šole. Kržišnikova risba lovu dogodek, doživetje, vzdušje; ter gradi, postavlja prostor. Vedno znova zna prilagoditi svoj zapis različnim stanjem, ki so v začetku sedemdesetih let še pravilni, pastelni, zmečkani in barokni; potem vse bolj gibljivi, v drgetu in hitri, duhoviti, kot pri krokiju, pa gosti, težki statični, odreveneli in spet sproščeni, polni razgibanja, vsebinski ter zračni, klasicistični, stekleni.

»Uresničitev mojega magistrskega področja knjižne ilustracije je Zlata ptica, ki pa ne izide v klasični obliki knjige, ampak je to mapa grafičnih listov v sitotisku. Ta mapa je bila deležna velike pozornosti, vendar kot novost ni prišla med ljudi tako, kot je bilo željeno. Ko sem spraševal zanj po trgovinah, so trgovci govorili, da je razprodana, v resnici pa je poslovodje sploh niso dali na police. Prišlo je tako daleč, da je bila mapa tip pred požigom kot nekurantno blago. V zadnjem trenutku smo jo rešili, zdaj pa marsikdo presenečen in z veseljem seže po njej.«

Se vedno se ukvarja s plakatom, risbo, celo keramiko in izkoristi vsako priložnost, da dela. Plakati niso le za gledališče, so tudi za razstave, so posterji, kot na primer njegova uspela študija »Nazaj k naravi«, ki jo je izdala založba Obzorja. Vzoredno z delom se začno vrstiti tudi priznanja po strokovni plati: slovenska, jugoslovanska, celo mednarodna. Njegova dela se uvrščajo na strokovne razstave. Varšava, Beograd, Zagreb, Brno, Novi Sad, Ljubljana, Niš, Graz, Barcelona, Peking, Sarajevo, Novo mesto, Bologna. Udeleži se tudi nekaj mednarodnih srečanj, med katerimi ima za zelo pomembno srečanje ustvarjalcev umetniškega plakata v Rigi.

Znova in znova pa se vrača k oblikovanju knjige.

»Knjiga je kot najbolj množična oblika do zdaj imela likovno podobo samo kot spremljavo teksta. Vse moje ustvarjanje na tem področju pa teži k temu, da bi bila knjiga rezultat enakovrednega ustvarjanja obeh medijev: pisanega in likovnega. To je obogatitev končne oblike. Nagrajena zložljiva »Zajček gre na luno« je bila prva potrditev mojega oblikovanja otroške knjige, ki s svojstveno fizično obliko nakazuje tudi rešitev likovne ustvarjalne igracije. To je pravzaprav nekakšen časopis za otroke, kjer cenenost tiskarske-

izdelave nadomesti vrednost kreativnega ustvarjanja likovnega dela.«

Tu sta še dve knjigi za otroke: Ele Peroci Deklica Lalala in Svetlane Makarovič Aladinova čudežna svetilka. Pa Obraz, knjižni projekt, delan na izbor pesmi Ivana Minattija ter knjižna zložljivka »Srčevce« pesnice Svetlane Makarovič.

Vsi ti eksperimenti, ki so srečno doživeli tudi uresničitve, so ga privedli do didaktične knjižice za najmlajše, Abecedne igre, ki je nastala v sodelovanju z avtorico verzov Tjano Pregel.

Za svoje knjižne stvaritve je dobil pozneje tudi uradno priznanje mednarodne žirije. Eno zanj najdragocenejših priznanj pa je priznanje mednarodne strokovne organizacije na kongresu ICOGRADA v Düsseldorfu.

Vse te stvari so imele odraz tudi v slovenskih krogih, obenem pa nekako sovpadajo s prvo osebnostno predstavitev njegovega dela in njega samega kot avtorja v glavni poljski likovni reviji PROJEKT, ki ga je predstavila z vsemi deli in ga uvrstila v širšo evropsko generacijo, ki je začela odpirati nove možnosti na področju knjige.

Uspeh ima tudi njegova Abecedna igra. V tujini večji kot doma. Poleg založniških je prešla tudi pedagoške presoje in ocene. Rezultat tega je poljska izdaja Abecedne igre, ki naj bi izšla v visoki nakladi 35.000 izvodov in bo obvezen pripomoček za poljske prvošolčke. Prav gotovo bi si želel, da bi bilo njegovo delo tudi doma tako sprejeto...

Vzoredno s knjižnimi deli, ki so ga vsega prevzela, se še vedno ukvarja tudi z risbo in sliko, notranjim kapitalom, ki ga mora negovati. Z njimi se je predstavil v Ljubljani, Kopru, Škofji Loki.

Lani je sprejel povabilo krakovske galerije Mali Rynek, ki ga je uvrstila kot tujega avtorja v svoj letni program razstav, obenem pa je dobil tudi štipendijo ministrstva poljske vlade v okviru meddržavnega kulturnega sodelovanja za polletno študijsko bivanje na Poljskem.

»Po desetih letih je bila to zame možnost, da v širšem izboru svojih del predstavim dela, ki sem jih ustvaril po študiju doma, na Slovenskem. Glede na to, da sem končal varšavsko slikarsko akademijo in specializacijo z opravljenim magistriranjem, je bilo to soočenje z deželo, ki ima vso pravico oceniti moj doprinos, moje specifično in določiti, koliko je v mojih delih slovenske duše. Kajti mojim delom doma večkrat pritikajo poljski vplivi. In vesel sem, da so poljski kritiki prav pri teh delih poudarili tudi mojo drugačnost, mojo nacionalno identiteto.«

V žirih so njegove korenine. Ne more od tu in ponovno sodeluje s tovarno Alpino. Ob tridesetletnici tovarne oblikuje zbornik Alpine. Spet izkušnja več. Opravljeno delo naj bi mu bilo v osebno priznanje. Namesto honorarja sledi pravniški spor, saj je po mnenju naročnika oblikovalec ogoljufal podjetje in izkoristil ideje članov delovnega kolektiva. Kljub stavam, da zbornik v predvidenih treh mesecih ne bo izšel, saj je

STANE BERNIK:

Kržišniku je slikanica izjemen domišljjski svet, v katerega prične otrok zlagoma vstopati, besedilo je le »ogrodje« bogatejšemu doživetju, ki se krepi s prodiranjem v povsem novo vizualnost. Pravilni prostor je brezmejen, knjiga fizično izginja izpred oči, njene strani postajajo čedalje bolj razsežnejši prostori navadne pravilne vsebine...

... kaže poudariti Kržišnikovo risbo in barvitost: ta ne pozna togih pravil, ki v slovensko ilustracijo za otroke vedno bolj vrtavajo klišeje nekakšne popolne prikrojenosti otrokovemu gledanju, zaradi česar je vse preveč poenostavljena, neproblemska in dostikrat sladkobna. Otroci se seveda veliko bolj kritični, kot si mislimo da je, toda to kritičnost malokdaj odkrivamo in še manj na njej zidamo. Kržišnikove slikanice te temelje hočejo izrabiti, se pravi, poskušajo biti izvirni in sprenevedanje.

za to potrebno pol leta dela, je zbornik izšel. Po oblikovni plati je zbornik prava vrednota. Ko bi bil vsaj še po vsebinski. Pa počakajmo. Morda bodo spoznanja žirovskim veljakom prinesla leta?

»Živimo v času, ko nobeden ni lačen, če nekaj dela in mislim, da človek kot sem jaz, ne ustvarja le zaradi plačila. Likovno delo ni neka boljša obrtniška zvrst, ki bi imela za končni cilj veliko denarja. Meni je pomembno ustvarjanje, to, kaj se da narediti v času, v katerem živiš, kar pa ne pomeni, da moraš delati neke prosvetiteljske kompromise za polovične honorarje za delo, ki ga opraviš za neko gospodarsko organizacijo. Informacija o izdelku določene delovne organizacije naj bi bila kulturna informacija o izdelkih, za kar so potrebni strokovnjaki z določeno izobrazbo, ne pa neki »kvazi trgovci«, ki se skrivajo za merili, da je to za narod razumljivo, to pa ni, kar privede do parade slabega okusa, v najboljšem primeru pa do nestrokovnega kopiranja podobnih tujih izdaj.

Tudi za moje knjige se je govorilo, da to ni za ljudi. Mislim, da so slovenske založbe za vse Slovence. Ne delam tega iz nekaterih elitističnih pobud. Potem bi morali s tem vse založbe povrniti obtožiti elitizma...«

Hudo se je razvel ob tem. Skoraj ga ne prepoznava več. Ve, kaj hoče. In tudi ve, da se bo moral za vsako svojo novo idejo na novo boriti. Kot se je moral takrat pred desetimi leti, ko je tu doma, v žirih, dobil brco. Pa je z žirovsko trmo preživel in delal naprej. Ostal je v žirih. Del opuščene svinjaka in del senika je predelal v atelje. Sam, s prijatelji. Ne moti ga mukanje krave spodaj v hlevu. Še bolj pristno in domače je. Zdaj se pripravlja na dograditev ateljeja.

»V tem poklicu s kompromisnimi rešitvami lahko ustvariš krasen materialni status. Seveda pa je to kompromis, ki uničuje umetniško potenco. To je pravica osebne odločitve. Veliko je obogatelih slikarjev, ki so pozabili, da je to poklic, ki ga moraš imeti rad in da je vsa njegova vrednost v ustvarjanju. Da ne zapisa, moraš biti v neprestanem soočanju s širšim kulturnim prostorom, z dogodki v svetu. Slovenci se nimamo za kaj skrivati za našo številčno majhnostjo, ampak se moramo navaditi biti samozavestni in ustvarjalni na vseh področjih, ne samo na umetniškem.«

Dobrih deset let je minilo od tiste prve razstave v Kranju. Zdaj je bil že čas, da pokaže dela v domači občini, tista, za katera so mu zunaj v svetu dali najvišja priznanja. Človek bi mislil, da ga bodo sprejeli odprtih rok. Toda lažje je postaviti razstavo povsod drugod. Ni denarja za katalog, za vabila, za postavljanje razstave, za skromen zapitek ob otvori-

Plakat za Osvajalca, 1971

WIESLAWA WIERZCHOWSKA:

Postaja eden prvih predstavnikov generacije, ki v kreativni praksi konsekvantno in brez kompleksov ignorira disciplinarno delitev. Njihova umetnost, ki sega po najbolj komunikativnih medijih je postala manifestacija novega vizualnega jezika, razbija doseganje miselne sheme in upodabljanje v uporabni grafiki.

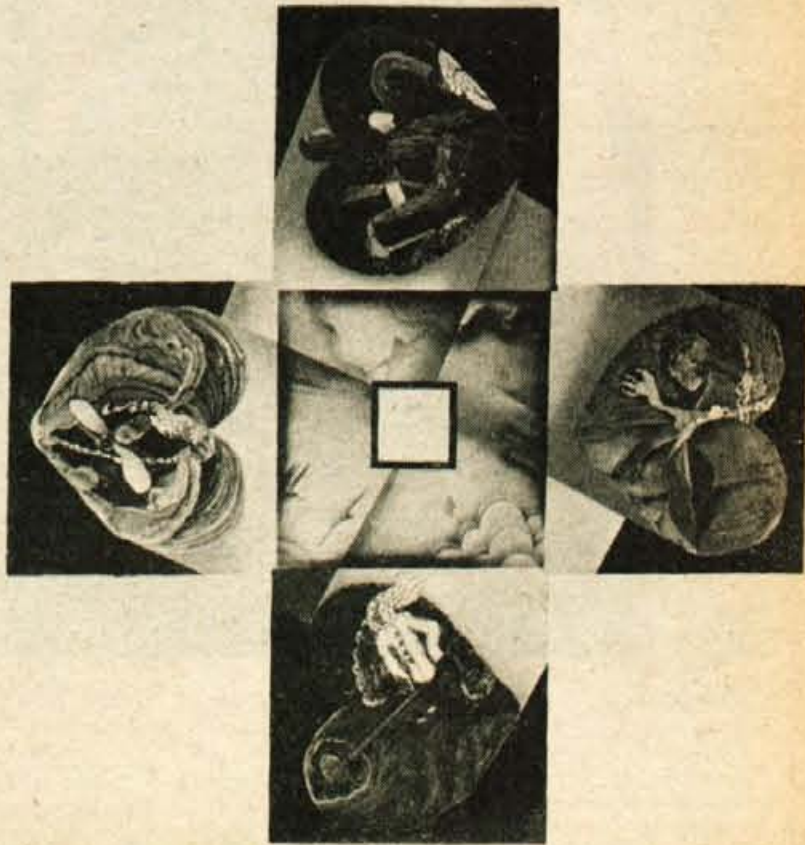

Ivan Minatti, Obraz, 1971

tvi... Pa je vse to po navadi običajno. Ker ustanova ni imela na razpolago finančnih sredstev, so ga razumeli pri založbi Partizanska knjiga in žirovski Etiketi, ki sta mu pri razstavi prisločili na pomoč.

»Najlažje je sedeti nekje v službi in govoriti, kako se nič ne da. Govore o neki nezmožnosti. In ko sem uporen in sam poprimem, da je tu razstava, ostajam v obeh teh institucij, ki so poklicane skrbeti za nivo nekega kulturnega občestva na podeželju, neke vrste šleva, zaletavec. In to pri ljudeh, ki dobivajo plačo za to, da bi na kulturnem področju nekaj naredili. Vztrajanje v mojem delu in moja navezanost na domači kraj odpira vsaj to možnost, da nekega domačina, ki si bo za menoj pridobil izobrazbo, za katero bodo spet poklicani ugotovili, da ni potrebna kraju, kot so žiri, ne bodo pošiljali v objubljeni Ljubljano...«

D. Dolenc

Svetlana Makarovič, Srčevce, 1973

Himalajci: Doslej najboljši višinski čevlji

Le komu ni zaigralo srce, ko je naša alpinistična odprava osvojila najvišji vrh sveta. Z zadržanim dihom smo spremljali njihov sestop z gore. Globoko smo zajeli sapo lele, ko so se fantje srečno vrnili domov. Čakalo jih je veliko čestitk, pohval, odlikovanj. Najbolj sveže je, da so jih športni novinarji izbrali za slovensko in jugoslovansko moštvo leta.

Ko je bilo vse mimo, ko so strnili svoje vtise in pripravili dokumentacijo, diapozitive in filme, ko so o svojem podvigu že dali nešteto izjav za časopise, radio in televizijo, ko so se seveda dodobra odpočili od hudih naporov, so se sredi oktobra oglasili v Alpini.

Prišli so, da povedo, kako so se obnesli višinski čevlji, ki so jih v Alpini za njih posebej izdelali. Razgovor je prenašal žirovski radio in prisluhnili so mu številni Žirovci.

Kaj so fantje povedali? Pohvalili so čevlje, dejali so, da so to najboljši višinski čevlji, kar so jih imeli doslej. Imenovali so ga Yeti, z njim so bili zelo zadovoljni, tuji višinski čevlji so slabši, so dejali.

Kljub temu, da so čevlje pohvalili, pa jih je vseeno zeblo. Mraz najbolj pritiska na nezavarovan nos, na prste rok in nog, druge dele telesa si alpinisti lahko učinkovito zavarujejo. Obutev je torej silno pomembna. Pomagali so si z masažo nog, z raznimi platnenimi ščitniki, ki so jih sami izdelali. Nekaj članov odprave je dobilo ozeblino, vendar ni bilo tako hudo, da bi kdo izgubil prste na nogah.

Višinske čevlje bo torej treba še nekoliko izpopolniti, predvsem izboljšati izolacijo podplata.

Jugoslovanska alpinistična odprava Everest 79 je štela 25 alpinistov in 20 šerp, skupaj torej 45 ljudi. Za prenos opreme, hrane in ostalega materiala za delo na gori, so potrebovali okrog 700 nosačev, od katerih je vsak nosil tridesetkilogramski tovor. Odprava je postavila šest taborov. Bazni tabor je bil pravo veliko šotorsko naselje s kuhinjo in skladišči. Razen baznega so postavili še pet višinskih taborov, od katerih se je prvi imenoval Alpina.

Izkušnja več. Zakaj? Razumeli boste, ko vam bomo povedali, kako so v Alpini izdelali višinske čevlje.

Alpina že dolgo sodeluje z alpinističnimi odpravami. Fantje se nanjo obračajo kot na našega edinega izdelovalca gorskih čevljev. In v Alpini vselej prisluhnejo njihovi prošnji. Vrsto odprav so že obuli. Višinski čevlji se je izpopolnjeval z vsako.

Tokrat je pri izdelavi višinskega čevlja sodeloval član odprave Roman Robas, ki je od vsega začetka s praktičnimi nasveti izkušenega plezalca in planinca veliko pomagal Alpinim delavcem.

Prve priprave in razgovori so začeli teči že dve leti pred odpravo. V Alpini so začeli razvijati nekaj vzorčnih modelov. Po letu dni je bilo nared pet poskusnih parov. Nekoliko so se naslonili na avstrijskega izdelovalca, ki je poskrbel za avstrijsko odpravo, s katero so se naši fantje srečali v Himalaji. Te prve čevlje je preizkusila izvidniška odprava, ki je v Himalajo odšlo leto dni pred vzponom. Ugotovila je več napak, posebej pri toplotni izolaciji.

V Alpini so tedaj odstopili od te delno avstrijske kopije in se povsem obrnili k sebi, k svojemu znanju. Zimo pred vzponom so nove čevlje alpinisti že preizkusili na Triglavu, v zanj neobičajno težkih razmerah, saj je veter pihal v sunkih do 120 kilometrov na uro. Ugotovili so, da so ti čevlji dosti boljši in Roman Robas je menil, da so za odpravo sprejemljivi.

Sledile so le še manjše dopolnitve, nakar so v Alpini po meri izdelali višinske čevlje za vse člane odprave in za višinske šerpe. Seveda so za njih izdelali tudi čevlje, ki so jih alpinisti nosili na pristopnem pohodu.

Kakšen je torej Yeti, višinski čevlji, ki je za alpiniste tako pomemben. Izhaja iz gorskega plezalnega čevlja. Bistvena je razlika pri toplotni izolaciji, ki je za hud mraz nad 8000 metrov bistvenega pomena. Zaradi nje je kopito večje, da lahko prenese vse oblažinjene.

Yeti je čevlji za sneg in led, zato je lahek, zaradi teže je vidni del podplata zelo tanek. Izolacija je skrita v notranjem delu podplata.

Najprej so hoteli uporabiti lahek afriški les. Ker pa ta ni tako odporen, so se kasneje odločili za suh lipov les, ki je zelo dober toplotni izolator in seveda lahek. Za čevlje so v Alpini uporabili posebno impregnirano usnje, notranji čevlji pa so izdelali iz naravnega ovčjega krzna, čigar podplat so naredili iz treh plasti. Alpinisti so povedali, da so jim bili notranji čevlji za copate, v višinskih šotarih pa so spali v njih.

Po zahodnem grebenu najvišje gore sveta, kamor doslej še ni stopila človekova noga, je začrtana »jugoslovanska smer«, ki pomeni novo poglavje v zgodovini velikana, imenovanega Comolungma. Končna višina Everesta je 8847,6 metrov ali zaokroženo za 40 centimetrov navzgor 8848 metrov. Na tej višini stoji sedaj naša zastava, ki sta jo 13. maja lani na vrh prinesla Kranjčana Zaplotnik in Štremfelj. Dva dni pozneje so se na streho sveta povzpeli še Stane Belak-Štrauf, Stipe Božič in vodja šerp Ang Phu, človek, ki je drugič stopil na vrh Everesta.

Alpinisti so imeli doslej težave z jermeni za dereze, ki so pritiskali na nart in zaradi slabe prekrvitve povzročali ozeblino. Da so izločili te pritiske so v Alpini prednji del Yetija posebej ojačali. Poenostavili so

tudi zapiranje čevlja, saj na spodnjem delu namesti kovinske zaklopke in na zavezovanje, ki je v hudem mrazu in debelih rokavicah kaj zamudno in težko opravilo, so pustili le zgornji del.

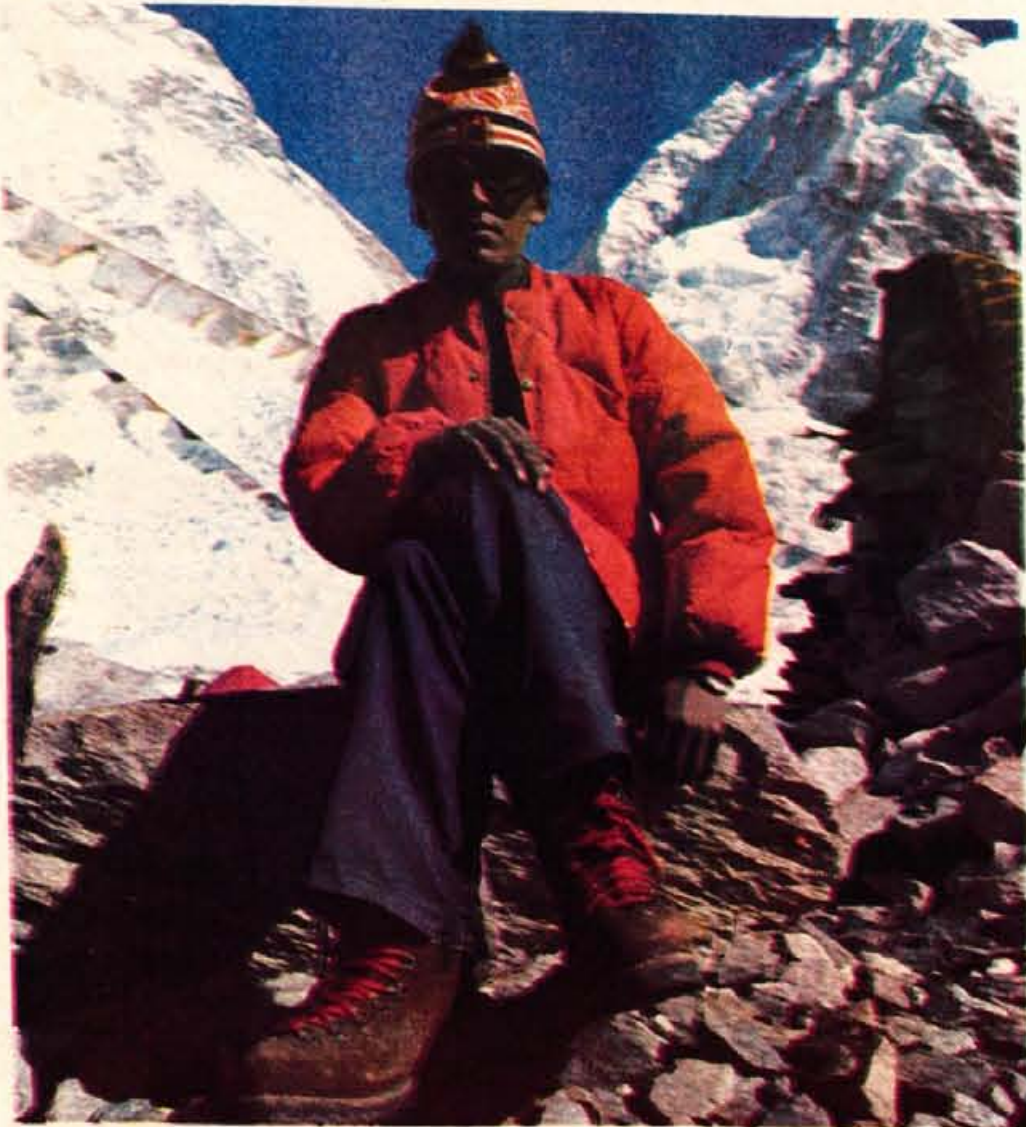
In kakšne izkušnje so alpinisti prinesli z Everesta?

Pravijo, da bo treba izboljšati izolacijo podplata. Sistem naj bi ostal isti, vstavili naj bi le plast plutovine ali stiropora. Dobro bi bilo, če bi kovinske zaklopke plastificirali, so dejali. Yeti ni imel pregiba v hrbtu čevlja. Alpinisti so namreč menili, da ni potreben. Po vrnitvi z Everesta pa so Alpinim delavcem dejali, da so spoznali, da je vendar potreben.

Pred dnevi so v Alpini prejeli pismo, s katerim se alpinisti spet obračajo na pomoč delovnega kolektiva, ki sestavlja pomemben člen vsake naše alpinistične odprave. Letos nameravajo premagati 3500 metrov visoko južno steno 8501 meter visokega Lhotseja, Everestovega soseda.

V Alpini jim bodo z veseljem pomagali.

Uspeh odprave je hkrati tudi njihov uspeh.

Vsem
delovnim ljudem
čestitamo
za občinski praznik
Škofje Loke

OD TRIGLAVA DO
EVERESTA V
PLANINSKIH ČEVLIH

alpina

Poudarki iz govora Staneta Dolanca člana predsedstva CK ZKJ

— V teh preteklih desetletjih se je v življenju delavcev Save vrstilo veliko lepih, pa tudi težkih trenutkov, prelitega je bilo mnogo potu, pa tudi proletarske krvi generacij vaših predhodnikov, da bi prišli do tega, kar imate danes, ko sami gospodarite s svojim delom in razpolagate z njegovimi rezultati.

— Največja pridobitev našega revolucionarnega boja je prav gotovo samoupravljanje, je nenehno uresničevanje ideje, da je delavec pri proizvodnji in delitvi subjekt, ne pa objekt, da zares razpolaga z rezultati svojega dela, kar praktično pomeni, da je gospodar svoje usode, da lahko na podlagi družbene lastnine s sredstvi za proizvodnjo svobodno dela in ustvarja za svojo srečo.

— Delavski razred Jugoslavije je v praksi dokazal, da je sposoben upravljati tovarne oziroma proizvodnjo, dohodek in družbeno lastnino. Delavsko samoupravljanje, ki je sčasoma postalo temelj vsega političnega sistema, je sprostito neizčrpano energijo in ustvarjalno pobudo milijonov delovnih ljudi.

— Porok za nadaljnji razvoj in za nove uspehe je prav naš človek, proizvajalec-samoupravljalcec in občan, njegove željave roke, zavest in znanje, naši borci NOV, naša mladina, inteligenca, naši kmetijski proizvajalci in drugi organizirani prek socialistične zveze, zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij, ki so globoko predani socialističnemu samoupravljanju in politiki ZKJ s Titom na čelu.

— Samoupravljalci morajo brez omahovanja vztrajati pri opredeljeni politiki ekonomske stabilizacije. Hkrati z bojem za izboljšanje kvalitete gospodarjenja, povečanje izvoza, racionalnejše investiranje in podobno, se morajo samoupravljalci odločneje spoprijeti tudi z negativnimi pojavi, kot je neracionalna uporaba družbenih sredstev. Hrbtenica razvoja v letu 1980 mora biti krepitev našega gospodarstva v mednarodni menjavi, v izvoznih aktivnostih, zmanjševanju uvozne odvisnosti in usklajevanja uvoza s plačilno bilančnimi možnostmi države. Ukrepi ekonomske politike naj zagotovijo takšne pogoje gospodarjenja, ki bodo krepili interes združenega dela za izvoz in dohodkovno povezovanje; ob tem pa je seveda treba predvsem pospešiti rast produktivnosti dela.

Razdrobljeni ne bomo uspeli

Ob občinskem prazniku so v LTH v Škofji Loki odprli novo proizvodno halo, ki z najsodobnejšo opremo zagotavlja visoko produktivnost in uporabo najsodobnejše tehnologije — Slavnostni govornik je bil predsednik gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbič, ki je opozoril na pomen stabilizacijskih ukrepov

V soboto je bila v LTH v Škofji Loki slavnost ob izredno pomembnem dogodku: svečano so odprli novo proizvodno halo s površino 8.400 kvadratnih metrov. Kot je poudaril direktor Marko Vraničar predstavlja objekt pomemben gradbeni rekord. 11. januarja lani so delavci SGP Tehnika iz Škofje Loke zasadili prve lopate. 3. septembra pa je bila hala zgrajena in so delavci LTH začeli vanjo preseljevati proizvodnjo hladilstva. Pomemben dosežek pa je tudi za kolektiv saj omogoča, da bodo na osnovi najvišjih dosežkov tehnologije pokrivali domače potrebe in prodirali tudi na tuja tržišča.

Slavnostni govornik, predsednik gospodarske zbornice Slovenije, Andrej Verbič, pa je predvsem poudaril potrebo po stabilizaciji. To bomo lahko uresničili le, če bomo vsaka TOZD ali OZD ter vsaka organizacija sprejela konkretni program za izboljšanje gospodarjenja, spodbujanja produktivnosti dela in ob tem dosledno uresničevala nagrajevanje po delu in program varčevanja. Pri tem je izrednega pomena varčevanje z energijo. Vse razvite države so že sprejele ukrepe o varčevanju, ki niso le administra-

tivno naravnani, temveč se nanašajo predvsem na proizvodnjo in spodbujajo programe, ki lahko kakorkoli doprinejajo k manjši porabi energije.

LTH imajo na tem področju veliko prednost in pa tudi veliko odgovornost. Njihov program toplotnih črpalk in sončnih kolektorjev lahko veliko pripomore k manjši porabi in tudi uvozu nafte in pomaga izkoristiti danosti, ki jih imamo. Zato je Andrej Verbič pozval delavce LTH naj pomagajo pri združevanju znanja o možnostih izkoriščanja sončne energije in naj izkoristijo svoj razvoj za dobre lastne organizacije in dobro nas vseh.

Andrej Verbič je spregovoril tudi o izvozu. Dejal je, da so naši dosežki slabi zaradi razdrobljene ponudbe. Na tujem imajo slovenske delovne organizacije 250 predstavništev, ki pa niso učinkovita, ker delajo vsak zase. Imamo tudi vrsto predstavništva Ljubljanske banke, ki bi prav tako morala zastopati interese gospodarstva. Da pa se bomo enotno zastopali na tujem, se moramo najprej povezati doma. Razdrobljeni ne bomo uspeli, je poudaril Andrej Verbič.

I 30gataj

Delavec je sam svoj gospodar

Nadaljevanje s 1. str.

tovarna Moste — Protektor, ki skupaj z delovno organizacijo Sava sestavljajo SOZD Sava. Iz skromnih začetkov gumarske industrije je v zadnjih desetletjih na desnem bregu Save zrastel kolos, ki se uvršča med največje izdelovalce gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov pri nas, saj izdelava letno okoli 30 odstotkov vseh izdelkov tovrstne jugoslovanske industrije. Na modernih strojih se letno predela okoli 60.000 ton raznih surovin, od katerih jih sicer 70 odstotkov uvozi, ostalo pa lahko preskrbi domača surovinska baza. Razvoj zadnjih desetih let je bil še posebej dinamičen, saj se je v delovni organizaciji, ki se razprostira na okoli 200 tisoč kvadratnih metrih površine, povečala proizvodnja za več kot dvakrat, produktivnost za več kot enoinpolkrat, prav toliko je naraslo tudi število zaposlenih, prodaja izdelkov je poskočila za desetkrat, izvoz pa je večji kar šestnajstkrat. Z enakim zagonom je zastavljen tudi letošnji gospodarski načrt, ki temelji na povečanju proizvodnje, produktivnosti, izvoza in dohodkovnega povezovanja z drugimi delovnimi organizacijami.

«Današnja Sava je rezultat trdega in vestnega dela vseh delavcev in organiziranih socialističnih sil, zavestnega odrekovanja ter smelega premagavanja številnih težav,» je v uvodnem nagovoru zbranim na pro-

slavi naglasil Franc Sirc, predsednik delavskega sveta v Savi. Brez dvoma je v vseh teh desetletjih dinamičnega razvoja bilo nadvse pomembno prav leto 1950, ko je bila kranjska Sava prva v Sloveniji izbrana med delovnimi organizacijami, ki naj ustanovijo delavski svet. 7. januarja pred 30 leti so bili tako postavljeni prvi v Sloveniji in kot drugi v Jugoslaviji temelji, nad katerimi se je razrasla trdna stavba delavskega odločanja in upravljanja z rezultati dela. Prav nič slučajno izbrana — znana je bila naprednost in revolucionarnost predvojnih kranjskih gumarjev — je kranjska Sava zakoračila pred vsemi ostalimi po poti resda po formalni obliki povsem pionirski, toda po ideji temelječi in zoreči že med narodnoosvobodilno borbo.

Član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc je v svojem govoru podrobno

Manifestacija samoupravljalcev — Večina 4200-članskega kolektiva kranjske Save se je v nedeljo zbrala na svečani proslavi 30-letnice prvega delavskega sveta v Sloveniji in 60-letnici ustanovitve delovne organizacije. Med gosti je bila vrsta najvišjih predstavnikov družbenopolitičnega življenja federacije, republike, regije in kranjske občine. V kulturnem programu so sodelovali Pihalni orkester iz Kranja, Slovenski oktet in dramski igralec Rudi Kosmač. — Foto: F. Perdan

orisa kontinuiteto ideje, saj se je samoupravljanje delovnih ljudi začelo že v revoluciji, v pripravah na oboroženi odpor, z nastankom partijskih odredov, v organih ljudske oblasti: to so bile prve oblike samoupravljanja in izraz samostojne odgovornosti ljudstva in delovnih ljudi. V nenehnem kvalitativnem spreminjanju in razvoju so se kazale nove samoupravne oblike, ki so ustrezale demokratičnemu razpoloženju širokih ljudskih množic ter je ob revolucionarnih zamislih teoretičkov in politikov kot so Tito, Kardelj, Kidrič, in drugih dobivale tudi svoje konkretne oblike. Z delavskimi sveti se v delovnih organizacijah začela proces delavskega samoupravljanja, temelja našega političnega sistema: s tem se je sprostita neizčrpana energija in ustvarjalna pobuda milijonov delovnih ljudi, ki so postali neposredni organizatorji in nosilci upravljanja družbenih sredstev za proizvodnjo, odgovorni za njeno izboljševanje kot tudi za delitev dohodka tako v OZD kot v družbi. Ob vseh težavah, neizkušenosti, pomanjkanju znanja, omahovanju in nezaupanju pa je vendarle proces neposrednega sodelovanja proizvajalcev v upravljanju preraštel težke začetne korake: delavec je dokazal, da je sposoben upravljati tovarno oziroma proizvodnjo, dohodek in družbeno lastnino, upravičil je geslo — tovarne delavcem. V teh letih hitrega gospodarskega in družbenega razvoja je naša samoupravna socialistična država zmanjšala razliko v stopnji ekonomske razvitosti v primerjavi z razvitim svetom, obenem pa je praksa demokratičnega razreševanja družbenih protislovij prav po zaslugi samoupravljanja lahko vzgled sodobnega socializma tudi drugim. Zato ni dileme kako naprej: danes in jutri, je poudaril Stane Dolanc, je treba še naprej z vsemi

organiziranimi socialističnimi silami z ZK na čelu utrjevati samoupravni položaj delavcev in s socialističnim samoupravljanjem širiti meje svobodnega človeka.

Stane Dolanc je v nadaljevanju še posebej spregovoril o Edvardu Kardelju, revolucionarju, humanističnemu borcu za socializem, samoupravljanje in človekovo srečo, katerega življenje in delo je bilo in bo trdno vgrajeno v temelje našega socialističnega samoupravnega razvoja. Ob koncu svojega govora je Stane Dolanc govoril predvsem o nalogah samoupravljalcev v letošnjem in tudi ostalih letih tega srednjeročnega obdobja, ko bo v prvem planu vsekakor bitka za povečanje produktivnosti dela, kvalitete in učinkovitosti gospodarjenja ob spoprijemanju tudi s pojavi, ki smo jim zapisali negativen predznak: razsipanje denarja za drage proslave, sprehanjanja v tujini, luksuzne objekte itd. Vztrajati je treba brez omahovanja pri politiki stabilizacije, si prizadevati za večji standard na vseh področjih, seveda ob upoštevanju realnih možnosti gospodarstva. Prizadevanja je treba osredotočiti na razvoj dohodkovnih odnosov, združevanje dela in sredstev, delitev po rezultatih dela itd, obenem pa je treba ustvarjati tudi pogoje za večje vrednotenje proizvodnega dela tako po družbeni, materialni kot tudi, moralni plati. Le z odločnim in učinkovitim preprečevanjem neugodnih tendenc v gospodarjenju kot so nesamoupravno koncentriranje dohodka in sprejemanje investicijskih odločitev mimo delavcev v združenem delu in drugem, bo mogoče naslednji srednjeročni plan izpeljati na realnih in kvalitetno novih zares samoupravnih osnovah; le tako bo politika gospodarske stabilizacije tudi uresničena. L. M.

SKUPNOST ZA ZAPOSLVANJE KRANJ

Povečano zanimanje za študij tehnike

(1)

KOLIKO ŠTUDENTOV POTREBUJEMO?

Koliko naj bo študentov na posameznih višjih in visokih solah? Koliko naj bo strojnih inženirjev, agronomov, pravnikov in podobno? Toliko, kolikor strokovnjakov posameznih profilov potrebuje združeno delo. Na žalost je takšen odgovor samo navidezno enostaven. Kadrovske potrebe združenega dela so približno raziskane za preteklost in sedanost, prihodnost se skriva v megli. Delno nas pomirjajo obeti, da bodo srednjeročni načrti pa razdobje 1981-85 pripravljene kvalitetno in da bomo iz njih lahko izluščili bolj zanesljivo podobo kadrovske potrebe.

Treba je namreč vedeti, da današnjega bruca v najboljšem primeru zanima šele leto 1985, ko bo prvič potrkal na vrata zaposlitve. Njegov ustvarjalni višek pa bo v letu 2000. Pri načrtovanju se vpletajo še drugi dejavniki. Osipl ni povsod enak, na splošno zlasti

temeljito oklesti prve letnike. Zadnje čase se vse preveč govori o takimenovani »zamenljivosti poklicev«. Gre za pojav, da strokovnjaki določenih poklicev uspešno prevzemajo delovna področja drugih poklicev, ki so bili nekdanj izključno njihova »last«. Čehovsko načrtani robovi poklicev se torej marsikje krhajo, celo na področju tehnike, še bolj na družboslovnem področju (npr. pravnik, višji upravni delavec, organizatorji, socialni delavci ipd).

PREMIK PRI STROJNIŠTVU IN ELEKTROTEHNIKI

Na fakulteti za elektrotehniko se v SR Sloveniji delež brucov v dveh letih praktično ni spremenil, znatno pa je upadel gorenjski delež (s 4,1 odstotka na 2,5 odstotka) oziroma od 49 vpisanih na 34 vpisanih. Manj vpisa je zaskrbljujoče, še posebej zato, ker se bo elektro in elektronska industrija v prihodnje še pospešeno razvijala, potreba po znanju pa je prav v tej panogi še posebej velika. Neskladja osvetljuje tudi tale podatek: lani so gorenjske OZD razpisale za študij elektrotehniko 59 kadrovskega stipendij, kar za 25 presega število vpisanih v 1. letnik.

Boljši obeti se na srečo zrcalijo iz letošnjih študijskih namer, saj je 43 letošnjih maturantov srednjih šol zapisalo, da gredo na študij elektrotehniko (lani pa 28). Zanimanje se je torej podvojilo, vendar pa tudi s takšnim obsegom se ne moremo biti zadovoljni.

Na fakulteti za strojništvo je delež brucov v SRS padel za en odstotek, gorenjski je ostal praktično enak. Združeno delo na Gorenjskem je za študij strojništva v lanskem letu razpisalo 52 kadrovskega stipendij, vpisalo pa se je 71 študentov. Razmerje je potemtakem ugodnejše kot na področju elektrotehniko. Razveseljivo so tudi namere, ki po deležu kar za dva odstotka presegaajo lanskoletni gorenjski vpis in za tri odstotke slovenski delež pri rednem študiju.

Fran Belčič

Naselje montažnih hiš v Podlubniku se lepo vključuje v »zidano okolje«.

Letos spomladi bodo vseljive hiše na Bantalah.

JELOVICA ŠKOFJA LOKA

Novi programi, manjša poraba energije

Jelovica iz Škofje Loke, poznana predvsem po svojih montažnih hišah in stavbnem pohištvu širom po Jugoslaviji, je lani dosegla dokaj dobre poslovne rezultate, čeprav ocenjuje, da je bilo celotnega prihodka za 2 odstotka manj kot so planirali. Vendar pa so uspeli zmanjšati stroške, tako da so plan dohodka celo nekaj presegle. To je še toliko bolj pomembno, ker so se lani škarje med cenami surovin in izdelki še bolj razprle, kar pa je problem celotne proizvodnje stavbnega pohištva in ne le Jelovice. Pozna pa se to pri akumulaciji, ki jo je nekaj manj kot so planirali.

Ob tem velja povedati, da vse temeljne organizacije dobro poslujejo, vključno s temeljno organizacijo Montažni objekti, ki je še v devetih mesecih pridelala le izgubo. Konec leta pa so po ocenah – končnih rezultatov še ni – dočakali pozitivno. Velikega ostanka dohodka sicer ni, vendar je TOZD le izplačala iz izgube. Vzrok za izgubo pa je skoraj enoletna zamuda pri izgradnji tovarne, ker niso proizvajalci pravočasno naredili približno 10 odstotkov opreme, brez katere pa proizvodnja ni mogla steči in pa izpad izvoza.

Montažna naselja v usmerjeni gradnji

Problem glede izvoza je nastal, ker je bankrotiral njihov dolgoletni kupec v Zahodni Nemčiji in so tako v hipu propadle že sklenjene pogodbe v vrednosti 25 milijonov dinarjev. Zato je bil izvoz pod planom in s tem tudi dohodek, ker vsega, kljub prizadevanjem niso mogli nadoknaditi doma, zlasti še zato ne, ker je pri nas odpor proti montažni gradnji še zmerom velik, čeprav so prednosti montažnih hiš dokazane in znane. Hiše so toplejše, hitro so narejene in potresno varne so.

Letos so zrasla montažna naselja v Cerknici, kjer je Brest omogočil svojim 50 delavcem, da so dobili svoje hiše in to v zelo kratkem času, saj ni minilo niti leto od tedaj, ko so vzdali temelje, do takrat, ko so lastniki dobili ključ. Pri izgradnji tega naselja je veliko pomagala

Jelovica iz Škofje Loke se s svojim programom montažnih hiš in izolacijskih stekel vključuje v prizadevanja za manjšo porabo energije – Program sončne hiše in stekel s trojno zasteklitvijo – Sodelovanje z LIP, Alplesom in Gradisom

stanovanjska banka Ljubljana, ki je dala kredite članom stanovanjske zadruge Brest. Jelovica – TOZD Montažni objekti je namreč lani postala članica te banke.

Enako naselje so delavci Jelovice zgradili v Ložu, le da so tam postavili 25 hiš. Tudi tu je šlo za usmerjeno stanovanjsko gradnjo. Gradnja naselja montažnih hiš v Ravni gori na Hrvaškem, katerega gradnjo je omogočilo podjetje Radin – ena največjih pohištvenih industrij v Jugoslaviji.

Dogovarjajo pa se še za več naselij, med drugim je treba omeniti dogovore z občino Osijek za izgradnjo naselja 85 montažnih hiš, potem naselja v Ljubljani, Radovljici, Postojni, Sežani in v drugih krajih. To dokazuje, da je bila investicija v gradnjo tovarne montažnih hiš, ki je bila zgrajena z namenom, da bo Jelovica lahko gradila kompletna naselja montažnih hiš z ustreznimi infrastrukturnimi objekti, še kako upravičena.

Program gradnje montažnih hiš je usklajen s programom stanovanjske banke Ljubljana, ki daje 30 odstotkov kredita od vrednosti hiše za pet let, kar je prvi primer kreditiranja kupca montažne hiše v usmerjeni gradnji.

Največ problemov zaradi neresenih komunalnih, zemljiških in pravnih vprašanj pa je bilo pri gradnji naselja montažnih hiš na Bantalah pri Kranju, kjer bo kmalu vseljivih 54 hiš. Tam je Jelovica nosilec komunalne opreme zemljišča skupaj s kranjskim Domplanom in Gradbincom. Vse našteje zapreke so bile velika cokla pri izgradnji naselja. Sedaj urejajo okolico hiš in spomladi bo celotno naselje povsem urejeno.

Ceprav je, kot smo že omenili, marsikje še precej odpora proti montažni gradnji, je po vsej Jugoslaviji za jelovske hiše vedno več

zanimanja in to ne le v usmerjeni gradnji, temveč tudi pri posameznikih. Skoraj povsod pa pri programiranju naletijo na najrazličnejše urbanistične težave, saj so načrti ponavadi izdelani le za klasično pozidavo. Vendar pa se tudi na tem področju že premika na bolje, in se mora, ker so sicer prizadevanja Jelovice in družbe za hitrejšo izgradnjo stanovanj lahko zastoj.

Skupaj z LTH se je Jelovica lotila tudi zahtevne raziskovalne naloge: projekt sončne hiše. Izdelan je že projekt za naselje 15 vzorčnih hiš, kjer bo demonstrirana uporaba sončne energije za ogrevanje sanitarne vode. Hiše naj bi postavili že letos in ko bodo znani rezultati, bodo podobna naselja ponudili tudi drugod. Projekt je izredno zanimiv še posebno z vidika energetske krize. Čeprav so sedaj znani predvsem »laboratorijski« rezultati strokovnjakov iz LTH, se že sedaj za takšne hiše in naprave zelo zanimajo predvsem dalmatinska mesta, kjer je toliko sonca, da bi najbrž lahko s soncem ogrevali tudi prostore.

Sedaj se pripravlja zazidalni načrt za »sončno vasa«, stala pa bo za Kamnitnikom v Škofji Loki.

Okna s trojno zasteklitvijo

Druga dejavnost Jelovice je proizvodnja stavbnega pohištva, ki poteka v povezovanju s SOZD GLG. Sodelovanje temelji na delitvi programa in surovine. Lani so na tem področju veliko naredili. Tako je Jelovica sklenila samoupravni sporazum z Gradisom, ki opredeljuje razvoj primarne in lesne panoge v industrijski coni na Trati. Vrednost skupnih poslov bo letos 70 milijonov din.

Sklenjen je dogovor v okviru SOZD z Alplesom Železniki o sodelovanju in kooperaciji pri izdelavi okenskih elementov in pomičnih – gibljivih naoknic po katerih je zelo veliko povpraševanje po vsej Jugoslaviji. Že letos naj bi vrednost skupnega dela dosegla 40 milijonov dinarjev.

Z LIP Bled pa se dogovarjajo o delitvi programa po planu SOZD. Že letos bodo v jelovskih trgovinah prodajali LIP-ova vrata. Dogovarjajo pa se o gradnji in sofinanciranju dveh novih poslovalnic. Vrednost poslov naj bi letos dosegla 120 milijonov dinarjev. Za naslednje srednjeročno obdobje pa Jelovica in LIP planirata dokončno delitve programa in sicer naj bi LIP izdeloval vrata, Jelovica pa okna. Seveda pa se bodo na podlagi takšne delitve proizvodnega programa morali dogovoriti tudi o delitvi surovine. Ekonomski interes Jelovice in LIP-a pa je, da se čimbolj okrepi mreža prodajal.

Že letos bo Jelovica podvojila proizvodnjo oken z izolacijskimi stekli – to je termoton oken. V drugi polovici leta pa naj bi prišla na trg nova okna in sicer okna s trojno zasteklitvijo. Preizkusi namreč kažejo, da je toplotna in zvočna izolacija pri oknu s trojno zasteklitvijo 2 krat večja kot pri navadnem vezanem oknu. Tudi s tem programom se Jelovica vključuje v program varčevanja z energijo.

Delavci Jelovice ob občinskem prazniku Škofje Loke čestitajo občanom in poslovnim sodelavcem in želijo uspešno leto 1980.

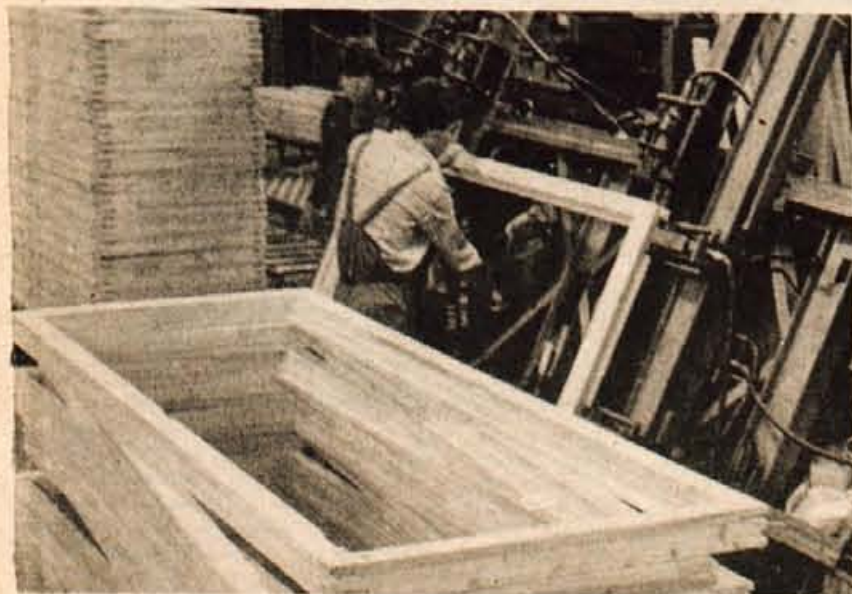
Nov program oken je prvi program stavbnega pohištva v Jugoslaviji, ki upošteva velike izgube energije skozi steklene površine. Gradbena operativa je že pokazal izreden interes za novi program.

Prodajalne po vsej Jugoslaviji

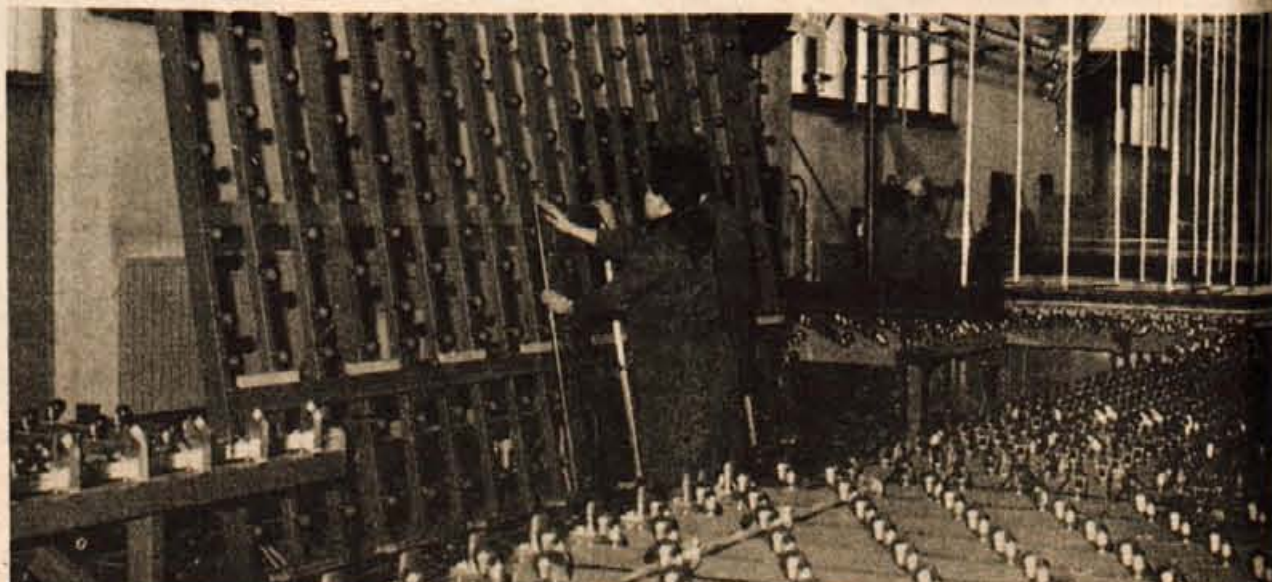
Tretja pomembna dejavnost Jelovice je trgovina. Ta danes s lastnimi prodajalnimi pokriva proizvodnjo in prodajo vseh domačih TOZD s tem, da je lani že začel vključevati v svoje prodajne programe tudi druge izdelovalce stavbnega pohištva po Sloveniji in Jugoslaviji. Rezultati takšnega povezovanja v trgovini pa zahtevajo da se Jelovica po drugi strani dohodkovno povezuje s proizvajalci žaganega lesa in repromateriala. Njena trgovska mreža je namreč ena največjih v Jugoslaviji na področju pohištva in sistem prodaje pravnih trgovske mreže prinaša dohodek proizvodnji tudi za razširjeno reprodukcijo.

Znano je, da lesna industrija pri nas razen pohištva in žaganega lesa zelo malo izvažata. Zato je vsak ne prodor na tuja tržišča vreden pohvale. V Jelovici letos predvidevajo precejšnje povečanje izvoza, predvsem montažnih hiš in tudi oken, ker se zavedajo, da bodo le s prisilnostjo na tujem trgu, lahko osvajali nove tehnološke dosežke in tu pridobili devize za normalen potredne proizvodnje.

Če za konec le na kratko povzamemo izredno hiter razvoj Jelovice v zadnjih letih, ne moremo mimo 3 novih tovarn in 7 novih prodajal, pred dvema letoma je bila zgrajena tovarna Termoton stekelani tovarna montažnih hiš, v teh je investicija v manjšo proizvodnjo halo v TOZD Jelobor in pripravljeno se gradnja nove tovarne v Pradvoru. Z dokončanjem teh investicij bo v celoti uresničen srednjeročni plan.

Nova okna bodo imela trojno zasteklitev.

Proizvodnja oken postaja v Jelovici vedno bolj pomembna.

25 LET ISKRE RETEČE

Mikroelektronika v gospodinjske aparate

Pred četrto stoletja je bila ustanovljena Elra. Ob ustanovitvi je v njej delalo 15 ljudi. V začetku je bila servisno podjetje, ki je imelo prostore v najstarejši stavbi v Škofji Loki – starem Koširjevem mlinu. Kasneje so začeli izdelovati radijske aparate za avtobuse in to na povsem amaterski način, loščilce za parket in nato spajkala. Izdelava slednjih je bila začetek malo večje obrtniške proizvodnje in tako je Elra do leta 1961 poslovala kot obrtno podjetje.

Iz Koširjevega mlina so se preselili v nekdanji nunski samostan. Prostore so obnovili in začeli v sodelovanju s kranjsko Iskro izdelovati transformatorje in akumulatorske luči. Leta 1961, ko je šla Elektra Ljubljana v likvidacijo, je Elra odkupila njen strojni park in proizvodnjo nekaterih modelov kuhalnikov. S tem se je začela nova doba v razvoju kolektiva, ker je na trgu primanjkovalo kuhalnikov, električnih peči in drugih naprav.

Potem so leta 1969 pripojili Pilarno Reteče in tam organizirali montažo in mehansko obdelavo izdelkov. Leta 1970 so začeli graditi prvih 1000 metrov proizvodne hale, potem pa so vsako leto zgradili približno 1000 metrov v poprečju in imajo sedaj 12.000 kvadratnih metrov sodobnih proizvodnih površin.

Hkrati so širili tudi proizvodni program in to predvsem program izdelave gospodinjskih aparatov, proizvodnjo transformatorjev in TV stabilizatorjev ter nekaterih drugih izdelkov pa so opustili. Začeli so izdelovati plinske peči, sušilce za lase, kaloriferje raznih vrst, električne peči, vgradne kuhinjske elemente in druge aparate za gospodinjstvo.

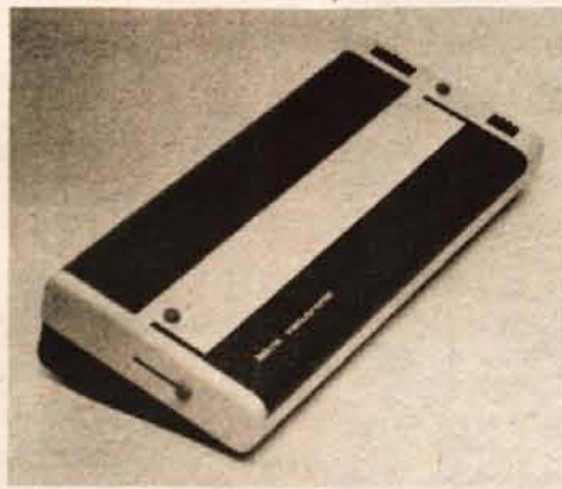
Leta 1972 so se priključili k Iskri kot delovna organizacija. Takrat je bila poslovna usmeritev te tovarne izdelovanje gospodinjskih aparatov za domače tržišče in to brez resne želje, da bi konkurirali obstoječim tovarnam. S takšno usmeritvijo so dosegli, da so na jugoslovanskem tržišču postali vodilni proizvajalec sušilcev za lase, saj jih letno naredijo več kot 300.000. Z električnimi ogrevalnimi napravami pokrivajo več kot 80 odstotkov jugoslovanskih potreb, s proizvodnjo plinskih peči pa dobro polovico. Proizvodnja štedilnikov pokriva približno osem odstotkov potreb jugoslovanskih potrošnikov.

Za vgradne elemente, ki so visokokakovostni in lepih oblik in jih v svoje kuhinje vgrajujejo Lipa Ajdovščina, Brest Cerknica, Marles Maribor, DIP Senj in Šipad Sarajevo pa nimajo statističnih podatkov.

Novo leto, novi programi

Nova usmeritev v proizvodnjo vgradnih elementov so mikrovalovne pečice, ki jih bodo začeli izdelovati letos. Drug proizvod, ki so ga razvili sami je vakuumski varilec folije. Izdelovati ga bodo začeli v drugi polovici letošnjega leta. Letno naj bi naredili 100.000 vakuumskih varilcev, od tega jih bodo 30 odstotkov izvozili. Vakuumski varilec folije je namenjen gospodinjstvom, ki imajo hladilne skrinje. Z

Iskra Reteče je praznovala 25-letnico obstoja – V tem času se je razvila v moderno tovarno gospodinjskih aparatov – Vedno novi dosežki – Vlaganja predvsem v zahtevno tehnologijo in manj razvita področja – Letos bodo zgradili obrat v Smederevski Palanki

Vakuumski pakirni stroj

njim bo namreč mogoče prihraniti precej energije, poleg tega pa živila vakuumsko pakira, kar preprečuje, da bi se na hrani delali ledeni kristali ali drugače povedano, preprečuje izsušitev živil zaradi zamrzovanja.

V Iskri Reteče bodo že kmalu dali na trg pomivalni stroj. Poleg Ei Niš bo Iskra edini proizvajalec te gospodinjske opreme pri nas.

Ob tem velja povedati, da stroj ne bo delan po licenci, temveč je v njem vloženo predvsem domače znanje. Nekaj ga bodo tudi izvažali. Z italijansko firmo Gasfire so se dogovorili o izvozu strojev. Italijani pa bodo za Iskro izdelovali nekatere elemente. Pri Zavodu za napredek gospodinjstva so naredili preizkus lastnosti stroja in ga ocenili z oceno »zelo priporočamo«. Prvih 500 aparatov bo na trgu že maja. Cena bo precej visoka – primerna tehnični in uporabni vrednosti. Zvišuje pa jo predvsem izredno visok prometni davek, saj so pomivalni stroji še vedno uvrščeni med luksuzno blago in ne med predmete, ki so namenjeni za vsakodnevno rabo.

Hkrati v skri razvijajo nov štedilnik, v sodobnem evropskem stilu. Vanj bo vgrajena mikroelektronika in najsoodobnejša krmilna tehnika. Prednja stran bo enaka pomivalnemu stroju tako, da se bosta aparata oblikovno povsem ujela. Ima pa tudi druge prednosti. Opozoriti velja na mikrovalovno pečico, kjer bodo na podlagi uporabe kaolinske volne dosegli dvajsetkrat večjo izolacijo od sedanje izolacije z mineralno volno. Ta novost bo pomenila predvsem prihranek energije. Ob tem preoblikujejo tudi opremo kuhinjskih pultov tako, da bodo »komandne« zgoraj, kar bo dalo nove možnosti izdelovalcem kuhinjskega pohištva.

Proizvodno-kooperacijske odnose sklepajo s Prago-Union in Elektropraga. Vrednost medsebojne menjave bo 1.200.000 dolarjev. S poljsko firmo Predom bodo sodelovali pri izdelovanju kuhinjskih vgradnih elementov itd.

Tovarne na manj razvitih področjih

Ker so možnosti zaposlovanja na Gorenjskem omejene, so se odločili, da bodo nove obrate gradili na manj razvitih področjih, predvsem v drugih republikah. Tak primer je sedaj v Smederevski Palanki, ki je pobratena s Škofjo Loko, KS Azanja pa s KS Reteče. Tam bodo s skupnimi vlaganji zgradili tovarno velikosti 1300–1500 kvadratnih metrov površine, kamor bodo prenesli

proizvodnjo sušilcev las in kaloriferjev. Zaposlitev bo našlo 110 ljudi, ki bodo delali v dveh izmenah.

Dogovarjajo se tudi z nekaterimi drugimi delovnimi organizacijami, ki imajo razpoložljive zmožljivosti, delavce in tudi denar, nimajo pa programov. V Škofji Loki pa bo ostala najbolj zahtevna proizvodnja. Tu se bodo zavzemali za najvišjo možno avtomatizacijo in mehanizacijo in s tem omogočili intenzivno zaposlovanje in ustvarjanje čimvečjega dohodka delavcev.

Ob koncu naj povemo, da Iskra Reteče tehnološko ne zaostaja po kakovosti izdelkov za katerokoli inozemsko firmo. Tudi produktivnost je visoka, vendar pa kljub temu ne dosegajo velikih finančnih uspehov. To je predvsem zato, ker se cene repromateriala stalno dražijo ob stalnih cenah izdelkov. V Iskri pričakujejo, da bodo ta nesorazmerja odpravljena z novim zakonom o cenah.

V proizvodnji sušilcev za lase bodo prav kmalu prišli v redno proizvodnjo kompletni seti za sušenje las, sušilci z vgrajenim elektromagnetnim motorjem, ki bodo peresno lahki in profesionalni feni, namenjeni frizerskim salonom. Sedaj so frizerji vezani na uvoz. Razvijajo pa tudi sezonske sušilce za lase. Občutljivi senzorji bodo glede na blizino las sami uravnavali temperaturo izpihanega zraka – preprečevali, da bi lahko lase poškodovali.

Vendar to ni vse. V Iskri Reteče stalno razmišljajo o izboljšavah in vgrajevanju domačega znanja v izdelke. Tako snujejo načrte za elektronske tehtnice z vgrajeno uro, razmišljajo pa celo o termoakumulacijskem štedilniku, ki bi ponoči energijo akumuliral, podnevi pa jo oddajal oziroma kuhal. Osvajajo proizvodnjo opekača kruha, na trg gredo s sendvič toasterjem itd.

Letos izvoz podvojen

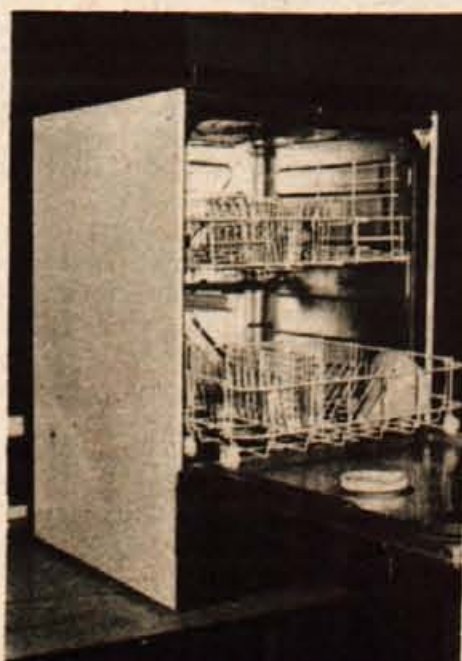
Vsi Iskrini izdelki imajo velike možnosti izvoza. Lani so prodali na tuje za 2 milijona dolarjev, letos pa računajo, da bodo to številko podvojili. Ob tem je treba omeniti, da so že lani izvozili za 75 odstotkov več kot leta 1978. Večina proizvodov gre na konvertibilno tržišče in, če bodo plan uspeli v celoti uresničiti, bo Iskra Reteče dosegla največji izvoz na delavca v celotni Iskri, kar pa ni majhen uspeh, saj je Iskra med največjimi slovenskimi izvozniki.

Naj naštejemo samo nekaj najpomembnejših Iskrinih partnerjev v tujini: navezujejo stike z zahtevno nemško firmo Guelle in bodo prihodnje leto prodali v njenih trgovinah za 800.000 mark izdelkov.

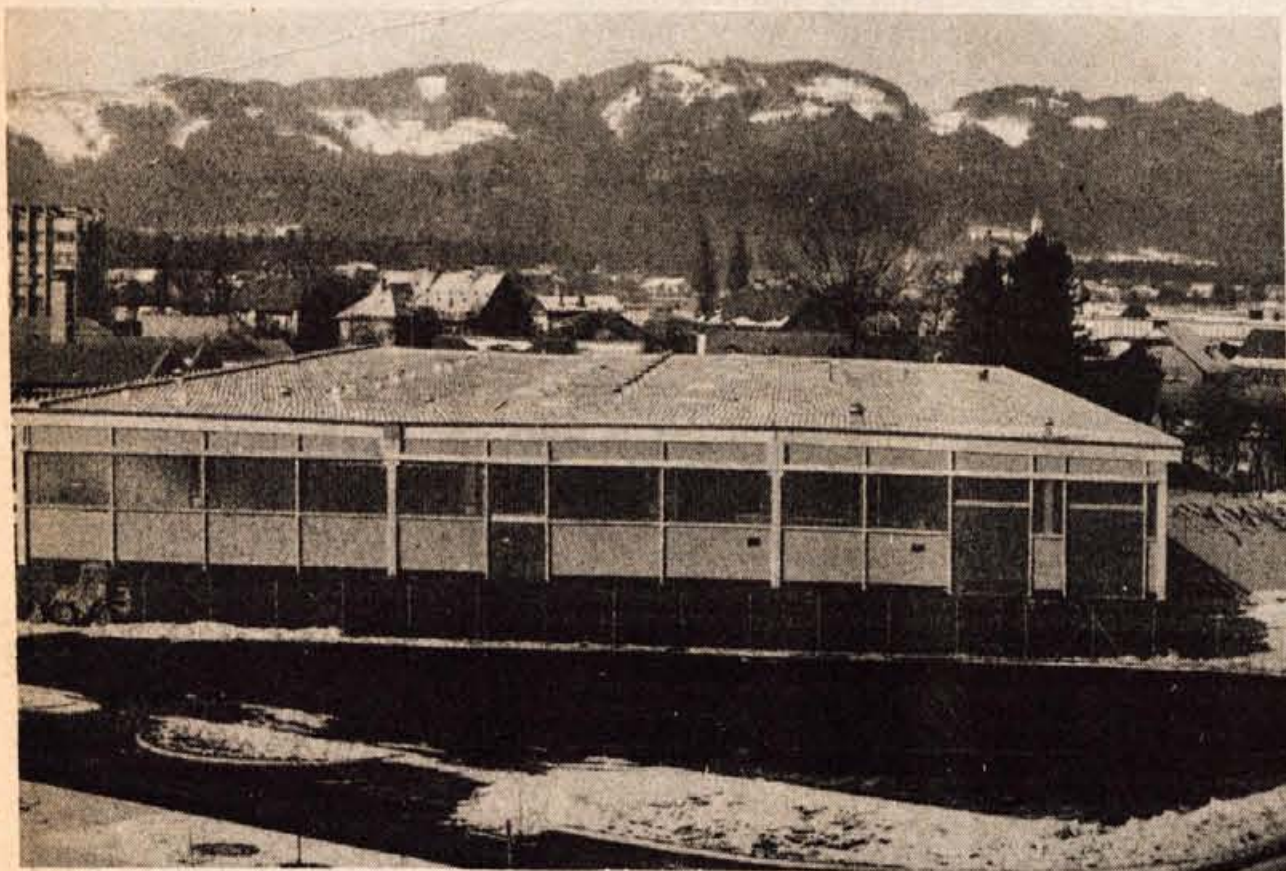
Mikrovalovna pečica

Ob občinskem prazniku Škofje Loke želi kolektiv Iskre Reteče veliko uspehov vsem potrošnikom, poslovnim prijateljem in občanom.

Ob prazniku nova tovarna

V LTH so v soboto svečano odprli novo proizvodno halo, ki je s svojimi 8400 kvadratnimi metri ena največjih pridobitev v občini
— Izredno hitra rast izvoza

Ob prazniku so odprli novo proizvodno halo.

V LTH ocenjujejo, da je bilo leto 1979 leto z nadpovprečno veliko »motnjami«
poslovanja, ki so se vlekle vse leto. Začele so se že spomladi, ko ni bilo surovin in so nadaljevale čez poletje, ko so uvozne omejitve povzročile precej težav pri nakupu repromateriala, tem pa so pridružile še motnje znotraj tovarne, ki so nastajale zaradi selitve proizvodnje v nove proizvodne prostore.

To je tudi vzrok, da zastavljenih ciljev letnega načrta za leto 1979, niso v celoti dosegli, čeprav so decembra imeli rekorden uspeh. Kljub temu je bil obseg proizvodnje za 4 odstotke pod planom. V enakem odstotku je bil pod planom tudi obseg prodaje. Tako so lani v LTH dosegli milijardo dinarjev celotnega prihodka.

Zaradi zastojev v proizvodnji in težav, ki smo jih že omenili, tudi produktivnost dela lani ni naraščala tako kot pretekla leta in kot so bili vajeni in tudi ne toliko kot so planirali. Lani se je rast približala 10 odstotkom, vendar pa je rast produktivnosti po temeljnih organizacijah zelo različna. Največjo so dosegli v temeljnih organizacijah Livarna in Orodjarna. Na motnje pa je bila najbolj občutljiva proizvodnja zamrzovalnikov, kjer je bilo tudi največ odstopanja od planirane rasti.

Izvoza več, uvoza manj

Če so imeli pri proizvodnji težave, ki so nekoliko zmanjšale poslovne

uspehe, je plan izvoza dosežen, uvozili pa so precej manj, kot so zapisali v letnem planu. Na tuje so lani prodali za 8,5 milijona dolarjev blaga, uvozili pa za 5 milijonov dolarjev surovin in opreme, kar je za milijon dolarjev manj od postavke v letnem planu.

Ob tem je treba poudariti, da je lani izvoz v primerjavi z letom 1978 porastel kar za 40 odstotkov. Pri tem so povečali količino blaga, pri nekaterih proizvodih pa jim je uspelo dvigniti tudi ceno. Na klirinškem področju največ proizvodov hladilstva izvažajo v Demokratično republiko Nemčijo, na konvertibilnem pa v Italijo in Irak. Njihovi livarski izdelki pa so cenjeni na Danskem, v ZDA, ZRN in Franciji pa tudi v Vzhodni Nemčiji. Proizvodi hladilstva pa se dobro prodajajo tudi v deželah Beneluxa, Vzhodni Nemčiji in Sovjetski zvezi pa tudi v dežele v razvoju so uspeli prodreti. Lani smo že izvažali v Pakistan, Libijo in Kuvait.

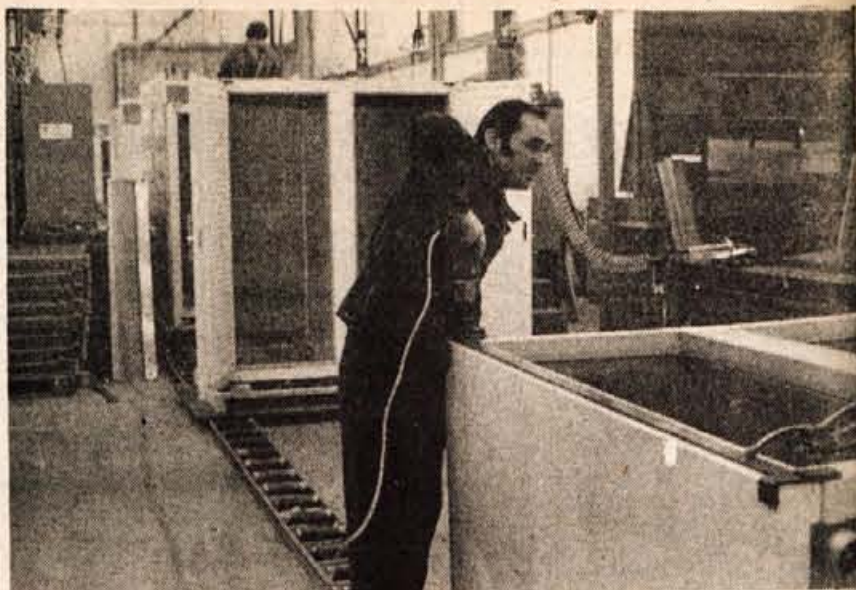
Če pogledamo strukturo izvoza, gre 40 odstotkov prodaje na klirinško in 60 odstotkov na konvertibilno tržišče. Pred kratkim je bilo razmerje pol proti pol, kar kaže, da izvoz v zahodne države raste hitreje kot na vzhod.

V LTH so lani ustvarili akumulacijo v višini 6 odstotkov od celotnega prihodka, kar sicer na prvi pogled ne izgleda veliko, vendar je med najboljšimi rezultati v panogi.

Nova tovarna

V soboto so v LTH svečano predali namenu novo proizvodno halo. Tovarna je svojevrsten gradbeni podvig, če računamo, da so decembra leta 1978 delavci SGP Tehnik iz Škofje Loke začeli z gradbenimi deli, 11. januarja lani so jo začeli graditi in so 3. septembra predali ključ. Hala je velika kar 8400 kvadratnih metrov. Res je sicer, da objekt tedaj še ni bil v celoti dokončan, vendar pa je bil toliko, da so v LTH lahko že 15. septembra začeli preseljevati proizvodnjo. Po običajnih začetnih težavah je na preseljenih linijah proizvodnja že dosegla načrtovan obseg in letos bo ob boljših pogojih dela sposobna dati znatno več, kot v starih prostorih.

Večje težave pa imajo z drugo etapo investicije — to je gradnjo prizidka k stari hali, kjer izvajalec TRIMO Trebnje močno kasni pri gradnji. V tem prizidku in izpraznjeni stari hali bo montirana bistveno posodobljena tehnologija za proizvodnjo zamrzovalnih skrinj. V vrsti proizvodnih operacij bodo zamenjali človeške roke s stroji.

Proizvodnja v novi hali že redno teče.

LTH

Računajo, da mora posodobljen proizvodni proces steči že sredi leta. Prve tri linije, ki jih bodo letos postavili bodo za 50 odstotkov povečale proizvodnjo.

V Poljanah leta 1981

TOZD Elektromotorji Poljane dela v starem zadržnem domu, ki je za tako povečano proizvodnjo povsem neprimeren. Ta temeljna organizacija zelo dobro sodeluje s krajevno skupnostjo, ki se trudi, da bi uredila zemljiško-pravne zadeve in bi lahko že letos pripravili vse potrebno za gradnjo nove tovarne v Poljanah. LTH pa se dogovarjajo s Termiko, ki ima v Poljanah že svojo tovarno, za skupno gradnjo infrastrukturnih objektov. Računajo, da se bo gradnja lahko začela leta 1981.

Pravkar gre h koncu tudi investicija v Zavodu za hladilstvo in klimatizacijo, ki je povečal laboratorijske in proizvodne prostore in s tem proslavil 20-letnico delovanja. V zavodu se poleg standardnih programov ukvarjajo tudi z razvijanjem projektov za izkoriščanje sončne energije za ogrevanje sanitarne

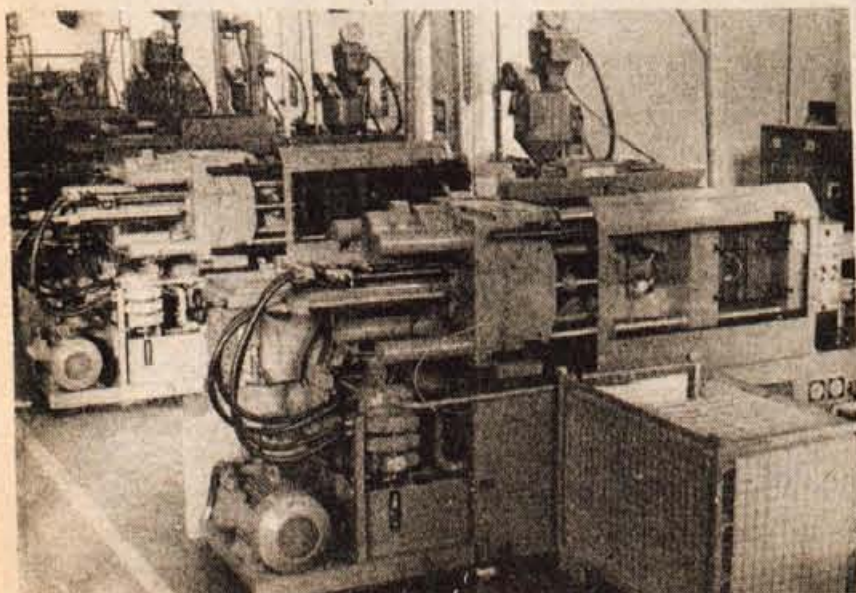
vode. Že leta 1980 bodo tako LTH sposobne ponuditi vse potrebne elemente za pripravo »sončnih«
sistemov. Pripravljajo se tudi ukrepi, ki bi spodbujali proizvodnjo sistemov za izkoriščanje sončne energije.

Naslednja investicija bo potrebna v livarno. Takšna kot je, lahko dela le še do leta 1982. V LTH pripravljajo idejni projekt, vendar pa lokacije še ni. Obseg proizvodnje livarne bo namreč že v prihodnjem srednjeročnem obdobju tako velik, da bi morala lokacija biti v bližini železniške proge.

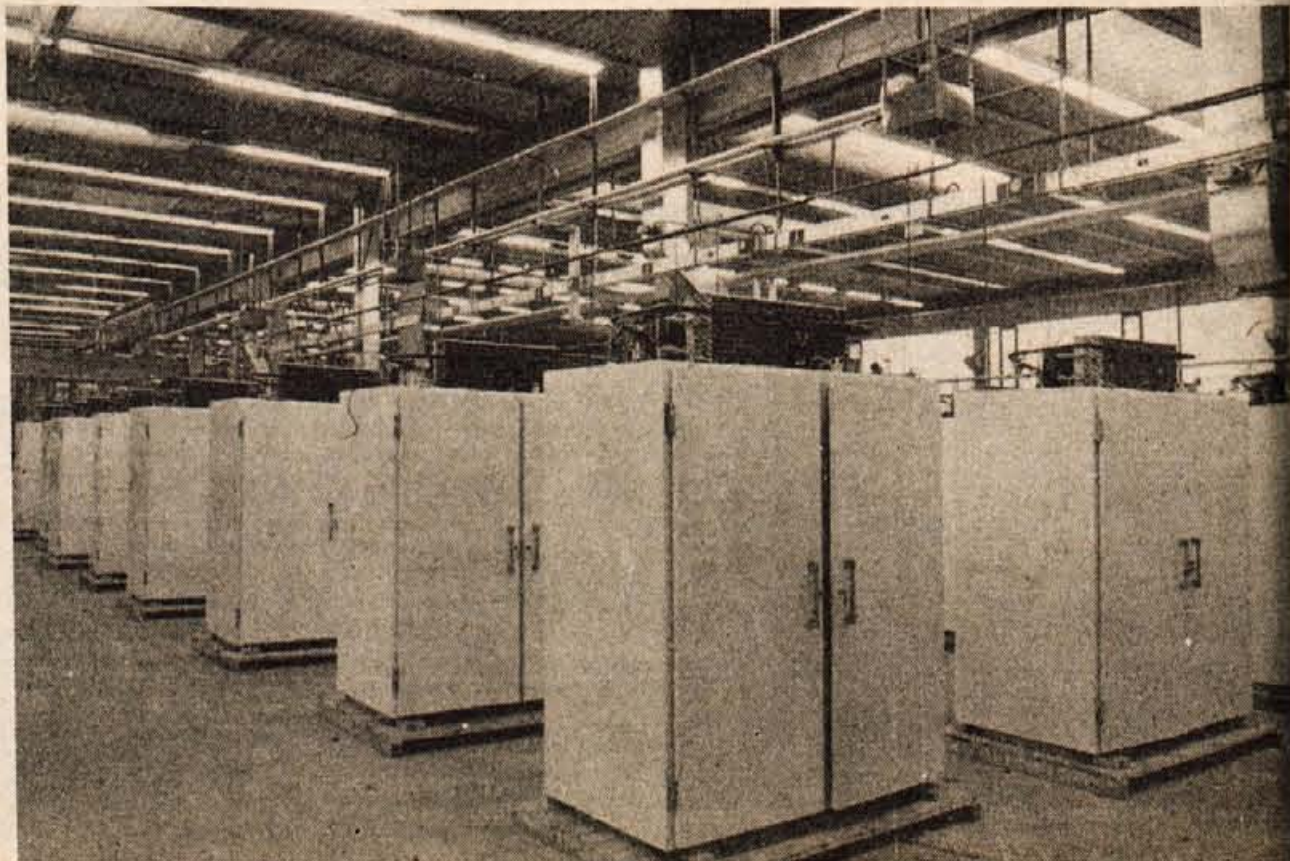
Kako naprej

Usmeritev za naslednje srednjeročno obdobje, ki je sprejeta je, da ostanejo LTH na sedanjem programu, razvija pa se program koriščenja sončne energije z različnimi možnostmi, s predpostavko, da bodo zato tržne možnosti in, da jim bo uspelo dobiti proizvodne zmogljivosti po Jugoslaviji, ki bodo skupaj z njimi delale sestavine proizvodnih programov. Do leta 1985 LTH načrtujejo 4 milijard celotnega prihodka in 35 milijonov dolarjev izvoza.

Ob prazniku občine Škofja Loka LTH čestitajo občanom in poslovnim sodelavcem in jim žele obilo uspehov v letu 1980.

Sodobna oprema zagotavlja visoko produktivnost.

Proizvodnja hladilnih omar

ALPLES ŽELEZNIKI

Vse za kupca

Kje je bila pred dvajset leti le skromna žaga, je danes pozidane pol doline. To je tovarna Alples, ena najbolj sodobnih tovarn pohištva pri nas in tudi v Evropi. V njej je zaposlenih 950 delavcev, ki so organizirani v 7 temeljnih organizacij in delovno skupnost skupnih služb. Od tega so 3 največje temeljne organizacije usmerjene v lesno proizvodnjo, pretežno v pohištveno. Alples obsega 120.000 kvadratnih metrov površine, od tega je 40.000 kvadratnih metrov pokritih prostorov.

Za izdelavo pohištva porabijo letno v Alplesu 18.000 kubičnih metrov iveric, 2 milijona kvadratnih metrov furnirja, milijon kvadratov PVC folij in kvalitetni les iz 25.000 kubikov hlodovine.

Pri tako obsežni porabi osnovnih surovin, ki jih je vedno težje dobiti in so količine omejene, v Alplesu stalno razmišljajo o prestrukturiranju nekaterih osnovnih materialov. Alplesov razvojni »team«, ki zaposluje 6 arhitektov in specializirane diplomirane inženirje, je skupno s tehnologi ter komercialisti pripravil nova projekta »sava« in »ljubljana«, ki prinaša vrsto novosti v materialih, oblikah in tehnologiji.

V čem je posebnost novih programov »sava« in »ljubljana«?

Program »sava« je komponibilni oziroma sestavljeni program, ki je namenjen za opremo otroških sob, predsob, in garderobnih prostorov. Korpus – to so nosilne stene, police, pregrade so iz iverice in oplemeniteni s PVC folijo domače proizvodnje. Prednji deli – fronte so izdelane iz PVC folije v lesni imitaciji ali v barvi ter z imitacijo pletene slame. Posebnost fronte so oplemeniteni bukovi elementi. Funkcionalnost ter oblika sta na osnovi dolgotrajnih testov in anket prilagojena jugoslovanskemu kupcu in stanovanjskemu standardu.

Druga novost je program »ljubljana«, ki obsega omaraste elemente za opremo dnevnih sob, spalnic, kabinetov, otroških sob, jedilnic in vseh drugih prostorov, razen kuhinj. Omare so treh višin in dveh globin. Prednji deli so v več izvedbah, tako da vsak lahko najde izvedbo po svojem okusu – od rustikalne

oblike do modernega regala. Izbira več kot 170 omar pa daje možnost opreme prostora za vse vrste potreb in želja: odprte in zaprte omare, vitrine, predali, police ali garderobne omare.

Ni bivalnega prostora, ki ga z »ljubljana« ne bi mogli opremiti. Dopolnilna oprema kot so postelje, zaboji za posteljnino, pisalne in klubske mize dajejo še večje možnosti opreme posameznih prostorov.

Ob tem velja povedati, da so pri izdelavi »ljubljana« v Alplesu spet uporabili češnje, ki je bila nekdanj zelo cenjena. Zaradi lepega videza, vsestranske uporabnosti in kakovostnih materialov je bil sistem »ljubljana« na novembrskem sejmu pohištva v Beogradu nagrajen s srebrnim ključem.

Pri oblikovanju novih sistemov »sava« in »ljubljana«, ki bosta vodilna programa v proizvodnji Alplesovega pohištva v prihodnjem srednjeročnem obdobju, so uresničeni vsi cilji, ki so jih zadali pri snovanju novih programov; korpus in stranski deli so izdelani iz sestavin, ki jih je mogoče vedno dobiti, prednji deli – fronta so iz furnirja in oplemeniteni z masivnim lesom domačih listavcev, vse okovje, ročaji ter stekla so od domačih proizvajalcev. Pri izdelavi je uporabljena najmodernejša tehnologija, ki jo je mogoče voditi z računalnikom od nakupa materiala prek proizvodnje in opreme. Ob tem pa mora biti pohištvo po praktičnosti, obliki in ceni konkurenčno na domačem in tujem trgu.

Pohištvo »sava« je že v prodaji, medtem ko bo »ljubljana« na trgu konec pomladi. Zato pa za letos ostaja še vedno nosilni program »triglav«, ki ga tudi izdelujejo v več različicah in je potrošnikom dobro poznan. »Sava« in »ljubljana« pa bosta nosilna programa v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Več v izvoz,
manj uvoza

Alples je edina tovarna v Sloveniji, ki izdeluje tudi takomenovano fonsko pohištvo in računajo, da bodo letos v celoti krili potrebe po

Letos prihaja na trg novo pohištvo iz Alplesā – Nova tehnologija, boljša kakovost in lepša oblika ter velika praktičnost – Nova vlaganja v sodobno tehnologijo in sprememba proizvodnje je vodilo za prihodnje srednjeročno obdobje – Cilj: zadovoljen kupec

ohišjih za televizorje, radio in ohišjih za zvočnike tovarne Gorenje in deloma tudi Iskre. Za fonsko pohištvo bodo letos iztržili prek 120 milijonov dinarjev.

Pomemben je tudi »masivni program« to je proizvodnja klubskih miz, karnis, vrtnih garnitur, raznih profilnih letev in drugih lesnih izdelkov iz masivnega lesa domačih listavcev in iglavcev. Vrednost vseh treh programov naj bi bila letos 850 milijonov dinarjev.

Ob tem računajo, da bodo na tuje prodali 10 odstotkov celotne proizvodnje. Deloma izvažajo redne programe, deloma pa delajo po naročilih tujih kupcev. Največ bodo letos izvažali v ZDA, močno pa se skušajo uveljaviti tudi na nemškem in drugih zahodnoevropskih tržiščih. Precej bodo izvažali tudi na vzhod, zlasti na Madžarsko. Že lani so na vzhod prodali za 500.000 dolarjev pohištva, letos pa izvoz veliko povečujejo. Prodirajo tudi v dežele arabskega sveta in severne Afrike. Zanje pripravljajo posebne sestave pohištva iz rednega programa. Izvajali bodo tudi TV ohišja za tovarno Gorenja Körting v ZRN.

Uvoz letos zmanjšujejo, ker so z domačimi proizvajalci razvili proizvodnjo repromaterialov in bo tako uvoz znašal le še polovico izvoza.

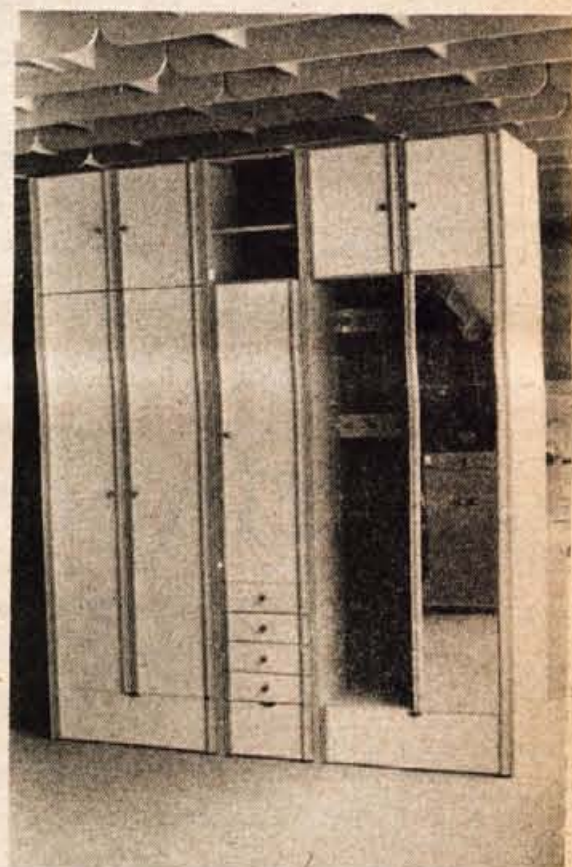
Poudarek
sodobni tehnologiji

Lani so v Alplesu največ investirali v sodobno tehnologijo. Tako so odprli novo strojno linijo, ki je popolnoma avtomatizirana, hitrejša kot prejšnja za proizvodnjo ploskovnega pohištva in novo linijo za oplemenitenje ivernih plošč, na kateri lahko delajo z vsemi materiali, ki se uporabljajo v sodobni pohištveni industriji – furnirji, PVC folijo in mikrofolijo. Mikrofolija je novost, ki je uporabljena pri izdelavi novega programa »ljubljana«. Ta usmeritev je pravzaprav naložba za naslednje srednjeročno obdobje, saj je s tem zagotovljena večja kakovost in lepši videz kot tudi primernejša cena pohištva, ki bo prihodnjih nekaj let prihajalo iz Alplesovih tovarn.

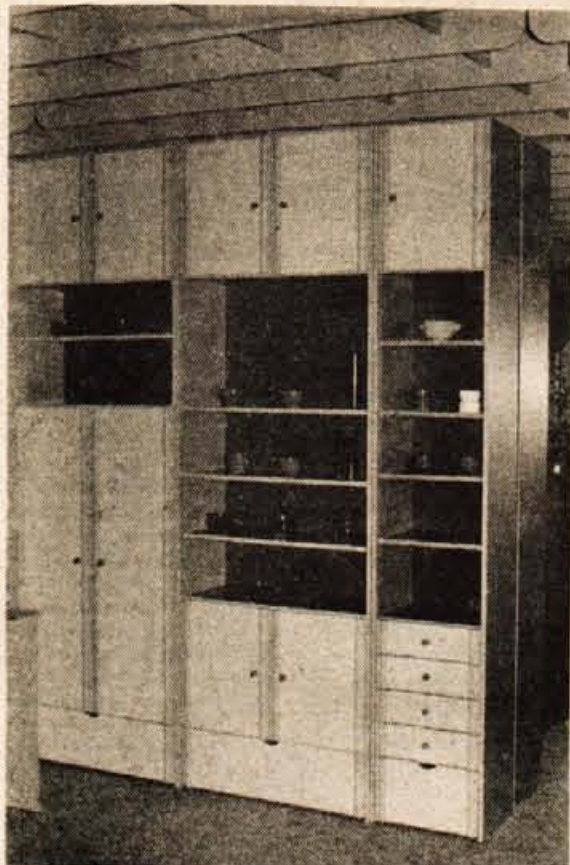
V Alplesu stalno veliko vlagajo v razvoj. Vsi novi programi so namreč rezultat daljšega obdobja in skupinskega dela strokovnjakov – arhitektov, lesnih inženirjev, ekonomistov, kemikov, oblikovalcev, tehnologov in najboljših kvalificiranih mizarjev.

Lani so kupili tudi računalnik, ki bo že letos »obdeloval« vsa področja od obračuna osebnih dohodkov do celotnega materialnega poslovanja in vodenja proizvodnje. Pri materialnem poslovanju to pomeni vodenje skladišnih evidenc, izpis celotne dokumentacije za odpremo izdelkov, fakturiranje, naročanje materiala za planirano proizvodnjo, vodenje proizvodnje glede na stanje skladišč gotovih izdelkov, vodenje saldantov in končni cilj – izdelava bilance.

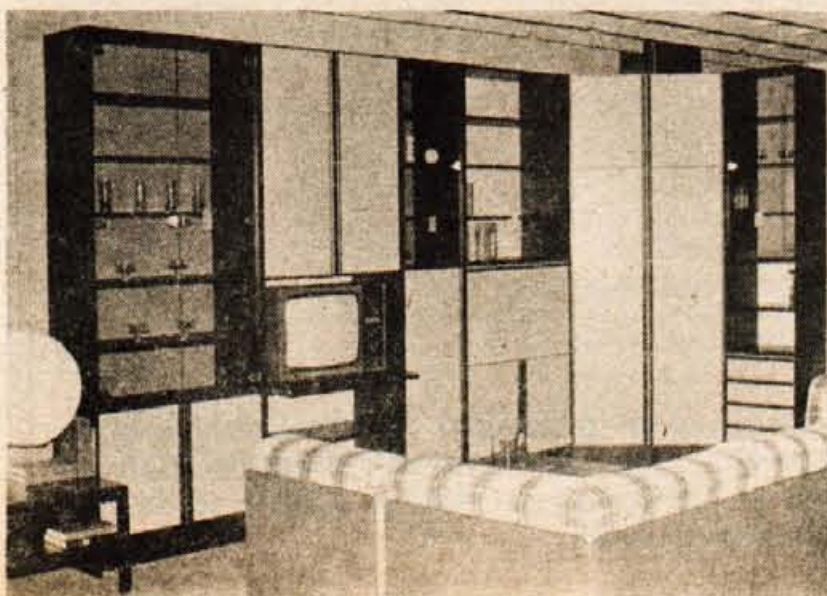
Ne smemo pa pozabiti na izgradnjo toplarne, ki so jo s skupnimi močmi naredili vsa železnikarska podjetja, nosilec investicije pa je bil

Predsoba pohištva »sava«

Mladinska soba iz programa »sava«

»triglav« elegant

Alples. Omeniti jo velja še posebej zato, ker je tudi pri ogrevanju uporabljena najsoodnejša tehnologija, ki omogoča kurjenje z odpadki in tako pridobitev niso samo topli prostori ampak predvsem čistejši okolje.

Vse za kupca

V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo predvsem kakovostno in tehnološko izpopolnili programe in jim dodali popoln inženiring. Kupcu želijo ponuditi kakovosten izdelek, ga dodelati, mu narediti načrt opreme, opremo dostaviti na dom in jo tudi sestaviti. Hkrati bodo uredili tudi servis za popravila in dodelave posameznih programov. Skratka naslednje srednjeročno obdobje bo posvečeno kupcu.

Za dosego teh ciljev pa bodo potrebovali sposobne in usposobljene ljudi, zato bodo vso skrb posvetili izobraževanju in usposabljanju. Da bi privabili mlade ljudi, so jeseni posneli film »Lesar bome«, ker menijo, da je treba učence dobro seznaniti z delom v tovarni, da se potem laže odločijo. Le usposobljeni delavci, z veliko znanja, bodo lahko kos zahtevni tehnologiji. Zaposlovali pa ne bodo več.

V proizvodnji fonskega pohištva bodo proizvodnjo povečevali samo

na račun večje produktivnosti in imajo v načrtu izdelovati to pohištvo za vse največje proizvajalce TV, radio in akustičnih aparatov pri nas. Veliko bodo tudi izvažali.

Hkrati pa načrtujejo nadaljnjo preusmeritev proizvodnje. Razvijali bodo temeljno organizacijo Strojne opreme, ki izdeluje stroje in opremo za lesno industrijo – to je stroje, ki smo jih doslej morali uvažati. K takšni usmeritvi jih je vodilo predvsem dejstvo, da je v dežele tretjega sveta, kamor se želijo usmeriti, treba izvažati predvsem stroje in ne pohištvo.

Drugo prestrukturiranje je sprememba materialov. Lesa ni dovolj, zato je treba iskati nove materiale. V Alplesu že uvajajo mikrofolijo, katere osnova je celuloza in uporabljajo listavce, ki so bili pred kratkim namenjeni le za drva.

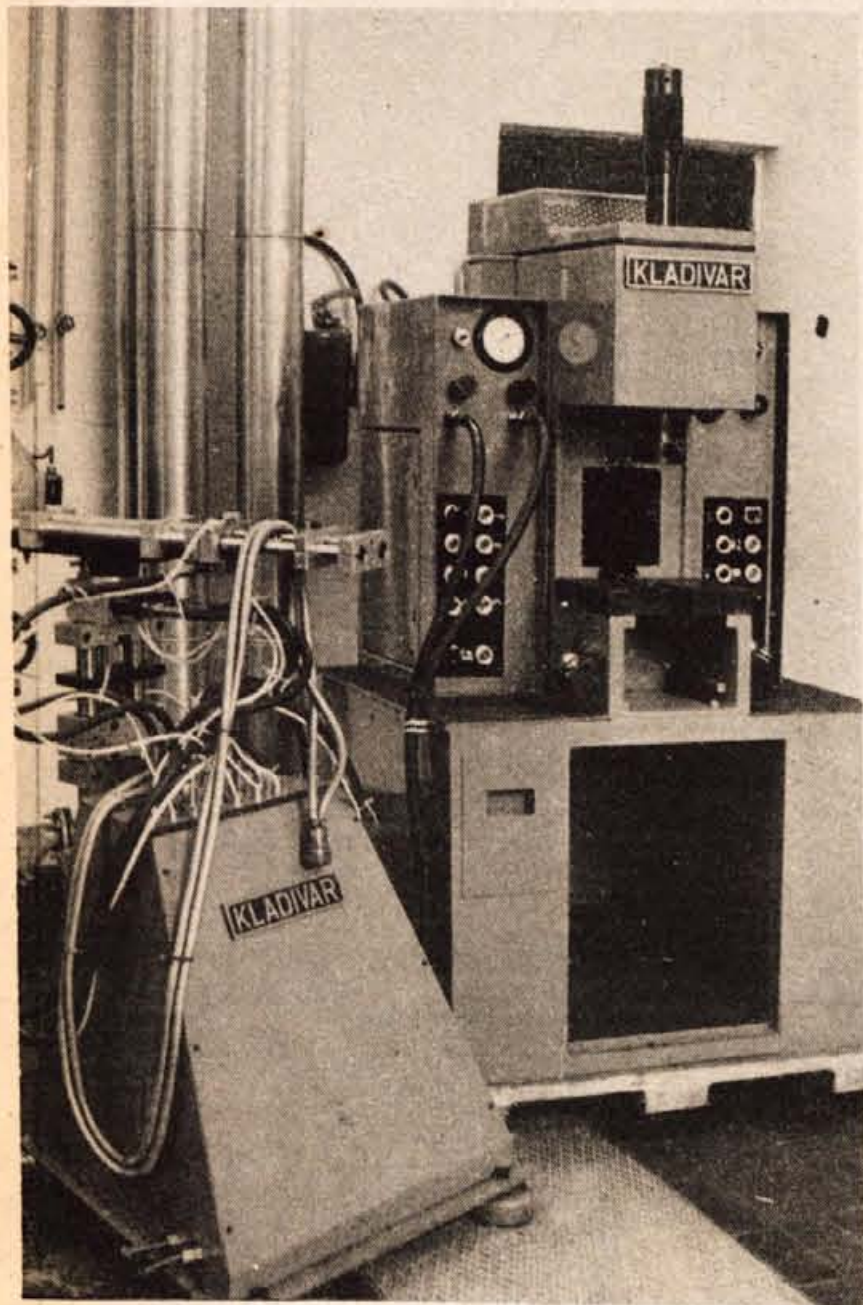
Tretja značilnost usmeritve za naprej je kooperacija – sodelovanje z drugimi tovarnami pohištva pri izdelavi določenih delov oziroma sistemov. Sedaj že dobro sodelujejo z ZLIT Tržič in drugimi. Razmišljajo tudi o tem, da bi zgradili tovarno za masivno predelavo na Kosovem.

Pri vsem tem pa bodo še naprej ostali pobudnik in nosilec najrazličnejših akcij v kraju, ki imajo za cilj povečanje standarda delavcem.

Tudi delavci Alplesā se pridružujejo čestitkam ob prazniku občine Škofja Loka in želijo vsem občanom in poslovnim partnerjem obilo uspeha pri delu in osebnih srečeh.

KLADIVAR ŽIRI

Kladivar nudi vzajemno delo

Mehanska roka s področja robotike s hidravličnim preoblikovalnim strojem, ki so ga razvili v Kladivarju.

Delovna organizacija Kladivar ima danes tri glavne razvojne programe. Vsak zase predstavlja v tehnološkem smislu zaključeno celoto.

Prvo področje dela, v katerega so v zadnjih letih največ vlagali, so hidravlične sestavine in sistemi. Zasnovali so širok izbor hidravličnih sestavin. V ta razvojni program spadajo tudi elektromotorji, agregati, stiskalnice in drugi hidravlični sistemi. Na tem področju bodo morali v prihodnjih letih predvsem specializirati proizvodnjo, saj svetovni trg narekuje visoko kvaliteto ob istovremnem zniževanju cen tem izdelkom.

In tako smo se posredno dotaknili drugega področja Kladivarjevega dela. Avtomatizacija v industriji vse bolj terja reševanje problema strednih opravil pri strojih in napravah. S tem osvobaja ljudi monotonega, težkega in zdravju škodljivega ter nevarnega dela. Poleg opravil dodajanja in odzemanja na obdelovalnih strojih pa izvedbe na vibracijskih dodajalnikih za določene namene vodijo v razvoj še drugih sistemov in naprav: razna orodja, vpenjalne naprave, končni cilj pa je industrijska robotika.

Tretje področje predstavlja sodelovanje s tujo firmo Festo Pneumatik, ki obsega proizvodnjo pnevmohidravličnih sistemov in učinkovito dopolnjuje oba Kladivarjeva razvojna programa v smislu celovite ponudbe ter zaokrožuje program fluidne tehnike.

Če Kladivarjevi proizvodni programi tehnološko med seboj niso odvisni, pa se dopolnjujejo na področju uporabe. Vsi služijo avtomatizaciji v industriji. To so proizvodni programi, ki kot posamezni elementi, sklopi ali sistemi omogočajo projektiranje in izdelavo celovitih sistemov in naprav avtomatizacije proizvodnih procesov. Njihova skupna značilnost je, da spadajo v razvojno intenzivno vrsto proizvodnje, torej je vanje vgrajen velik delež razvojno raziskovalnega dela in znanja. V procesu preustroja slovenskega gospodarstva zato zav-

KLADIVAR

TOVARNA ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO

64226 ŽIRI YUGOSLAVA

p.o.

zema pomembno mesto, kot spremljajoč proces in v mnogih primerih celo osnovni predpogoj za vključevanje našega gospodarstva v mednarodno menjavo dela. Razvoja svojih proizvodnih programov Kladivar zato ne more realno načrtovati brez upoštevanja ostalih vej gospodarstva. Obseg in rast njegove proizvodnje je odvisen od porajanja potreb po teh izdelkih. Te pa pogojuje vsklajen razvoj proizvodne opreme in posodabljanja tehnologije pri nas.

Kladivar se danes nahaja v zanimivi situaciji. Njegov proizvodni program je močnejši kot ga je sam zmožen proizvajati. Ima vrsto skupin izdelkov, podprogramov, ki v tehnološkem smislu predstavljajo zaokrožen celoto. Te skupine pa so med seboj na tržišču soodvisne in če bi opustil katero izmed njih, bi to pomenilo osiromašenje programa, če gledamo z oči uporabnika. Če hoče Kladivar razvijati ekonomsko in tehnološko rentabilno proizvodnjo se mora v svojih osnovnih programih bolj specializirati. Torej bo moral nekatere zaokrožene programe oddati. Kooperacijskim mož-

nostim bo zato v prihodnjih letih posvetil posebno pozornost. Proces delitve programov in razvoj proizvodnje s kooperacijo bo v največji meri možno izvesti pri programu hidravličnih sestavin in na področju sistemov streg. Seveda ima pri tem v načrtu kooperacijo kot najkvalitetnejšo obliko razvoja industrije, sodelovanje, ki mora pomeniti povezovanje procesa specializacije proizvodnje na osnovi razvojnih konceptov in prenašanja tehnološkega znanja ter se odraziti v dohodkovni povezanosti.

Združevanje, kooperacija in specializacija so organizacijska področja, ki jih bo Kladivar v prihodnjih letih odločno in intenzivno razvijal. Cilj teh odločitev je, da bo sposoben tržišču zagotoviti vse sisteme in naprave, ki jih razvija v svojih proizvodnih programih.

Naj le še poudarimo, kako pomembne so te celovite rešitve za izdelovanje sodobne opreme in uvajanje avtomatizacije v našo industrijo, kakor tudi za prodor na tuja tržišča, zlasti v dežele v razvoju.

Delovni kolektiv Kladivarja želi ob škofjeloškem občinskem prazniku občanom in poslovnim partnerjem veliko uspeha pri delu.

POLIKS ŽIRI

Prihodnje leto novi prostori

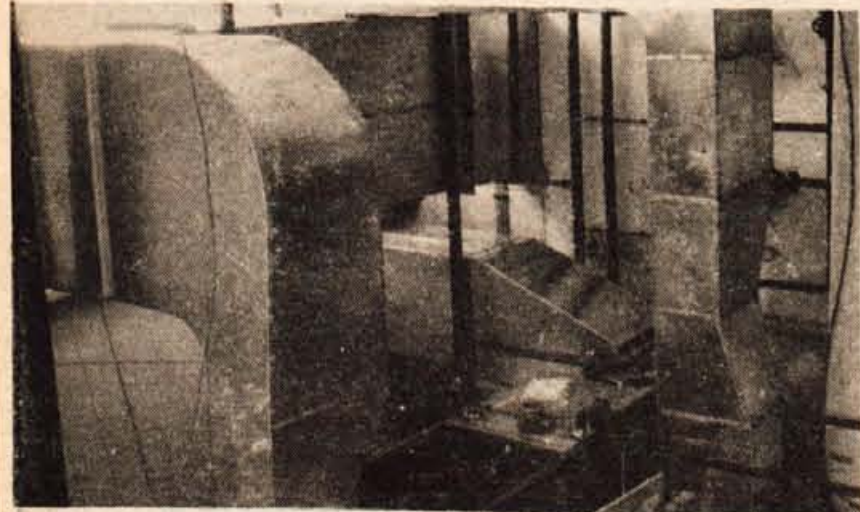
Poliks iz Zirov neguje dve proizvodni usmeritvi – kovinarsko in obutveno. Letos sta dobili tudi svojo samoupravno potrditev, saj so osnovali dve temeljni organizaciji združenega dela, ob skupnih službah seveda.

Na področju kovinarske stroke postajajo vse bolj pomembne prezračevalne, odsesovalne in klimatske naprave, ki jih izdelujejo po naročilu. S temi izdelki se pojavljajo širom Jugoslavije. V tozdu Kovinarstvo pa teče tudi serijska proizvodnja raznih kleparskih izdelkov, s katerimi se Poliks vključuje v opremo stanovanjskih hiš in zaključna dela v gradbeništvu. Omeniti moramo tudi kovinska ogrodja za samokolnice, ki jih izdelujejo v kooperaciji z LIV Postojna, saj so letos prinesla kar 25 milijonov dinarjev realizacije.

V tozdu Obutev izdelujejo predvsem lahke obutev, telovadne in druge copate, v sodelovanju z Alpino pa notranje elemente za smučarske čevlje.

Tudi v Poliksu se v teh mesecih največ pogovarjajo o razvoju v prihodnjih petih letih. Smelo so dejali, da v starih, utesjenih prostorih ne morejo več delati. Preselili se bodo v industrijsko cono, najprej kovinarske delavnice, njihova želja pa je zaključena celota v industrijski coni. Letos bodo pripravili vso potrebno dokumentacijo, načrte in finančno ogrodje investicije, z gradnjo naj bi začeli prihodnje leto. Investicija je opredeljena tudi v občinskem okviru. Poiskali bodo tudi vse možnosti sovlaganja.

Trden proizvodni program, ki bo dajal ostanek dohodka in možnost akumulacije za razvoj delovne organizacije je druga pomembna usmeritev Poliksa v prihodnjih petih letih in seveda tesno povezana z vlaganji v nove poslovne prostore. Kupoprodajni odnosi bodo morali dobiti trajnejše poslovne povezave na podlagi dohodkovnih odnosov, predvsem z večjimi poslovnimi partnerji. Z njimi se bodo dogovarjali tudi za sovlaganja. Nameravajo se vključiti v izvoz, tozdu Obutev s petimi odstotki svoje proizvodnje, možnosti so odprte tudi za kovinarske izdelke, predvsem sestavne dele klimatskih naprav.

Poliks je s prezračevalnimi in klimatskimi napravami opremil tudi novo Etiketino proizvodno dvorano.

Delovni kolektiv Poliksa ob škofjeloškem občinskem prazniku čestita vsem občanom in poslovnim partnerjem in jim želi veliko delovnih uspehov.

40 let Ratitovca

V Čevljarni Ratitovec v Železnikih so z delovno zmago skromno počastili 40-letnico obstoja. Obnovili so lastno prodajalno, ki je edina prodajalna čevljev v Selški dolini

Pred 40 leti se je združilo deset čevljarjev v zadrugo, da bi v takratnem sistemu lahko kljubovali industriji, da bi bili lahko konkurenčni in si zagotovili za sebe in svoje domače boljše kos kruha. Razni pretresi, zlasti druga svetovna vojna, v kateri so se čevljarji iz Ratitovca dobro postavili, saj so organizirali partizansko delavnico, ki je dolgo uspešno delala, so zavirali razvoj še daleč v povojno obdobje. Kljub temu pa so delavci zgradili novo tovarno s trgovino, v katero so se vselili leta 1959. Vendar pa sedaj prostori ne ustrezajo več sodobni proizvodnji, zato bo potrebno tovarno obnoviti.

Prvi korak so že naredili. Obnovili in povečali so trgovino in jo preuredili tako, da bo potrošnik solidno postrežen z razno obutvijo, galanterijo in nogavicami. Načrte za obnovo je naredila arhitektka Marika Georgijevska iz sosednjega Alpsa. Dela pa so opravili SGP Tehnik Loka, Dom-oprema Železniki, Instalacije Škofja Loka in Rado Ferlan iz Škofje Loke.

Preurejeno trgovino so odprli pred dnevom republike in je pomembna pridobitev zlasti za gornji del Selške doline, saj ta konec nujno potrebuje nove trgovine. Preskrba prebivalstva namreč postaja vse večji problem.

Ob občinskem prazniku Škofje Loke delavci Ratitovca čestitajo vsem občanom, predvsem pa prebivalcem Selške doline in se priporočajo za obisk.

S svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela

1. Gradbeništvo
2. Komunalne službe
3. Projektivni biro

Izvaja vse vrste visokih, nizkih in vodnih gradenj, izdeluje projekte za objekte visokih gradenj ter vzdržuje vodovod in kanalizacijo.

Čestitamo vsem občanom za občinski praznik Škofje Loke

Kokra Kranj

Za občinski praznik vam iskreno čestitamo in vabimo, da obiščete naše prodajalne:

- »Metka«, Škofja Loka
- »Manufaktura«, Gorenja vas
- »Slon«, Žiri
- »Novost«, Žiri
- »Žirovka«, Žiri

Mizarsko podjetje Žiri

Vsem občanom na območju občine Škofja Loka čestita za občinski praznik

izdeluje:

vse vrste stavbnega pohištva opremo za poslovne lokale po načrtih in standardno solidna izdelava – garancija

PODJETJE PRECIZNE MEHANIKE

Izdeluje: posebej priporoča avtomatske precizne in analitske tehtnice, ki jih proizvaja v kooperaciji s priznano zahodnonemško firmo Sauter, laboratorijske centrifuge, mehanske in magnetne mešalce, precizne in analitske tehtnice, centrifuge za določevanje maščobe v mleku in mlečnih izdelkih in šolska trestila. Podjetje opravlja servisna popravila navedenih izdelkov.

Pridružujemo se čestitkam za občinski praznik

Škofja Loka n.sol.o.

Kidričeva cesta 75

PROIZVAJA IN PRIPOROČA

TEKSTILNI INDUSTRIJI:

- volnene, sintetične in mešane česane preje, visokokvalitetno OE bombažno prejo ter preje, prirejene za pletilnice,
- jersey pletenine za konfekcije.

TRGOVINI IN POTROŠNIKOM:

- modne pletenine »LOKA-JERSEY« iz sintetike in mešanic za vse letne čase in prilike,
- prejo za ročno pletenje »LOKA« v modnih barvah, izdelano iz čiste volne ali preizkušenih mešanic, v sodelovanju s svetovno znano firmo BAYER.

KUPUJTE KVALITETNE IZDELKE GORENJSKE PREDILNICE!

Vsem občanom in sodelavcem občine Škofja Loka čestitamo za občinski praznik in v novem letu želimo veliko delovnih uspehov.

Živila Kranj

za občinski praznik Škofja Loka

ISKRENE ČESTITKE

Veletrgovina Živila Kranj

Obrtno podjetje DOM-OPREMA ŽELEZNIKI

- tel. 67094

izdeluje kvalitetno najrazličnejše mizarske izdelke po želji naročnikov. Dela se izvajajo po prinesenih ali lastnih načrtih.

Vsem občanom in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke.

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly

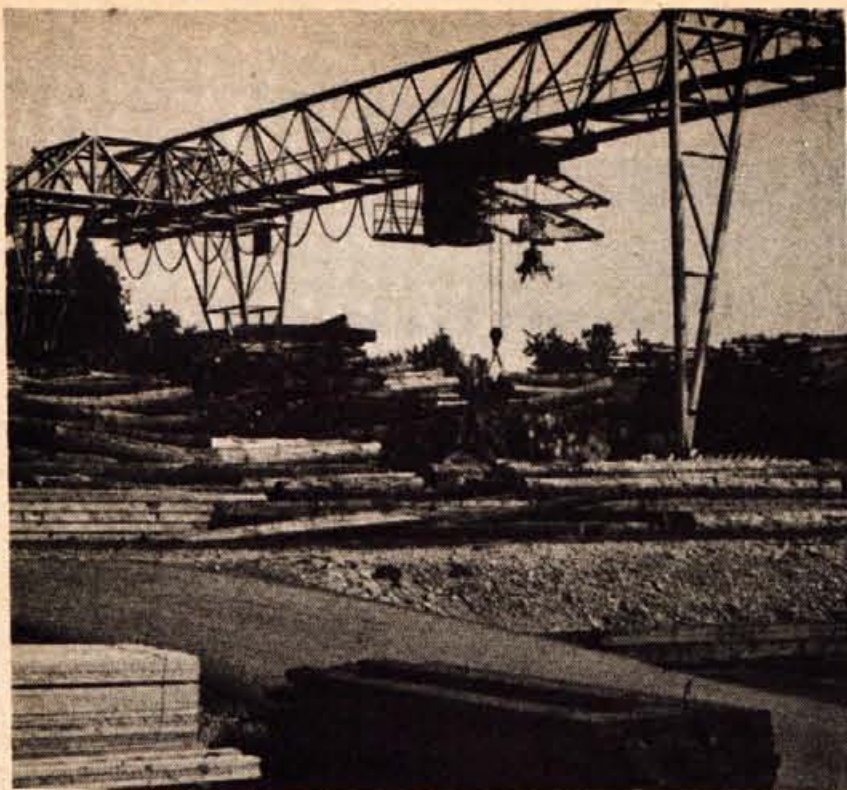
piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Tovarna klobukov Šešir Škofja Loka

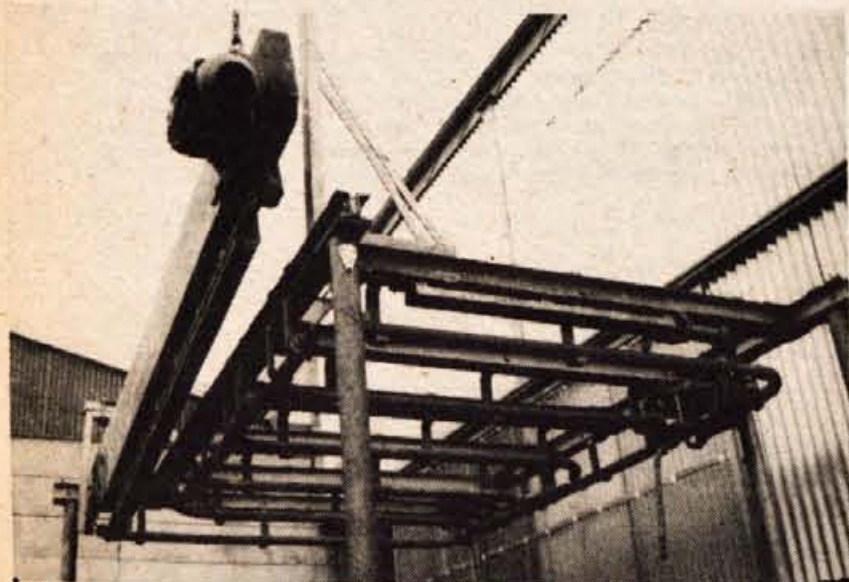
piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

priporoča svoje izdelke in čestita vsem poslovnim sodelavcem ter občanom za občinski praznik Škofje Loke

Škofja Loka

Vsem občanom,
organizacijam
zdrženega dela
in poslovnim sodelavcem
čestita za praznik
občine Škofja Loka

Del drsnega tira z elevatorjem za nakladanje in razkladanje avtomobilov

AK Avtokovinar
Škofja Loka

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke.

ODEJA

Tovarna prešitih odej
Škofja Loka, Kidričeva 80
Tel.: 064-62-162

vam priporoča bogat izbor najkvalitetnejših prešitih odej, okrasnih posteljnih pregrinj, nadvložkov za ležišča, vzglavnikov in spalnih vreč

Ob občinskem prazniku Škofje Loke čestitamo vsem našim poslovnim prijateljem, občanom in družbenopolitičnim organizacijam ter jim želimo obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

NIKO
kovinarsko podjetje
Železniki

vam nudi:

vse vrste mehanizmov za registratorje, brzoveze za mape, papirne sponke in risalne žebličke, palične sponke za pisarne, lesno, tapetniško, obutveno in druge industrije ter termično obdelanih trakov, vsi izdelki podjetja »NIKO« so prvovrstne kakovosti, priznani na domačem in tujem trgu.

Cenjenim strankam, poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in občanom čestitamo ter želimo prijetno praznovanje občinskega praznika občine Škofja Loka in krajevnega praznika Železniki

OZD
SLIKOPLESKARSTVO
Škofja Loka

SLIKOPLESKARSTVO
ŠKOFJA LOKA

izvaja vsa slikopleskarska dela

vsem občanom občine Škofja Loka
čestita za občinski praznik
in jim želi veliko delovnih uspehov.

in inštalacije
ŠKOFJA LOKA

Projektiva,

proizvodnja,

montaža

Čestita
ob občinskem
prazniku
vsem občanom
in
vsem poslovnim
prijateljem

Mesna
industrija
na Gorenjskem

Mestni trg 20
Škofja Loka

TOZD MESOIZDELKI Škofja Loka, Mestni trg 20
TOZD POSESTVO IN TMK Škofja Loka, Suha 1
TOZD KLAVNICA JESENICE Sp. plavž 14 a
TOZD STIČNA - Ivančna Gorica

ČESTITAMO OBČANOM ŠKOFJE LOKE
OB OBČINSKEM PRAZNIKU!

Vsem našim kupcem
in poslovnim prijateljem
želimo srečno
in uspešno NOVO LETO 1980.

kmetijsko
gozdarska
zadruga
SORA
Žiri

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem, odjemalcem, potrošnikom in kooperantom čestitamo za občinski praznik Škofje Loke in srečno novo leto 1980

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

Organizacija kmetov – kooperantov

Kmetijska zadruga Škofja Loka združuje kmete na vsem območju občine Škofja Loka razen Žirov. Njena osnovna dejavnost je kooperativna proizvodnja mleka, mesa in krompirja. Lani so kmetje oddali v mlekarno 6 milijonov litrov mleka.

1000 ton goveda in 3.000 ton krompirja.

Druga dejavnost je hranilno kreditna služba, ki je ob koncu leta obračala 45 milijonov dinarjev hranilnih vlog kmetov-kooperantov in delavcev zadruga. S pomočjo te služ-

be so kmetje dobili veliko kreditov za obnovo hlevov, nakup mehanizacije in izboljšavo kmetij. V zadnjem času lahko dobijo tudi kredite za stanovanjsko gradnjo, vendar pa so to le kratkoročni krediti in zato izredno dragi.

Kmetijska zadruga Škofja Loka ima tudi svoj avtopark, ima 15 kamionov, ki jih potrebuje za prevoz mleka in kmetijskih pridelkov ter reprodukcijskega materiala. Ima tudi lastno mehanično delavnico v kateri popravljajo kmetijske stroje za kmete-kooperante. V okviru zadruga dela tudi mlekarna, ki omogoča predelavo mleka in prodajo mlečnih izdelkov. Zelo razvita je tudi trgovina, v katerih prodajajo reprodukcijski material za kmečko proizvodnjo, to so predvsem gnojila, semena in krmila.

Najvišji samoupravni organ zadruga je občinski odbor, izvršilni odbor pa uresničuje sklepe zbora. Pri zboru deluje tudi 6 komisij za različna področja dela. Poleg tega pa je zadruga organizirana po teritorialnem sistemu in ima v vseh večjih krajih svoje enote, ki so prav tako samoupravno organizirane.

Posebno aktivne so kmečke žene, ki so povezane v 14 aktivov žena-zadružnic. Aktivni žene so zlasti v zadnjih letih odigrali zelo pomembno vlogo, saj pripravljajo najrazličnejše oblike izobraževanja od tečajev za gospodinje na kmetijah, za gospodinje, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom do izobraževanja kmetic – proizvajalk.

Pri zadrugi deluje tudi osnovna organizacija mladine, ki povezuje mlade kmete kooperante, imajo pevski zbor mladih zadružnikov in še vrsto drugih dejavnosti.

Delovni kolektiv kmetijske zadruga ob občinskem prazniku čestita vsem kmetom-kooperantom in drugim občanom in jim želi veliko uspehov v letu 1980

Izrednega pomena za razvoj hribovskih kmetij so dobre ceste z dolino.

Industrija naravnega kamna

Marmor Hotavlje

Gorenja vas nad Škofjo Loko

*Delovni kolektiv
čestita cenjenim
kupcem in občanom
za občinski praznik
občine Škofja Loka*

Pridobiva in obdeluje

- naravni hotaveljski marmor
- naravni kamen LEHNJAK JEZERSKO
- naravne jugoslovanske in uvožene marmorje
- izdelujemo kvalitetne breton plošče

Vse naše izdelke – stopnice, okenske police, tlake, obloge fasad, profilne izdelke in drugo tudi montiramo.

Naši izdelki iz marmorja in lehnjaka so zelo cenjeni doma in v tujini.

Letos bodo začeli izvažati

Mimo Termopolove preteklosti enostavno ne moremo. Če se ozremo le pet, šest let nazaj, je še marsikdo dvomil, da bo v tem odročnem kraju Poljanske doline kdaj stala sodobna tovarna, ki bo dajala kruh domačinom in jih zadržala doma. Tako kot je pred dvajsetimi leti upornost Sovodenjčanov rodila Termopol, ki je nastal tako rekoč iz nič, rasel samorastniško, tako so pred slabimi tremi leti zgradili novo tovarno in mračne, tesne delavnice v zadrugnem domu so le še spomin.

Krepko so delali in dobro gospodarili v teh zadnjih letih. Produktivnost se je povečevala, rasel je dohodek, kredite za nove prostore so že skoraj v celoti odplačali. Toda vzcvetela ni le delovna organizacija. Njen uspeh se je odrazil v kraju, vanj se je prelil Termopolov zaslužek. Domačini so zgradili nove in popravili stare hiše in težko bi tod našli zapuščeno kmetijo z ostarelimi, ki bi umirali z domačijo vred. Koliko odročnih naselij danes propada, ker niso ujeli sodobnega utripa življenja. Sovodenjčani so zgrabili pravi čas in vztrajali tudi v najtežjih trenutkih.

Sovodenjski Termopol ima zato danes trdne temelje nadaljnega razvoja.

V tem srednjeročnem obdobju beležijo 89 odstotno letno rast prihodka, lani je priteklo že 50 milijonov dinarjev. Produktivnost se je letno povečevala za več kot 20 odstotkov, predvsem zaradi boljših delovnih pogojev v novih prostorih, organizacije dela in nove opreme. Veliko so v teh letih namenili za stanovanjsko gradnjo, saj so združevali sredstva v višini 8,5 odstotkov od kosmatih osebnih dohodkov. Kredite je dobilo 38 delavcev, torej tretjina zaposlenih, nekateri celo večkrat. Povečali so se tudi osebni dohodki, saj je indeks porasta v zadnjih letih 278, kar je nad republiškim povprečjem. Vendar je startna osnova tega izračuna nizka in z ravnijo osebnih dohodkov niso zadovoljni. Letos bo boljše, saj so morali doslej plačevati kredite za nove prostore, veliko denarja so

vložili tudi sami. Vso pozornost so v preteklih letih posvetili izobraževanju. Stipendije danes prejema 11 učencev na srednjih šolah in 5 študentov na višjih in visokih šolah.

Delavci Termopola zato lahko danes smelo načrtujejo svoj razvoj. V prihodnjem srednjeročnem obdobju pričakujejo 28 odstotno letno rast prihodka, leta 1985 naj bi priteklo že 220 milijonov dinarjev. Število zaposlenih se bo povečalo za 3 odstotke letno, osebni dohodki pa bodo rasli za 26 odstotkov. Letos bodo razširili proizvodno skladiščne prostore, kar terja vse večji obseg proizvodnje. V prihodnjih petih letih pa bodo vlagali predvsem v opremo.

Stare stroje bodo zamenjali z novimi in vse bolj opuščali sedanji, še vedno obrtniški način izdelave. Vso pozornost bodo posvetili vzpodbudnejšemu nagrajevanju, izobraževanju ob delu, večji kvaliteti izdelkov, s čimer naj bi bistveno povečevali produktivnost dela. Smernice za prihodnje srednjeročno obdobje vsebujejo tudi pomoč krajevni skupnosti, pri njenem programu urejanja cest, voda, električne napeljave in drugih delih. Tako kot doslej se bo v kraju odrazilo tudi združevanje sredstev v višini 8,5 odstotkov od kosmatih osebnih dohodkov za stanovanjsko gradnjo.

Posebej moramo povedati, da je tehnološka opremljenost proizvodnje dosegla raven, ko se lahko v Termopolu usmerijo tudi v izvoz. Doslej so izvažali le posredno. Decembra so za tri leta podpisali prvo pogodbo z zahodnonemško firmo, kateri bodo letno prodali za milijon dinarjev izdelkov. Razgovori tečejo in računajo da bodo letos uresničili za deset milijonov dinarjev izvoza na konvertibilno področje. To bo za Termopol izreden dosežek, saj bodo tako izvozili 15 odstotkov svojih izdelkov. V izvoz jih sili odvisnost od uvoza opreme in rezervnih delov ter zavest, da morajo souresničiti v resolucijah zapisane stabilizacijske programe.

Delavci Termopola čestitajo vsem poslovnim partnerjem in delovnim ljudem ob občinskem prazniku Škofje Loke in jim želijo veliko uspehov pri delu.

Glasbena šola Škofja Loka

SKOFJELOŠKI KULTURI NE MANJKA LE DENAR

Natanko leto dni je minilo, odkar je škofjeloška glasbena šola ob lanskem občinskem prazniku slovesno odprla vrata za silo obnovljene kapele v puštalskem gradu. Tedaj smo zapisali, da je odkrila nov biser škofjeloškega mesta in njegovih starodavnih kulturnih spomenikov. Toda ta biser je v letu dni dobil moten lesk.

KULTURNA SKUPNOST NIMA POSLUHA ZA KONZERTE

Zbodlo nas je vprašanje na zadnji skupščini škofjeloške kulturne skupnosti. Delegat je vprašal, zakaj v program ni zajeta koncertna dejavnost glasbene šole. Nemalo nas je začudilo, da odgovora ni dobil. Kaj se skriva za to nevednostjo? Kje in zakaj se je zataknilo, da je letošnji koncertni program glasbene šole obležal v pisalni mizi kulturne skupnosti? Zakaj tudi smernice za prihodnjih pet let glasbene šole ne omenjajo?

Lani je glasbena šola priredila v puštalski kapeli dvanajst koncertov, torej poprečno enega na mesec. Zvrstila so se znana imena naše glasbene umetnosti, med njimi gojenci in diplomanti glasbenih šol. Koncerti so kmalu dobili svoje poslušalce. Če je imela zanje poslušalca, izobraževalna skupnost, pa pri kulturni skupnosti zlepa niso dobili odmeva. Izvršni odbor je vlogo prelagal s seje na sejo. Prava borba je bila potrebna, da je padel stari milijon dinarjev. Druga je ob koncu leta dala zveza kulturnih organizacij, ki pokriva tudi glasbeno dejavnost. S tem je priteklo manj kot polovico za koncerte porabljenega denarja.

Vemo, da je škofjeloška kulturna vreča premalo napolnjena. Toda razstave, koncerti in druge prireditve niso drage. Denar požrejo naložbe. Mesto z številnimi kulturnimi spomeniki je pač dražje, treba jih je varovati. Ali ne bi kazalo, da bi se za to dogovarjali v širšem okviru ali pa vsi skupaj rekli, da kultura potrebuje več denarja. Golo dejavnost bi kulturna skupnost morala pokriti. Tako pa smo bili lani priče prepričanja, kako razrezati kulturno pogačo in ob tem so se križali interesi izvajalcev, čisto prav osebnih: dobiti zase čim več in zatisniti oči pred težavami drugih.

GLASBENA ŠOLA ISČE POMOČ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Če se je lani še postavljalo vprašanje, ali ni puštalska kapela pretesna za koncerte, saj sprejme le okrog šestdeset poslušalcev, je letos odpadlo. Glasbena šola je svoj program koncertov široko zastavila, razširila jih bo na osnovne šole, delovne kolektive in krajevne skupnosti. Koncerti bodo torej tudi v šolskih avlah, tovarniških jedilnicah, kulturnih domovih. Slovenski oktet in Slovenski komorni orkester, ki bosta privabila gotovo veliko poslušalcev, pa bosta nastopila v crngroški cerkvi ali v kapeli loškega gradu.

Kaže, da je tak zasnutek v tem trenutku tudi izhod iz stiske, saj bi sicer koncerti v puštalski kapeli usahnili.

Že ta mesec bodo v glasbeni šoli zastavili obiske v delovnih kolektivih. Ponudili jim bodo prirejanje koncertov, delavci bodo sami izbrali vokalne ali instrumentalne skupine, ki jih želijo poslušati. S tem denarjem bodo pokrili koncerte v puštalski kapeli. Hkrati bodo šli tudi v akcijo po osnovnih šolah. Običajno so slavisti tisti, ki radi sodelujejo pri pripravi koncertov. Pogosto so delavci tudi v kulturnih društvih svojega kraja, tako da bodo s tem pokrite tudi krajevne skupnosti.

Ali ni prav to tista prava svobodna menjava dela: izvajalci naj ponudijo, kar imajo, uporabniki naj izberejo, kar želijo. Tako delo najde odmev pri delovnih ljudeh, ki se vse bolj pritožujejo nad papirnato vojno, ki jo vodijo samoupravne interesne skupnosti.

Nastopi vrhunskih umetnikov v puštalski kapeli bodo dopolnjeni z likovnimi razstavami, za katere bo skrbelo lani ustanovljeno Združenje umetnikov občine Škofja Loka. Torej bosta to dve prireditvi hkrati, likovnikom pa se bo odprla še ena mala galerija.

RDEČA NIT GLASBENE VZGOJE

Škofjeloška glasbena šola ima 202 učence, prišteti je treba še 100 otrok, ki pojejo v zboru Cicibani. Otroke od tretjega do šestega leta starosti že tretje leto uspešno uči petja Janez Kuhar, naš znani strokovnjak za otroško zborovsko petje. Polovico teh otrok je vključenih v predšolsko glasbeno vzgojo. Otroci spoznavajo instrumente in sami poskušajo igrati nanje. Pokažejo se talenti, tisti, ki jih glasba ne zanima preveč, odpadejo. Običajno se jim eden od instrumentov tudi priljubi. Za resno delo je pač treba zgodaj začeti, to ne velja le pri športu. Starši često grešijo, ko čakajo, da je otrok toliko star, da lahko sam prihaja k pouku. Takrat je navadno že prepozno. Ali pa mu v sedmem, osmem razredu kupijo klavir in želijo, da bi znal zaigrati vsaj nekaj skladb.

Začeti je treba pri treh letih, pravijo v škofjeloški glasbeni šoli. Tak način dela je že pokazal uspehe v oddelku godal, ki ga vodi Ivan Gorenšek. Godal so imeli pred leti zelo malo in Gorenšek je zbral okrog sebe najmlajše. Danes se že lahko pohvali z nekaj izrazitimi talenti. Uspeh jih vodi, da bi dali prav vzgoji mladih talentov na godalih poseben poudarek, saj v orkestrih teh instrumentov najbolj manjka. Tudi na tekmovanjih, ki jih prirejajo glasbene šole širom Slovenije, postaja starost vse bolj odločilna, saj so kategorije strogo določene po letih.

Vse bolj si prizadevajo, da bi se klavir učili vsi gojenci, saj daje celotni pogled na glasbo, vendar bi se mu nato posvetili le res nadarjeni učenci.

Eden najtežjih problemov, s katerim se bodo morale soočiti glasbene šole, je vključevanje v celodnevno šolo. V njej bi morala enakovredno mesto dobiti tudi glasbena vzgoja. Najbolj otipljiva je možnost, da bi bili učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo, združeni v glasbene razrede, podobno kot na škofjeloški gimnaziji poznamo smučarske razrede. Glasbeni predmet je bil tako enakovereden drugim, v okviru prostih dejavnosti pa bi učenci lahko vadili. Tako se ne bodo izgubili talenti, ki jih glasbena šola odkrije.

M. Volčjak

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(24. zapis)

Mislil sem, da bo moja pot po Tuhinjski dolini od Kozjaka proti Kamniku kaj bolj spešna in da bom tudi z zapisi dosti prej pri sotočju Vasensčice in Snoviška pri vseh Potok in Vaseno, kjer bi že rad namenil kaj več besed izviru tople, morda tudi mineralne vode — ki zdaj brez haska odteka v Nevljico. A moram iti počasi, od vasi do vasi, od zaselka do zaselka. Nekoliko dolžnega se čutim, vsaj na kratko opisati kraje, ki so v času osvobodilnega boja toliko žrtvovali — pač zato, ker so bili zvesti pripadniki in simpatizerji Osvobodilne fronte. Malokje so na tako strnjemem ozemlju, kot je Tuhinjska dolina, domačini doživljali toliko zločinske podivjanosti nemške soldateske — »specialnost« — okupatorja v teh krajih je bilo mehanje živih ljudi v ogenj... No, o teh strahotah naj steče beseda, ko bom opisoval posamezne kraje.

ČEŠNJICE — 750 LET STARE

S ončna lega vasi na pobočju Menine planine nudi prav prijetno bivališče kakim stotim Češnjčanom, ki so se do nedavnih dni posvečali v glavnem živinoreji in gozdarstvu.

Tu v bližini je razvodje med Nevljico in Motnišnico, to se pravi, tudi med Savo in Savinjo. Pod vasjo privre na dan potok Češnjica, ki se pri Pakelcu v Goliah izliva v Sumšico. Lepo vodno ime — pač po šumeči vodi!

Češnjice v Tuhinjski dolini (kot moram zapisati — saj je Češnjica na Slovenskem kar več sto) so prav stara vas. Natanko toliko, kot imenitno mesto Kamnik! Vas je z listinami izpričana že v letu 1229. Ko pa so pred leti (1956) kopali klet za Kapsovo hišo, so našli na ločeno posodo, napolnjeno s srebrniki in zlatniki iz 15. in 16. stoletja. (Torej pravljice o zakopanih zakladih le niso kar tako!)

Vas je bila Nemcem močno sumljiva kot zavezniška partizanov. Prvi domačini so odšli v gozdove že sredi leta 1942. Zato je okupator odgnal več družin v internacijo. Sicer pa so

Delavci Podjetja za opremo stanovanj DOM OPREMA iz Železnikov so prvi in doslej edini gmotno podprli škofjeloško glasbeno šolo. Izdelali so stilna hrastova vhodna vrata v puštalsko kapelo in vsi so bili za to, da jih podarijo. Morda bodo njihovem zgledu sledile tudi škofjeloške delovne organizacije; tečejo že razgovori, da bi pokroviteljstvo prevzela Termika.

imeli partizani v Češnjicah svoja skladišča hrane in vojne opreme. V mnogih hišah so tudi negovali ranjene borec.

Ko pa sta se v hudi zimi 1944 mudila v vasi Slandrova in Zidanska brigada, so ju 25. decembra 1944 napadli Nemci. Po hudih bojih sta se obe brigadi le prebili in se zatekli v višinske gozdove Menine planine, ki se je to pot spet izkazala kot skrbna mati partizanov. Žal pa je v spopadu pri Češnjicah med drugimi padel še sanitetnega odseka 4. operativne cone dr. Peter Držaj (po njem je dobila ime znana ljubljanska bolnišnica).

V onemoglem srdu so Nemci požgali pol vasi, sežgali dve ženski in ustrelili dva domačina. Ostale pa so vklebili in gnali na Vransko.

Bližnji zaselek je Črni vrh, ki čepi visoko vrh osamelega hriba nad cesto. Kraj je bil pripraven za prevzemanje pomoči v hrani, obleki in orožju, kar vse so odmetavala zavezniška letala.

LAZE V TUHINJU

K ar velika vas ob glavni cesti skozi dolino. Tu se tudi odcepi pot proti Zgornjemu Tuhinju. Nad vasjo imajo enega najlepših pomnikov NOB, kjer je hkrati tudi grobišče 192 padlih partizanov.

Zaradi tako pomembne lege ob prometni cesti pa tudi zaradi stičišča mnogih poti od hribovskih vasic, so Laze zares veljavne. Saj imajo svoj Prosvetni dom, ambulanto, gostilno in trgovino. Včasih so imeli na Lazah tudi mlin in žago.

Lažanov ni veliko, blizu 140, vendar skrbe za napredek vasi. Morda k tej usmeritvi prispeva tudi znaten delež domačinov, ki jim reže kruh kamniška industrija. Posebna trgovina v Lazah skrbi za odkup kmetijskih pridelkov in nabavo semen ter umetnih gnojil. Celu avtoprevoznišvo imajo v vasi.

Tudi Laze so stara vas, resda po listinah iz leta 1428 nekoliko mlajša od Češnjic — no, saj je 551 let tudi kar lepa starost!

Kot večina krajev v Tuhinjski dolini, tako so bile tudi Laze priča partizanaskih akcij. Najprej, 16. septembra 1942, je bil izveden uspešen napad Kamniškega bataljona na občinski urad, kjer je bil med drugim uničen tudi ves arhiv. Slandrova brigada je 10. marca 1944 v neposredni bližini Laz uničila nemško motorizirano kolono. Seveda, okupator se je takoj maščeval: že čez dva dni je požgal sedem hiš. Še huje je bilo 24. februarja 1945, ko so partizani napadli nemško policijsko kolono. To pa je bil že tudi čas sodelovanja domobrancev z Nemci:

Letošnji program koncertov

Škofjeloška glasbena šola je za letos pripravila abonma, ki obsega po deset večernih, mladinskih popoldanskih in dopoldanskih koncertov za osnovne šole. Gostovanje vrhunskih umetnikov bodo tako smotno izkoristili, saj jim bo dopoldanski nastop lahko vaja. Medtem ko so datumi večernih koncertov točno določeni, se bodo za osnovne šole morda še spreminjali glede na njihove možnosti in želje.

21. januarja bosta v puštalski kapeli nastopila pianista **Ingrid Silič** in **Hinko Hass**. Isti program se bo dopoldne in popoldne ponovil v osnovni šoli v Podlubniku.

18. februarja bomo lahko v puštalski kapeli poslušali **Trio Lorenz** (Primož — klavir, Tomaž — violina in Matija — violončelo). Isti program bodo dopoldne ponovili v osnovni šoli v Žireh, popoldne pa v osnovni šoli v Podlubniku.

17. marca se bosta v puštalski kapeli predstavila **Alenka Popov** na violini in **Andrej Jarc** na klavirju. Koncert bosta ponovila dopoldne v osnovni šoli v Železnikih in popoldne v osnovni šoli v Podlubniku.

14. aprila bo v puštalski kapeli gostovalo **deset najboljših gojencev Akademije za glasbo**, Srednje glasbene šole in Glasbene šole Škofja Loka. Istega dne je predviden koncert za osnovno šolo v Žireh, kjer bo nastopil **Pihalni kvintet Akademije za glasbo iz Ljubljane**.

19. maja bo v crngroški cerkvi ali v kapeli na loškem gradu nastopil **Slovenski oktet**. Koncert bo dopoldne in popoldne ponovil v osnovni šoli v Podlubniku.

9. junija bo v crngroški cerkvi ali v osnovni šoli v Podlubniku nastopil **Slovenski komorni orkester**. Istega dne se bo **Blaženka Arnič** na klavirju predstavila dopoldne v osnovni šoli v Žireh, popoldne pa v osnovni šoli v Podlubniku.

13. septembra bodo v puštalski kapeli nastopili: **Marjana Lipovšek** — alt, **Skerleva** — sopran, **Ivo Sancin** — bas, **Marjan Lipovšek** — klavir. Istega dne je predviden nastop kantavtorice, dopoldne za osnovno šolo Gorenja vas, popoldne v osnovni šoli Podlubnik.

20. oktobra bo v kapeli na loškem gradu nastopil **oktet Jelovica**, koncert bo dopoldne in popoldne ponovil v osnovni šoli v Podlubniku.

17. novembra bodo v instrumentalnem večeru v puštalski kapeli nastopili: **Tone Potočnik** — klavir, **Janko Šetinc** — klavir in **Miloš Mlejnik** — violončelo. Koncert bodo dopoldne ponovili za osnovno šolo Železniki, popoldne istega dne pa bo v osnovni šoli v Podlubniku nastopil **Komorni zbor Loka**.

15. decembra bodo v puštalski kapeli pripravili **večer ljudske balade**, ki se bo popoldne ponovil v osnovni šoli v Podlubniku. Istega dne se bo **Tone Potočnik** na klavirju predstavil v osnovni šoli v Gorenji vasi.

v razbiti koloni je bilo tudi več okupatorjevih hlapcev — domobrancev.

SKRIVNOSTNO GRADIŠČE

Z a kraj sam (s 50 prebivalci) ki leži v zatišni, sončni legi v pobočju Menine planine, bi mogel tega trditi. Saj so Gradiščani povsem taki, kot so ljudje drugje v Tuhinju. Nekaj jih je ostalo na domačijah, drugi vsako jutro hitro v dolino, na avtobuse. Posebno mladih rok zemlja vedno bolj pogreša. Toda tak je razvoj našega pobočja: možnost zaposlitve v industriji in ugodne prometne povezave — to iz dneva v dan spremlja življenje na vasi.

No, za Gradišče — visoko v hribu in bolj v samoti, bi sleherni najprej zaradi imena pomislil, da je bilo to nekoč rimsko ali predrimsko naselje — gradišče. Dokazano, arheološko, pa to seveda še ni. Pač pa je v skalovju nad cerkvijo sv. Miklavža kamnitimi ploščami obložen grob — verjetno izpred krščanske dobe. V gozdu pod cerkvijo so še vidni ostanki temeljev domnevnega nekdanjega tabornega obzidja. Skrivnosti za bodoče raziskovalce kar cela vrsta.

Sicer pa je tudi Gradišče kot vas že zelo stara — prva omemba njene obstoja je v listini iz leta 1297.

Vaška cerkev ne stoji v vasi, pač pa blizu 100 m višje nad strmim robom grebena (757 m). Posvečena je prijaznemu svetniku Miklavžu — zato ji pravijo kar »Sv. Miklavž na Gori«. Ima od cerkve ločen zvonik, umetniško kasetiran raven strop — pa še podobe slavnih slikarjev Metzingerja, Jelovška in Potočnika. Za Jelovškovo sliko trde strokovnjaki, da je eno od nastarejših umetnikovih stvaritev. Še drobčna zanimivost: glavni oltar v cerkvi, ki so jo zgradili že leta 1526, je delo Jožeta Berganta, očeta slovitega kamniškega slikarja Fortunata Berganta.

V času NOB so se Gradiščani — kot vsi hribovski ljudje — dobro izkazali, posebno glede nege partizanskih ranjencev. Ko pa so Nemci za to izvedeli, so pridli v vas ter jo požgali. Z njo vred pa tudi bližnji zaselek Hum.

Seveda so barbarski okupatorji vojaki vasi prej popolnoma izropali. Dvanajst moških so obstrigali in nagnali v gore, skednje, ženo in otroke pa izselili v Nemčijo.

Spomenik, ki priča o zločinu, je v bližini Koritnikove hiše, na meji, kjer so žrtve obdoli na smrt. V imen 12 ustreljenih domačinov kamen še vklesana imena okupatorjevih hlapcev, talcev in žrtev v risi.

Domačinka Franciška Drolec, Strajharjeva, stara 87 let, ve vedati o usodnem dnevu nasle:

»V ranih jutranjih urah 8. j. 1942. leta, so nas s kričanjem in bijanjem po vratih, zbudili neznani vojaki. Hitro smo morali vstati, zbrati v veži. Nato so preiskali hiše v vasi. Iskali so partizanski material. Žene in otroke so odpeljali v Gorice, od tam izgnanstvo v Nemčijo. Sploh navede, da so vas požgali in n. pobili. To smo zvedele žele v ru.«

»Tistega dne, ko so Nemci drveli v vas, so ločili dvanajst ml. fantov; med njimi bila tudi dva sinova. Vse so zvezali za k. nikov kozolec in jih vpraševali o partizanih. Moški so molčali, so jim Nemci povedali za sn. obsodbo. Zaprli so jih v tri ske. Pred Vačilarjevo hišo so jim strelili nože in jih tako ranjen gnali v gore, skednje. Živi so reli...«

Delavska univerza TOMO BREJC Kranj

Upravni odbor
objavlja proste naloge in
opravila

HIŠNIKA — KURJAČA

Pogoji za prevzem nalog
opravil:

- dokončana poklicna šola opravljena izpit za kurjačnik, nizkotlačnih ogreval. naprav.
- 2 leti delovnih izkušenj upravljanje nalog in op. vil hišnika — kurjača.

Stanovanj ni.

Prijave sprejemamo v p. najstih dneh od dneva obve.

Učence smo našli pri vadbi v puštalski kapeli. Klavir naj bi se učili vsi, saj daje celovit pogled na glasbo, posvetili pa naj bi se mu le nadarjeni učenci.

Petindvajseto mednarodno FIS tekaško tekmovanje Bohinj 80

Ob srebrnem jubileju dvojna Jugoslovanska zmaga

BOHINJSKA BISTRICA - Po petnajstih letih spet slavje jugoslovanskih smučarskih tekačev. Na srebrnem jubileju mednarodnih tekaških prireditev v tem koncu Gorenjske - Bohinjski Bistrici - je v tem nastopu članov na petnajst kilometrov slavil Ivo Čarman iz Kranjske Triglave, slavje Jugoslovancov pa je dopolnil še Dušan Djuričić iz Mojstrane, saj je bil v močni mednarodni mladinski konkurenci prvi. K temu uspehu pa so svoje dodali še Tone Djuričić iz Mojstrane, ki je bil med člani tretji, Janez Rebersak iz Triglave šesti, v mladinskem teku pa je bil Dušan Podlogar iz Gorij peti. Med članicami in mladinkami, ki so tokrat tekle skupaj v eni konkurenci, je bila najboljša Jugoslovanka Jana Mlakar iz Kranjske gore na desetem mestu.

tekel izredno hitro in na svojo moč. Zato tudi zaslužen uspeh in lepa mednarodna zmaga. Temu uspehu je svoje dodal še Dušan Podlogar, ki je bil odlični peti. Tudi ostali naši mladinci niso tekli slabo, saj so se nato uvrstili med prvih dvajset.

Med našimi mladinkami in eno članico se je tokrat v Bohinjski Bistrici najbolje odrezala najmlajša. Kranjskogorka Jana Mlakar je bila dobra deseta. - Foto: D. Humer

- 8. C. Podlogar (Jugoslavija) 44:29,05. 9. Minev (Bolgarija) 44:40,57. 10. Cvajnar (Jugoslavija) 45:07,26. 11. Šamov (SZ) 45:43,90. 12. Jelenc 47:53,64. 13. Ivančič 48:09,07. 14. Poklukar 48:12,11. 15. Bugar (vsi Jugoslavija) 48:21,61.

Imenitna konkurenca je bila na mednarodni FIS A tekaški prireditvi v Bohinjski Bistrici v teku mladincev na deset kilometrov. V tej mednarodni družini si je zmago sprivoščila naš obetajoči mladinec Dušan Djuričić. - Foto: D. Humer

Napet je bil obračun tudi med člani. Čeprav smo pričakovali dobro mednarodno udeležbo, pa je bila za srebrni tekaški bohinjski jubilej v olimpijskem letu slabša. Našim pa se je tu že drugič šlo, kdo od naših članov bo razen Ivo Čarmana še potnik za Lake Placid. Že prvi kilometri so pokazali, da so Ivo Čarman, Tone Djuričić, Janez Rebersak in ostali Jugoslovanci dobro nastrojeni za ta obračun. Na desetih kilometrih je bil že v vodstvu Ivo Čarman, ki je drugouvrščenega reprezentanta SZ Tokareva prehitel za pol minute, Rebersaka je Ivo imel že za trinašdeset sekund, Toneta pa že za več kot minuto. V preostalih petih kilometrih Ivo ni popuščal, temveč je še bolj sgrabil svojemu prvemu mestu naproti. Zadnjih pet kilometrov pa je imel med našimi še največje moči Tone Djuričić. Tekel je kot za stavo in na cilj pritekel kot tretji, medtem ko je Janez Rebersak popustil in se na koncu moral zadovoljiti še vedno z izrednim šestim mestom. Tako naj bi na olimpijado po drugi izbiri tekmi, tretja bo v Reit im Winklu, odpotovali Ivo Čarman in Janez Rebersak iz Kranjske Triglave ter Tone Djuričić iz Mojstrane.

Rezultati - članice (5 km) - 1. Jung (NDR) 16:12,88. 2. Leskovjanska (ČSSR) 16:16,02. 3. Noack (NDR) 16:17,33. 4. Witscher (obe NDR) 16:19,60. 5. Ignjatović (SZ) 16:41,99. 6. Hanischova 16:47,91. 7. Žakova (obe ČSSR) 16:50,52. 8. Akvilova (SZ) 16:56,26. 9. Janica (Poljska) 16:52,56. 10. Mlakar 16:57,70. 11. Munič 17:11,45. 12. Jelovčan (vse Jugoslavija) 17:32,31; mladinci (10 km) - 1. D. Djuričić (Jugoslavija) 28:29,62. 2. Schubert 28:46,54. 3. Straube (oba NDR) 28:48,67. 4. Purro (Švica) 29:00,65. 5. D. Podlogar (Jugoslavija) 29:25,05. 6. Henrič (Francija) 29:33. 13. 7. Blažko (ČSSR) 29:33,37. 8. Locatelli (Francija) 29:36,13. 9. Schroder 29:36,85. 10. Wicht (oba NDR) 29:37,26. 11. Kršinar 30:08,40. 14. Klemenčič (oba Jugoslavija) 30:09,08; člani (15 km) - 1. Čarman (Jugoslavija) 42:48,04. 2. Tokarev (SZ) 43:25. 35. 3. T. Djuričić (Jugoslavija) 43:53,95. 4. Ambuhl 44:10,08. 5. Pfeuti (oba Švica) 44:11,33. 6. Rebersak (Jugoslavija) 44:13. 11. 7. Ivantehev (Bolgarija) 44:16,29.

Na srebrnem tekaškem jubileju v Bohinjski Bistrici so v solo tekih tekle članice in mladince v eni konkurenci. V pet kilometrov dolgi smučini je bila med vsemi najhitrejša reprezentantka NDR Kerstin Jung. - Foto: D. Humer

V konkurenci članic je bila na pet kilometrov najhitrejša reprezentantka NDR Kerstin Jung pred članico ČSSR Vero Leskovjansko in drugo reprezentantko NDR Ute Noack. Med to mednarodno žensko elito se je od naših najbolj odrezala najmlajša Kranjskogorka Jana Mlakar. Bila je odlična deseta. Nekoliko slabše kot smo pričakovali so tekle Jeli Jelovčan, še posebno edina članica Metka Munič in nato mladince.

Med 110 skakalci iz 19 držav Norčič osvojil odlično 12. mesto

BISCHOFSHOFEN - Tu se je že po tradiciji končala 28. skakalna turneja INTERSPORT, na kateri je sodelovalo rekordno število skakalcev. Na štirih skakalnicah v ZRN in Avstriji je nastopilo 110 skakalcev iz 19 držav. V zgodovini te popularne in izredno zanimive turneje je bila doslej najštevilnejša in najkvalitetnejša udeležba. Prav zaradi tega pomeni uvrstitev Norčiča na 12. mesto v skupni razvrstitvi izredno velik uspeh. Na vseh štirih skakalnicah je dobro skakal, še najbolj pa v Innsbrucku, kjer doslej ni imel še nikdar dobrega dne. Prav tu pa bi lahko ob pravičnem merjenju dolžin lahko osvojil celo tretje mesto. Norčiča so merili osvo-

Uspeh skakalcev Triglava v Celovcu

CELOVEC - Na tradicionalnem mednarodnem tekmovanju v smučarskih skokih so tudi letos nastopili skakalci kranjskega Triglava. Med 92 nastopajočimi so v vseh kategorijah zmagali Avstrijci. Od naših se je najbolje uvrstil Zupan, ki je med mlajšimi pionirji zasedel odlično tretje mesto. V konkurenci starejših pionirjev pa se je najbolje uvrstil Žabkar. Med člani pa je Kranjec Zelnik kljub padcu zasedel peto mesto. Ostale uvrstitve skakalcev Triglava: mlajši pionirji - 5. Škrjanc, 8. Kešnar, 16. Gorjup, 17. Dolenc, 19. Jagodic. Starejši pionirji - 7. Česen, 10. Slatner, 15. Melin, 20. Zorman in 22. Štrn (en skok padec).

Smučarski skoki

dovali najmanj za tri metre. O tem neopornem dejanju avstrijskih merilcev so dokaj obširno poročali tudi avstrijski novinarji. Kljub tem neljubim dogodkom na olimpijski skakalnici pa je Norčič izredno zadovoljen z uvrstitvijo na 12. mesto. To je tudi njegova najboljša skupna uvrstitev na tej turneji. V tekmovanju za svetovni pokal pa po petih nastopih za vzemza 21. mesto. Norčič pa je tudi edini jugoslovanski skakalec, ki je doslej osvojil točke v tem tekmovanju.

Na turneji je skupaj nastopilo sedem jugoslovanskih skakalcev. Izmed naših se edino Mlakar ni niti enkrat uvrstil v finalno serijo, kjer je tekmovalo 50 skakalcev na osnovi rezultatov prve serije v konkurenci. V splošnem je mlada ekipa napravila dober vtis. Od vseh je najbolj presenetil Kranjec Branko Benedik, zlasti z nastopom na olimpijski skakalnici v Innsbrucku. Na dveh tekmah je dobro skakal tudi Jeseničan Ivo Zupan. Glede na kvaliteto skakanja na prvih petih tekmah za svetovni pokal so si mesto v olimpijski ekipi nedvomno zaslužili Norčič, Tepes, Benedik in Zupan.

J. Javornik

Igor Eržen gorenjski prvak

ADERGAS - Na 35-m skakalnici pod Krvavcem je bilo v soboto letošnje prvenstvo Gorenjske v smučarskih skokih za starejše pionirje. Med nastopajočimi je bilo največ skakalcev kranjskega Triglava, saj jih je bilo kar 18 med 26 nastopajočimi. Med boljšimi sta manjkala najboljša pionirja kranjskega Triglava Poljanec in Čimžar, ki sta se udeležila treninga in tekmovanja v Zireh, kjer so tekmovali za gorenjsko prvenstvo člani in mladinci. Na skakalnici v Adergasu je tako zmagal Igor Eržen iz Zirov. Vrstni red: 1. Eržen (Ziri) 207,6 (34. 35). 2. Dolar (Jesenice) 188,9 (31,5. 32). 3. Šilar (Triglav) 184,5 (31,5. 31). 4. Peljhan (Jesenice) 183,0 (31. 31,5). 5. Česen (Triglav) 176,5 (28,5. 31,5). 6. Žabkar (Triglav-Križe) 173,5 (29,5. 30,5). 7. Štrn (Triglav). 8. Kešnar (Triglav). 9. Jakovec (Triglav-Križe). 10. Škrjanc in Melin (oba Triglav). 12. Zupan (Triglav-Križe) 13. Kavčič (Ziri). 14. Semenčič. 15. Slatner (oba Triglav).

J. Javornik

Med našimi mladinkami in eno članico se je tokrat v Bohinjski Bistrici najbolje odrezala najmlajša. Kranjskogorka Jana Mlakar je bila dobra deseta. - Foto: D. Humer

- 8. C. Podlogar (Jugoslavija) 44:29,05. 9. Minev (Bolgarija) 44:40,57. 10. Cvajnar (Jugoslavija) 45:07,26. 11. Šamov (SZ) 45:43,90. 12. Jelenc 47:53,64. 13. Ivančič 48:09,07. 14. Poklukar 48:12,11. 15. Bugar (vsi Jugoslavija) 48:21,61.

Čeprav v članski konkurenci ni bilo zvenečih imen svetovnega smučarskega teka pa to ne zmanjšuje uspeha Ivo Čarmana. Ivo je v tej družini po petnajstih letih spet pritekel prvo mesto za jugoslovanske barve. - Foto: D. Humer

V ŠTAFETAH NAŠI ZATAJILI

Naši reprezentantje v štafetskih tekih pri članih in mladincih na srebrnem tekaškem jubileju v Bohinjski Bistrici so razočarali, saj so zasedli tista mesta, ki jih po uspehih v solo tekih nismo pričakovali. Tokrat so v mladinski in članski konkurenci tekli tako slabno, da so bili člani šele tretji, mladinska štafeta pa celo četrta. Dobro so tekle le članice, ki so bile četrte.

Rezultati - članice - 3x5 km - 1. NDR 58:37,20. 2. SZ 59:18,30. 3. ČSSR 59:49,46. 4. Jugoslavija I 1:02:58,54; članice - 3x10 km - 1. SZ 1:44:17,70. 2. Bolgarija 1:45:05,21. 3. Jugoslavija I 1:45:24,17. 4. Švica 1:47:51,92. 5. Jugoslavija II 1:50:13,87; mladinci - 3x10 km - 1. NDR 1:44:08,36. 2. Francija 1:45:35,35. 3. ČSSR 1:46:54,92. 4. Jugoslavija I 1:47:41,57. 5. Poljska 1:58:22,06.

D. Humer

Prve prijave za Trnovski maraton

IDRIJA - Po objavi razpisa VI. TRNOVSKEGA MARATONA v Nedejskem dnevniku, ki je tudi letos prevzel pokroviteljstvo nad najbolj množično smučarsko tekaško prireditvijo v Jugoslaviji in potem, ko so vsem letošnjim udeležencem V. Trnovskega maratona (teh je bilo 2747) poslali razpis z vabilom na prireditve, ki bo 18. februarja 1980 v Črnem vrhu nad Idrijo, so se prijavitelji službi organizacijskega komiteja Trnovskega maratona že prijavili prvi udeleženci.

Kot prva sta se prijavila Stefan in Dušan Hren iz Ljubljane. Stefan se je oddčil, da bo teklen maraton 42 km. Dušan pa na malem maratonu 15 km. Kot tretji je prijavljen Andrej Nahtigal, dramski igralec in nekdanji smučarski skakalec iz Ljubljane, ki se je prijavil za maraton na 42 km. Kot prvi prijavitelj iz Primorske pa je Jože Bizjak iz Dobravej, ki želi sodelovati na maratonu 42 km.

Poleg objave razpisov za VI. Trnovski maraton tudi v drugih sredstvih obveščanja, si prizadevni organizatorji iz Idrije tudi na druge načine prizadevajo popularizirati to množično prireditve. Med najbolj uspešni propagatorji prireditve je prav gotovo polurni film o V. Trnovskem maratonu, ki so ga posneli člani filmskega kluba »Merkur« iz Idrije. Film si je že ogledalo več kot 10.000 obiskovalcev, predvajali pa so ga tudi zamejskim Slovencem v Trstu in Celovcu.

Organizacijski komitej Trnovskega maratona zato pričakuje, da se bo do 25. januarja 1980, ko je zadnji rok za prijavo na VI. TM, prijavitelj zares rekordno število smučarskih tekačev, ki bodo tako v letu 1980, ko praznujemo 35. obletnico zmage nad fašizmom, na najbolj primeren način počastili to obletnico.

Silvo Kovac

Mednarodni FIS tekmi v slalomu in veleslalomu za ženske

V veleslalomu Avstrijka, v slalomu Jugoslovanka

ZATRNIK - KRVAVEC - Prvi mednarodni FIS veleslalom za pokal Kranja na Krvavcu je dobila Avstrijka Karoline Glück, prvi FIS mednarodni slalom za pokal Bleda na Zatrniku pa Jugoslovanka Anja Zavadvlav. Ob odlični organizaciji SK Triglav iz Kranja na Krvavcu so si torej zmago izmenjali Avstrijka in Jugoslovanka. Na obeh tekmah je nastopilo osemdeset tekmovalk iz Avstrije in Jugoslavije.

prvem nastopu presenetila, saj je z visoko štirideseto startno številko dosegla tretji najboljši čas. V drugi vožnji pa celo prvega in to ji je zadostovalo, da je zasedla odlično drugo mesto. Torej za Andrejo dva lepa mednarodna uspeha. Ostale naše so vozile napadalno in opravile vloge favoritinj. Prva vožnja je od Jugoslovank izločila Meto Jerman, druga pa Bojano Dornig. Rezultati - 1. Glück (Avstrija) 2:24,81. 2. Leskovšek 2:25,21. 3. Tome 2:25,35. 4. Peharec (vse Jugoslavija) 2:25,70. 5. Buder (Avstrija) 2:26,26. 6. Blažič (Jugoslavija) 2:26,80. 7. Braunegger (Avstrija) 2:27,25. 8. Oblak (Jugoslavija) 2:27,32. 9. Tarman 2:27,59. 10. Kandler (obe Avstrija) 2:27,43.

Na Zatrniku in Krvavcu, kjer je bil mednarodni slalom in veleslalom je med našimi alpskimi smučarkami najbolj presenetila štirinajst letna članica ljubljanskega Novinarja Andreja Leskovšek. Andreja je bila dvakrat izvrstna druga. - Foto: D. H.

Za pokal Kranja na mednarodnem FIS veleslalomu na Krvavcu je bil dvojni naših in avstrijskih smučark. Veleslalomsko tekmo je dobila Avstrijka Karoline Glück. - Foto: D. Humer

Kolesarstvo Progi za balkaniado izbrani

KRANJ - Kranj bo prihodnje leto od 13. do 15. junija gostitelj najboljših kolesarskih reprezentanc iz balkanskih držav. Priprave na to zahtevno prireditve so stekle že pred nekaj meseci, zdaj pa sta znani tudi progi, na katerih bo ekipno in posamično prvenstvo. Ekipa bodo vozile 100 kilometrov po cesti od Brnikov do Most, medtem ko so organizatorji za tekmovalce posameznikov izbrali nekoliko razširjeno progo za dirko po ulicah Kranja. Kolesarji bodo z Jelenovega klanca krenili mimo stavbe skupščine občine proti Primskovemu in pri črpalci zavili na Plano oz. oziroma Circe. Vozili bodo 30 krogov v dolžini 150 kilometrov.

Alpsko smučanje Tečaj za vaditelje smučanja

Zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev Kranj, v sodelovanju s šolskim centrom za telesno vzgojo iz Ljubljane pripravuje tečaj za pridobitev strokovnega znanja VADITELJ SMUČANJA. Tečaj bo predvidoma v dneh od 18. do 27. januarja 1980 na enem od bližnjih smučališč z vsakodnevnim odhodom. Število tečajnikov je omejeno. Za tečaj se lahko prijavite osebno v sredo, 16. januarja 1980 od 17. do 18. ure v klubski sobi Zbora, Prešernova 11. Kranj, kjer boste dobili tudi podrobnejše informacije.

Jugoslovanska reprezentantka v alpskem smučanju Anja Zavadvlav je zmagovalka prvega mednarodnega FIS slaloma za pokal Bleda na Zatrniku. - Foto: D. Humer

Po poteh Kokriškega odreda - Duplje

PRIJAVNICA

Kraj bivanja: _____ Ulica: _____ Hišna številka: _____ (prvega prijavitelca) Pošta: _____ Poštna številka: _____

Table with columns: Izpolni organizator, Priimek in imo, leto rojstva, spol, vrsta, trim, prva tek, druga tek, tretja tek, št. tek, leto, članstvo, član smuč.

Spol: ženski = Z; moški = M. Prijavitelci pod K morajo obvezno označiti tudi A. Startnino vplačati dne _____ po pošti _____; na žiro račun _____ št. 51500-679-70076. Člani smučarske zveze imajo 50% popusta. (Pišite čitljivo, prokrižajte ustrezni kvadrat) Podpis: _____

Lokainvest

Škofja Loka

Organizacija za investitorski inženiring, p. o. Škofja Loka

INVESTITORSKI INŽENIRING — STROKOVNI NADZOR — SVETOVANJE — POSREDOVANJE PRI GRADNJI VSEH VRST OBJEKTOV

Vsem občanom, družbeno političnim organizacijam in delovnim kolektivom čestitamo za občinski praznik Škofje Loke

etiketa žiri

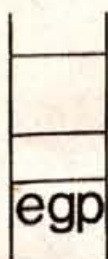
Za vse artikle iz našega programa vam zagotavljamo kvalitetno kreacijo, izvedbo in dobavo.

PROIZVODNJA:

- kartonske etikete v rolah s strojnim dotiskavanjem
- etikete na traku
- samolepilne etikete
- reklamne ter jubilejne embleme, nalepke in zastavice

Vsem prebivalcem škofjeloške občine, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke

Embalažno grafično podjetje

Škofja Loka

Iz proizvodnega programa lahko nudimo izdelavo cenjenim naročnikom:

- transportno embalažo iz valovite in trde lepenke
- komercialno embalažo
- kaširano embalažo
- reklamne obešanke
- razne vrste vložkov in druge embalažne elemente iz lepenke
 - lesa — styropora — iprena
- tiskanje obrazcev za poslovno in tehnično poslovanje
- razne vrste izdelkov iz sodobnih PVC materialov za sodobno administracijsko poslovanje in reklamo.

Za kvalitetno in estetsko izdelavo smo prejeli:

- 10 jugoslovanskih priznanj »Oskar«
- 2 evropski priznanji »Evrostar«

Pridružujemo se čestitkam za občinski praznik Škofje Loke

OBRTNIK Škofja Loka

Blaževa ulica 3

Nudi s svojimi obrati vse vrste storitev

— kompletno ponudbo pri obrtnih in zaključnih delih v gradbeništvu, predvsem pri adaptacijah. Delovni ljudje si lahko direktno poslužujejo usluge v enotah:

- mizarstvo
- parketarstvo
- polaganje vseh vrst plastičnih podov
- keramičarstvo
- steklarstvo
- trgovina na drobno za gradbeni material
- trajnejše poslovno tehnično sodelovanje
- z obrtniki — kooperanti

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem kolektiv podjetja čestita za občinski praznik Škofje Loke

TERMİKA LJUBLJANA n. sol. o.

TOZD Proizvodnja Škofja Loka, n. sub. o.

64220 Škofja Loka, Trata 32

Priporočamo nakup in vgradnjo ognjevarnih izdelkov iz kamene volne »TERVOL« v vse stanovanjske, industrijske, počitniške in druge objekte. Naši izdelki so nepogrešljivi pri varovanju energije in zmanjšujejo izdatke za ogrevanje, izolirajo pred hrupom in varujejo pred odvečno vročino. Priporočamo tudi izdelke iz poliestrov in termoizolacijske kite.

Za informacije so vam na uslugo naše strokovne službe.

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in kupcem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke in želimo mnogo delovnih uspehov v novem letu 1980

modna konfekcija

Občanom in delovnim organizacijam občine Škofja Loka ob občinskem prazniku iskreno čestitamo.

»KROJ«
ŠKOFJA LOKA

KVALITETA
POROK
ZA USPEH

Center slepih in slabovidnih
dr. Antona Kržišnika
Stara Loka 31, Škofja Loka

- usposablja, priučuje slepe in slabovidne osebe
- zaposluje slepe in slabovidne v kovinski, mizarški, pletarski in ščetarski delavnici
- daje celotno oskrbo in varstvo slepim, slabovidnim in drugim osebam.

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in občanom čestita za občinski praznik Škofje Loke

zavarovalna skupnost triglav

čestita
občanom
in
zavarovancem
za praznik
občine
Škofja Loka

GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST

Kranj

Obvestilo

Vse lastnike avtomobilov obvešča, da v poslovalnici Škofja Loka vsako sredo, od 7. do 11. ure cenilec avtomobilskih škod cenil poškodovane avtomobile.

Na podlagi 162. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 21-224/74, 39-468/74, 5-190/76, 10-381/76, 31-1393/76 in 8-483/78) izdajajo davčne uprave skupčin občin

JESENICE, KRANJ, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ

POZIV

k vložitvi napovedi za odmero davkov občanov

za leto 1979 za zavezanca, katerim se odmerjajo davki po preteku leta
in za leto 1980 za zavezanca, katerim se odmerjajo davki vnaprej za tekoče leto.
Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1980.

Napoved za odmero davkov morajo vložiti:

Za leto 1979

- Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1979;
- Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1979;
- Zavezanci davka od osebnega dohodka iz avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1979;
- Zavezanci davka na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic o dohodkih doseženih v letu 1979. Pod navedeno obliko davka spadajo tudi dohodki, doseženi z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov oziroma zgradb v najem ter dohodki od podnajemnin, dohodki od oddajanja opremljenih sob pa le, če doseženi dohodek presega 3.000 dinarjev;
- Zavezanci davka od premoženja — na posest gozdnega zemljišča za leto 1979. Napoved morajo vložiti občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih ne štejejo za kmeta, če posedujejo več kot 0,5 ha gozdnega zemljišča in če njihov dohodek v letu 1979 presega 20.000,00 dinarjev oziroma skupni dohodki vseh družinskih članov presega 10.000,00 dinarjev letno na družinskega člana;
- Zavezanci davka iz skupnega dohodka občanov o dohodkih, prejetih v letu 1979. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čisti dohodek v letu 1979 presega 248.000 dinarjev.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri davčni upravi občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. in 3. točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 4. točke, če gre za dohodke od nepremičnin, pri davčni upravi občine, na katere območju nepremičnina leži, če gre za dohodke od premičnin, pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;
- zavezanci iz 5. točke pri davčni upravi občine, na katere območju leži gozdno zemljišče;
- zavezanci iz 6. točke pri davčni upravi občine, na katere območju so imeli v letu 1979 najdalj stalno prebivališče.

Za leto 1980

- Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1980;
- Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1980.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri davčni upravi občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani.

Napoved za odmero davkov je treba vložiti na predpisanem obrazcu, ki se dobi pri davčni upravi občine. Pozivamo zavezanca, da napovedi vložijo v roku, določenem v tem pozivu, ker bo za nepravočasno vložitev napovedi odmerjeni davek povečan za 10% oziroma najmanj 100 dinarjev, zavezancem, ki ne vložijo napovedi pa za 20% oziroma najmanj 200 dinarjev.

DAVČNE UPRAVE
SKUPŠČIN OBČIN

JESENICE, KRANJ, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA,
TRŽIČ

ARCOMURKA

LOKA
Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

za TOZD JELEN, gostinstvo Kranj

- RECEPTORJA V HOTELU JELEN, KRANJ**
Pogoj: — končana poklicna gostinska šola,
— pasivno znanje nemškega jezika,
— delo se opravlja na popoldanski in nočni izmeni, poskusno delo traja 45 koledarskih dni.
- SOBARICE V HOTELU JELEN**
Poskusno delo traja 30 koledarskih dni.
- SKLADIŠČNIKA V OBRATU STARI MAYR**
Pogoj: — KV ali PK delavec, poskusno delo traja 45 koledarskih dni.

za TOZD prodaja na drobno

- MESARJA**
— vodja v prodajalni Podlubnik, ki bo predvidoma odprta meseca maja 1980
Pogoj: — končana poklicna živilska šola za mesarja,
— 1 leto prakse na podobnih delih,
— poskusno delo traja 60 koledarskih dni.
- MESARJA**
— sekača v prodajalni Podlubnik
Pogoj: — Končana poklicna živilska šola — za mesarje
Poskusno delo traja 60 koledarskih dni.
- VEČ PRODAJALCEV OBLAČILNE STROKE**
Pogoj: — končana šola za prodajalce, oblačilne stroke.
Poskusno delo traja 60 koledarskih dni.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o izobraževanju: bi na naslov LOKA Škofja Loka, DS skupnih služb — kadrovska služba, Kidričeva 53, Škofja Loka v roku 15 dni po objavi oglasa.

Skupščina občine Kranj

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri svetu delovne skupnosti upravnih organov objavlja prosta dela in naloge

v oddelku za skupne službe

1. TELEFONISTA

- Pogoji: — priučen telefonist
— dvomesečno poskusno delo
— moralno-politična neoporečnost

Za objavljena dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polno zaposlitvijo.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev komisiji za medsebojna delovna razmerja pri svetu delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh od dneva razpisa.

KOKRA

Trgovska in proizvodna delovna organizacija
Kranj

Komisija za delovna razmerja TOZD Engro
objavlja prosta dela in naloge

VOZNIKOV TOVORNIH VOZIL
do 4,5 tone nosilnosti.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- poklic šoferja z voznikim dovoljenjem C kategorije,
 - eno leto delovnih izkušenj pri opravljanju del poklicnega voznika.
- Prijave sprejema tajništvo DO Kranj, Poštna ul. 1, 15 dni po objavi. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbiri v 20 dneh od dneva izbire.

VAŠA PISMA

NESREČNE KNAPE

Poleg naštevjanja v Sevljah, na Cepuljah in drugo sem te dni bral tudi v Knapah. Domačin bi se tem Knapam smejal, ker govori le, da je doma v Knapih — po domače v Kna'h — ali da je iz Knapov, ne pa morda iz Knap. Ime vasi namreč pomeni, da so tam nekdanje živeli rudarji ali po kranjsko (po nemškem) knapi. Ne vem zakaj se še iz staroavstrijskih, bolj nemškutarških časov vleče uradno ime Knap. Bil bi že skrajni čas popraviti končnico, da ne bi bilo zmede pri sklanjanju. Morda bi se za to pozanimala prav krajevna skupnost?

F. B. Škofja Loka

Našemu bralcu se za opozorilo zahvaljujemo.

Uredništvo

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM!

Kje naj zahtevam pritožno knjigo? Ne vem. Vem le to, da imam kot občanka Kranja pravico izvedeti, verjetno pa še mnogi drugi, zato prosim, da mi kdo odgovori.

Kdo je dolžan skrbeti za čistočo po mestu? Kdo prejema sredstva, ki jih dajejo prebivalci mesta?

Sramota za Kranj! Kakšna umazanija! Kdor je že šel po mestu po Maistrovem trgu, Prešernovi ulici na praznični četrtek, je lahko videl nad glavo izobešene zastave, po tleh pa groza! Papir, plastika, cigaretni ogorki in drugo. Če družina ali kdorkoli nekaj proslavlja, je osnovno, da je vse čisto. Tudi Kranjčani smo širša družina. Kako je bilo od dnevu republike mogoče gledati kaj takega?

Ze dva meseca opazujem enako umazanijo na avtobusni postaji. Živa meja cvete od navlake, ob betonski ograji, se sti-

skajo enake navlake, ki vse bolj črne, torej so že precej stare. Najbrž odgovorni računajo, da jih bo pokril sneg. Tedaj bo na vogalu ob živi meji nastal preko noči ogromen kup nepluženega snega. Nepremagljiv za pešca, ob odjugi, zmrzali bo preplaval ali padal, si zlomil tudi nogo. Sneg bel, počasi teman, črn od umazanije bo čakal, da ga zastoj pobera sonce.

Vabim Kranjčane na sprehod do avtobusne postaje, da si vse to ogledajo, sramujmo se, da je naše mesto takšno! Kaj si mislijo o vsem vsi tisti, ki prihajajo množično na avtobusno postajo!

So za to določena denarna sredstva ali ne? Kdo ne opravlja svojih nalog in svojih dolžnosti?

POSEBNO ZADOVOLJSTVO OB PRAZNOVANJU

Bohinjska Bistrica — Letošnje leto razvoja v Bohinjski Bistrici bo zelo uspešno. Krajanji smo obletnico oborožene vstaje praznovali zelo slovesno, še posebno, ker je bil letos zgrajen dom Joža Ažmana ter urejen muzej Tomaža Godca. Razen tega smo dobili asfaltno prevleko na ceste, vaščani pa smo sami obnovili nekaj starih in lesenih objektov. Kulturni dom in muzej že služita svojemu namenu.

Posebno zadovoljstvo pa je v tem, da je zelo prizadeven gradbeni odbor v tako kratkem času končal tako zahtevne naložbe.

Letos so bila po bohinjskih vaseh opravljena precejšnja dela: asfaltiranje krajevnih cest in poti skozi vasi Brod in Savica ter Polje. V zadnjem času pa so bila opravljena gradbena komunalna dela na manjši rekonstrukciji in obnovitvi krajevne poti do vasi Žlan in ceste na Ravne. V vseh vaseh krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica pa tudi za prihodnja leta smelo planirajo.

L. Soklič

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Svet delavcev in kmetov razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Poleg pogojev iz 511. člena ZZD mora kandidat za dela in naloge individualnega poslovodnega organa izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo gozdarske, ekonomske ali pravne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših delih in nalogah v gospodarstvu,
- da ima strokovne, organizacijske in moralnopolitične kvalitete.

Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27/a, z oznako za razpisno komisijo za individualni poslovodni organ delovne organizacije, o rezultatih razpisa bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po izbiri.

POSEBNO OBVESTILO

Obveščamo cenjenje voznike motornih vozil in kupce blaga na bencinskih servisih, da bomo od 1. januarja 1980 dalje zapirali bencinske servise v času iztakanja goriv iz avtociستern v podzemne rezervoarje. Bencinski servisi bodo zaprti ves čas prisotnosti avtociستerne. Postopek je določen z zveznim pravilnikom o gradnji postaj za preskrbo motornih vozil z gorivom in o uskladičenju in pretakanju goriva.

Na uvozih bencinskih servisov bodo v času iztakanja goriv postavljeni opozorilni znaki za prepoved prometa.

Prosimo cerjene voznike in ostale kupce, da upoštevajo označbe z zaporo in navodila prodajnega osebja. Upoštevanje opozoril in navodil bo omogočilo hitrejši postopek iztakanja goriv.

Hvala za razumevanje.

Hitro razkopljemo, težko popravimo — To nenapisano pravilo velja tudi za prehod ob kinu Storžič v Kranju med Globusom in postopjem občinske skupščine. Pred dvema mesecema smo se lotili odstranjevanja ploščic, pa nam je orodje padlo iz rok in sedaj delo čaka na dokončanje. Izgovor, da to zaradi slabega vremena ni bilo mogoče, ne drži, čeprav se pri takšnih delih najpogosteje izgovarjamo prav na to! — Foto: F. Perdan

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT Kranj

objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas

VODENJE IN ORGANIZACIJA KONTROLE PROIZVODNJE SUROVIN IZDELKOV IN RAZVOJ TEHNOLOGIJE

Posebni pogoji: — diplomirani inženir kemije ali živilske tehnologije,
— tri leta delovnih izkušenj v oljarski oziroma živilski tehnologiji, pasivno znanje angleškega ali nemškega jezika

VODENJE IN ORGANIZACIJA KOMERCIALNIH DEL

Posebni pogoji: — visoka ali višja izobrazba ekonomske, komercialne, kmetijske ali živilske tehnološke smeri,
— tri leta ustreznih delovnih izkušenj,
— aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika.

PRIPRAVA IN DELITEV TOPLIH OBROKOV

Posebni pogoji: — KV kuhar,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— tečaj higienskega minimuma.

PRANJE, LIKANJE IN SIVANJE DELOVNIH OBLEK

Posebni pogoji: — dokončana osnovna šola, poznavanje osnov šivanja.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

ženski čaj

MEŠANICA DOMAČEGA ČAJA

il té per le signore

Ženski čaj je sestavljen iz 9 vrst poznanih zdravilnih in aromatičnih zelišč. Čaj osvaja, pomirja ter krepi telo. Ženski čaj odganja vetrove, čisti vodo iz telesa, preprečuje napačno in je za dobro spanje. Ženski čaj je namenjen tudi tistim, ki imajo slab obtok krvi, motnje pri mesečnem perilu ter belem toku. Čaj deluje blagodejno in koristno za zdravje. Čaj dobite v lekarnah in trgovinah Živila Kranj.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Čestitamo vam za praznik občine

Škofja Loka

Ob zadnjem sneženju je zima Gorenjski prizanesla, kako pa bo drugič?

Cestno podjetje

Kranj Jezerska 20

Razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. 2 kom. tovorno vozilo Roman Ikarus IK-132, s trambus kabino, motor 215 KS, izklicna cena 800.000,— din za komad.
2. 1 kom. osebno vozilo Audi 100 GL, letnik 1972, izklicna cena 115.000,— din.
3. 1 kom. moped Colibri T 13, letnik 1968, izklicna cena 1.300,— din.
4. 1 kom. nakladalna žlica Schmidt S1, izklicna cena 7.000,— din.
5. 1 kom. stranski odmetač Schmidt S1, izklicna cena 11.000,— din.
6. razni rezervni deli za stranski odmetač Schmidt S1.

V ceni ni vračunan prometni davek, licitacija bo dne 9. 1. 1980 ob 12. uri v menzi podjetja, Jezerska c. 22.

Ogled je možen dne 9. 1. 1980 od 6. ure dalje. K licitaciji lahko pristopijo pravne in fizične osebe, ki morajo pred pričetkom licitacije plačati 10 odstotni polog od izklicne cene.

ODKUPUJEMO SVINJSKE IN OSTALE KOŽE PO ZELO UGODNIH CENAH

KO to

KOTO
in zbiralnica
kmetijskih zadrug

vezenine bled

Kajuhova 1
TOZD Konfekcija

razpisuje za petek, dne 11. 1. 1980 ob 9. uri
na dvorišču delovne organizacije javno licitacijo
za prodajo osnovnega sredstva:

- OSEBNI AVTOMOBIL RENAULT - 16 TL - LITOSTROJ, štev. motorja 126618, letnik 1972, moč motorja 67 KS, v voznem stanju, prometno dovoljenje poteklo dne 8. 12. 1979.

Izklicna cena je 15.000,- din.

Udeleženci morajo plačati kavicijo v višini 10 odstotne začetne cene, na sedežu TOZD Konfekcija Bled, predstavniki delovnih oziroma temeljnih organizacij morajo predložiti pooblastilo.

Pri enako ponudeni ceni ima družbeni sektor prednost.

Ogled osnovnega sredstva je možen v četrtek, dne 10. 1. 1980 od 9. do 12. ure.

Vabimo vas, da si v našem INFORMATIVNO PRODAJNEM CENTRU v hotelu CREINA v Kranju ogledate izbiro tkanin iz našega proizvodnega programa.

TEKSTILINDUS
KRANJ

EXOTERM

Kranj
Struževo 66

Delavski svet delovne organizacije razpisuje
na podlagi 101. člena statuta dela in naloge

- VODJE
FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Za opravljanje navedenih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko šolo ekonomske smeri,
- da imajo 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali podobnih delovnih nalog,
- da so moralno politično neoporečni,
- da se iz dosedanjega dela da utemeljeno sklepati, da bodo pri svojem delu uspešni.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene prijave in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj pošljejo kandidati priporočeno v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Exoterm, kemična tovarna Kranj, Struževo 66, z oznako za razpisno komisijo. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili najkasneje v 30 dneh po izbiri.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

Komisija za prodajo osnovnih sredstev objavlja javno licitacijo za prodajo

- 2 KOZOLCEV V DOBJU
V POLJANSKI DOLINI

Izklicna cena za večji kozolec je 20.000,- za manjši kozolec pa 10.000,- din.
Pogoj je, da kupec objekt odstrani.

Licitacija bo 14. januarja 1980 ob 8. uri na kraju samem.

GRADITELJI POZOR!

Vsi, ki gradimo vemo, s kakšnim težavami se srečujemo pri nabavi zidakov, apna, cementa in drugega materiala v poletnih mesecih, ko jih najbolj potrebujemo.

DO EFE Šoštanj vas želi opozoriti, da je sedaj pravi čas, ko se boste lahko brez težav oskrbeli z našimi kvalitetnimi proizvodi, ki imajo 20 letno tradicijo.

Iz našega proizvodnega programa vam po zelo konkurenčnih cenah nudimo:

- EFE - zidaki,
trdnosti 150 in 200 kp/cm²

- EFE malte,
trdnosti 100 in 150 kp/cm²

ki vsebujejo že vsa veziva, zato ne potrebujete apna in cementa, temveč samo pesek.

Vse informacije zahtevajte v prodajni službi DO EFE Šoštanj, Družmirje 20, tel. (063) 852 - 442 in 881 - 053.

SE PRIPOROČAMO!

SOZD Rudarsko
elektroenergetski
kombinat Velenje
DO EFE
Elektrofilterski elementi
p. o., Družmirje
p. Šoštanj
63325 Šoštanj

DO EFE
ŠOŠTANJ

Alpeška modna industrija
Radovljica

Odbor za delovna razmerja pri TOZD pr. pletenin razglasa prosta dela in naloge

1. PLETENJE PLETENIN NA COTTON PLETILNIH STROJIH - 2 DELAVKI
2. DVORIŠČNO TRANSPORTNA DELA
3. ČIŠČENJE PROIZVODNIH PROSTOROV

Poleg splošnih pogojev, določenih v pravilniku o delovnih razmerjih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod 1.: - kvalifikacija pletilje ali priučena pletilja s prakso v stroki 1 leto,
Pod 2.: - dokončana osemletka,
Pod 3.: - dokončana osemletka.

Delo se združuje za nedoločen čas. Določa pa se trimesečno poskusno delo.

Za zainteresirane kandidate vabimo, da v 15 dneh po objavi oglasa pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov Almira, alpeška modna industrija Radovljica, Jalnova ulica 2, za odbor za delovna razmerja pri TOZD pr. pletenin Radovljica.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po izboru.

Venac

Industrija mesa
Novi Sad
skladišče Staneta Žagarja 51
Kranj

objavlja prosta dela in naloge:

1. ADMINISTRATORJA-KE
v skladišču Kranj
- srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri
2. ŠOFERJA - DISTRIBUTERJA
- KV sofer C kategorije
3. DELAVCA V SKLADIŠČU

Posebni pogoji:
Zdravstveno spričevalo za delo v živilski stroki.

Prošnje oddati v 8 dneh na naslov v Kranju. Nastop dela takoj, ali najkasneje do 1. 2. 1980.

Konfekcija MLADI ROD Kranj

objavlja prosta dela in naloge
MEHANIKA

Pogoj:
- poklicna šola (finomehanik ali sorodni poklic)
- poznavanje šivalnih strojev in likalnih naprav

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi naj kandidati vložijo v 15 dneh po objavi na naslov: konfekcija Mladi rod, Kranj, Pot na kolodvor 2.

Na podlagi 5. člena Odloka o podeljevanju priznanj v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 12/79) Skupščina občine Kranj po sklepu seje komisije za odlikovanja in priznanja z dne, 20. 12. 1979

razpisuje
nagrade občine Kranj za leto 1980

ZA NAGRADE OBČIN KRANJ

SE LAHKO predlagajo:

- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije za delo in dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje in odlike in za izredne uspehe pri delu in za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije občine Kranj pa tudi drugih občin, če so njihovi uspehi pri delu oziroma dejanja pomembna za območje občine Kranj.

V skladu z 10. členom odloka so pobudniki lahko družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva, delovne in druge organizacije ter krajevne skupnosti.

Obrazložene pismene pobude za podelitev nagrad morajo biti predložene komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Kranj najkasneje do 30. aprila 1980.

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku 1. avgusta.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za odlikovanja in priznanja

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in tete

KATARINE BEŠTER

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste počastili njen spomin, ji darovali cvetje in jo tako številno spremili na njeni zadnji poti, nam pa nesebično pomagali in izrekli sožalje.

Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in zdravstvenemu osebju Kliničnega centra v Ljubljani in Zdravstvenega doma v Škofji Loki, ki so se z vso požrtvovalnostjo borili z njeno boleznijo.

Zahvaljujemo se duhovščini za lep obred in pevcem za zapete žalostinke.

Hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi. Ohranimo jo v lepem spominu.

Vsi njeni!

Vsi bodo dosegli svoj cilj
le jaz ga ne bom dosegel
ognja prepoln poln sil
neizrabljen k pokoju sem lege

IN MEMORIAM

PETER
JAKELJ

star 23 let

Na zadnji dan starega leta je minilo že pet let odkar se nisi več vrnil domov. Še vedno vse stene dihaš s teboj in še vedno mislimo, da se boš znašel med nami, toda naenkrat se zavemo resnice. Ti molčiš in ne potrebuješ ničesar več. Vsem smo hvaležni, ki postojijo pred tvojim grobom.

Kranjska gora, december 1979

Za teboj še vedno žalujemo:
mamica Tončka, sestra Breda z družino, brata Božidar in Toni

OBLETNICA

29. decembra 1979 je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in tast

ALOJZ VESEL

borec I. slovenske artilerijske brigade;
iz Britofa pri Kranju

Ne moremo verjeti, da te ni več med nami, a spomin nate nam bo ostal še živ do konca naših dni.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Žalujoči vsi njegovi!

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, ata, starega ata, brata in strica, ki nas je tako nenadoma in mnogo prerano za vedno zapustil, zapustil tedaj, ko je še tako ljubil življenje, nas vse in svet okrog sebe

JANEZA SLABETA

iz Podjelovega brda

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje, vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga zasuli s cvetjem, ki ga je tako ljubil.

Iskrena hvala vsem sosedom za nesebično pomoč, požrtvovalnost in tolažbo; kakor tudi dr. Bojanu Gregorčiču za dolgoletno zdravljenje in dr. Karlu Berniku za hitro pomoč v zadnjih trenutkih življenja našega dragega.

Najlepša hvala g. župniku in cerkvenemu pevskeemu zboru.

Žalujoči: žena Franciška, hči Pavla z družino, sinovi: Franc, Janko in Albin z družinami, sin Vinko z ženo, hči Ivanka, vnuček Matjaž z mamico, brat Lovro, ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Kruta usoda je že v prvih mesecih ugasnila
mlado življenje malega

SIMONA SEKNETA

Zahvaljujemo se sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo v njegov mnogo prerani grob.

Iskrena zahvala g. župnikoma za pogrebni obred in poslovilne besede.

Žalujoči: mamica, očka, bratec Metod in ostali sorodniki!

Vogljje, Orehovlje

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam polovico mlade KRAVE za meso. Cerkljanska Dobrava 7, Cerklje
Prodam PRAŠICA za zakol. Glinje 10, Cerklje
Poceni prodam osem novih sestavljenih manjših FOTELJEV. Slivnik, Sp. Gorje 17

Prodam KRAVO ali TELICO po izbiri. Hraše 5
Prodam TELEVIIZIJO Panorama. Renko, Smedniška 59, Kranj

Prodam približno 60 kv. m SKODLJEV. Soklič, Češnjica 22, Podnart

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 6 kW. C. na Brdo 44, Korkrica - Kranj

Prodam veliko PEČ na olje, 28.000 kal., primerno za delavnico. Telefon: 89-426

Prodam KRAVO tik pred telitvijo. Soklič, Zg. Laze 168, Zg. Gorje

Prodam ŠIVALNI STROJ Danica - extramatik, v kovčku. Ferančak, Gradnikova 91, Radovljica

Prodam PRAŠICA za zakol, TELIČKO za rejo in MOLZNI STROJ mile. Sitar Frančiška, Voglje 95, Senčur

Prodam KRAVO frizijko po izbiri. Zemlja, Vrba 23, Žirovnica

Prodam 9 let starega KONJA. Ribno 20, Bled

Prodam dve OVCI z jagnjema. Mežnarec, Selo 22, Žirovnica

Prodam PRAŠICA za zakol. Voglje 64, Senčur

Prodam PSA - mešani nemški ovčjak, dober čuvaj. Kuralt Roman, Zg. Senica 4/a, Medvode

Prodam 60 GAJBIC po 20 din. Naslov v oglasnem oddelku

Ugodno prodam 1000-litrski SOD za gnojevko, motorno ČRPALKO, VPREŽNE SANI in PEČ na olje, vse v dobrem stanju. Zg. Duplje 26

Prodam ŠIVALNI STROJ Bagat. Povlje 6, Golnik

Prodam novo kombinirano PEČ za centralno ogrevanje z bojlerjem in gorilcem. Telefon: 064-62-416

Prodam ELEKTROMOTOR, 15 kW. Voglje 61, Senčur

Prodam pet let staro KOBILO, dobro voznico in SLAMOREZNICO s puhalnikom. C. na Klanec 19, Kranj

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 6 kW in stereo GLASBENO SKRINJO. Kovačič Marjan, Predoslje 138/a

Po izbiri prodam mlado KRAVO ali TELICO, ki bosta kmalu teletili. Jerala, Podbrezje 111

Prodam 3 vreče (150 kg) IZRAVALNE MASE ZA TAPETE poli-fiks in 2 para OTROŠKIH SMUČI (70 in 80 cm). Marjan Bajt, Zasavska 39, Kranj

Prodam jalo jalavo KRAVO simentalko po prvem teletu in močne VPREŽNE SANI. Jošt, Naklo 51

Prodam barvna TELEVIIZIJA: nov GRUNDIG in Graetz - daljinsko upravljanje. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam drobni KROMPIR za krmo. Podbrezje 54, Duplje

Prodam polovico KRAVE. Srednja vas 55, Senčur

Prodam KRAVO frizijko, ki bo v kratkem teletila. Senično 19, Tržič

Prodam od 130 do 150 kg težkega PRAŠICA za zakol. Ribno 38, Bled

Prodam dobro ohranjeno TRAJNOŽAREČO PEČ EMO 5. Informacije od 16. do 17. ure. Kebetova 12, Kranj

Prodam črnobel TELEVIIZOR RR. Suceva 1, Kranj

Prodam črnobel TELEVIIZIJSKI SPREJEMNIK Iskra - Panorama. Kranj, Struževo 4

Prodam KRAVO s tretjim teletom ali brez. Potočnik Metod, Dražgoše 34, Zelezniki
Prodam MIZO za v dnevno sobo in OTROŠKO POSTELJICO. Gerič Janez, Zlato polje 3/c, Kranj

Prodam otroško POSTELJICO bele barve z jogijem. Telefon: 24-065

KUPIM

Kupim PEČ na drva za v kopalnico, brez bojlerja. Dražlar, Bičkova 7, Kranj, tel.: 23-929

Kupim PUHALNIK z noži in elektromotorjem. Burgar Rajko, Vopvlje 5, Cerklje

VOZILA

Prodam dobro ohranjenega WARTBURGA, letnik 1973, registriranega do 17. avgusta 1980. Soklič, Češnjica 22, Podnart

Prodam WARTBURGA, letnik 1972, registriranega do 9. 8. 1980. Janko Jerala, C. na Lipce 14, Lesce

Prodam karamboliran 125-P z vsemi rezervnimi deli, 11.500 km, letnik 1978. Ogled vsak dan. Zupan Anton, Rečiška c. 57, Bled

Prodam osebni avto PZ-125. Močnik, Dvorje 66, Cerklje

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 750 s prikolico ali brez, letnik 1970. Stroj Franc, Dvorska vas 30, Begunje na Gorenjskem

Ugodno prodam FIAT 750, letnik 1973, dobro ohranjen. Ogled vsak dan. Vinko Sedej, Pot ilegalcev 10, Koroška Bela

Prodam WARTBURG karavan, letnik 1977. Ogled vsak dan popoldan razen ponedeljka in nedelje popoldan. Žnidar, Bitnje 2, Bohinjska Bistrica

Prodam R-4, letnik 1977. Telefon 22-298 - Kranj

Ugodno prodam MOSKVIČA 1500, starega eno leto, 15.000 km, zamnjane gume, dinitrol s 3-letno garancijo, priključek za prikolico, servisno pregledan v Avstriji - zmanjšana poraba. Telefon 23-394

Prodam VW, letnik 1964, registriran do konca leta. Bogataj, Milena Korbarjeve 19, Kranj

Ugodno prodam malo karambolirano ZASTAVO 750, letnik 1971. Hafner, Godešič 31, Škofja Loka

Prodam AUDI 60 L. Štetetova 24, Senčur

Zelo ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano do marca. Jeraj Janez, Dobruša 1, Vodice nad Ljubljano

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1974, z dodatno opremo. Druškovič Jurij, Kovačičeva 4/a, Kranj

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, karambolirano in nevozno. Bižetnik, Titova 71/VII., Jesenice. Informacije od 16.30 do 18.30 po telefonu 81-920

Prodam VW, letnik 1964, registriran do konca leta. Bogataj, Milena Korbarjeve 19, Kranj

Ugodno prodam malo karambolirano ZASTAVO 750, letnik 1971. Hafner, Godešič 31, Škofja Loka

Prodam AUDI 60 L. Štetetova 24, Senčur

Zelo ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano do marca. Jeraj Janez, Dobruša 1, Vodice nad Ljubljano

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1974, z dodatno opremo. Druškovič Jurij, Kovačičeva 4/a, Kranj

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, karambolirano in nevozno. Bižetnik, Titova 71/VII., Jesenice. Informacije od 16.30 do 18.30 po telefonu 81-920

STANOVANJA

V bližini Kranja oddam za več let PROSTOR, primeren za vsako obrt, razen gostilne, zraven je tudi stanovanje (predplačilo). Poizve se na Partizanski 5/a - Bled

Zakonski par išče opremljeno SOBO. Naslov v oglasnem oddelku.

Iščem opremljeno ali neopremljeno SOBO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku.

Dijakinja išče SOBO v Kranju ali okolici. Telefon: 26-647

Izdaja ČP Glas, Kranj. Stavak: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-803-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-866, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglani in računovodstvo 23-341. Naročnina za prvo polletje 1980 din 200. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, brat in stric

ALOJZ HLEBŠ

iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo za pomoč sorodnikom, sostanovalcem na Cesti 1. avgusta št. 1., prijateljem, znancem, delavcem podjetja Iskra - prevoz, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala organizaciji ZB Kranj - Zlato polje, govniku za lepe poslovilne besede, Društvu upokojencev za petje in godbi za odigrane žalostinke.

Žalujoči vsi njegovi!

Kranj, 8. januarja 1980

ZAPOSLITVE

Takoj zaposlim STRUGARJA. OD po dogovoru. Preddvor 148, telefon: 45-148 60

Zaposlim delavca KLJUČAVNICARJA, za samostojna dela. KLJUČAVNICARSTVO JALEN, Hujce 23, Kranj 61

Iščem delavca za delo v CEMENTARSKI OBRTI. Rajgelj, Zasavska c. 39, Kranj - Orehek

POSESTI

V bližnji okolici Kranja ali v Kranju kupim vrstno HIŠO, polovico dvojčka z vrtom ali manjšo hišo. Plačam v gotovini. Vselitev po dogovoru. Ponudbe pod šifro: Hiša 80

10546
Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO ali manjšo HIŠO - VIKEND na Gorenjskem. Ponudbe v glasni oddelek pod: Zdravje 55

OSTALO

Na Jesenicah iščem VARSTVO na domu trikrat tedensko ali izmenično. Femič Mica, Titova 37, Jesenice (nad carinarnico) 10587

Nujno iščem varstvo za 2 meseca starega otroka, lahko tudi na domu. Po možnosti v okolici Vodovodnega stolpa in Valjavčeve. Kukalja Vijolca, Valjavčeva 10/1, Kranj 62

Matematiko INSTRUIRAM v Kranju. Telefon 27-329 - popoldan

Narodnozabavni ansambel vas želi zabavati na raznovrstnih prireditvah. Oglasite se, ne bo vam žal. Naslov v oglasnem oddelku. 64

Napovedovalka - amaterka, ki ima za seboj že vrsto uspešnih nastopov, vam želi ob raznih prireditvah voditi vaš program. Naslov v oglasnem oddelku. 65

IZGUBLJENO

Izgubil se je PES rjave barve z beimi lisami po hrbtu. Sliši na ime Runo. Sporočite po tel.: 23-941, ali naslov v oglasnem oddelku. 68

POZNAVSTVA

24 let star, osamljen fant, želi spoznati osamljeno dekle iz Gorenjskega. Otrok ni ovira. Pod šifro: V novo življenje 67

OBVESTILA

Vse PEVKE in PEVCE, ki bi želeli sodelovati pri mešanem pevskem zboru v Senčurju vabimo, da se udeležijo ustanovnega sestanka v četrtek, 10. januarja, ob 18. uri v osnovni šoli Senčur 66

Planinsko predavanje

V torek, 8. januarja 1980, ob 19. uri bo v prostorih Delavskega doma, vhod št. 6, predavanje z naslovom: **PERU DEŽELA TREH OBRAZOV**

Predavala bosta člana kranjske alpinistične odprave ALPAMAYO 79. Predavanje nima alpinistične vsebine. S predavanjem želita predstaviti Peru kot deželo z bogatimi zgodovinsko kulturnimi in geografskimi zanimivostmi.

POPRAVEK

Pri zahvali za umrlim JOŽETOM PRESTORJEM, smo izpustili: »Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke in nečaku Milanu za vso pozornost ob težki izgubi mojega moža.
Žalujoča žena Justina!

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in brata

BRUNOTA VODOPIVCA

iz Radovljice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, mu darovali cvetje in vence ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala kolektivu Verige iz Lesc, pevcem in govorniku za lep poslovilni govor, praporščaku; kakor tudi sosedom, ki so nam pomagali v teh težkih dneh.

Vsem še enkrat iskrena zahvala!

Vsi njegovi!

Radovljica, Dovje, Kranj, Škofja Loka, Ljubljana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, babice, prababice, tete in tašče

ELIZABETE KLEMENC

Črnikove mame iz Podljudelja 90

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so ji v slovo podarili cvetje, izrekli sožalje in jo v velikem številu pospremili na zadnji poti.

Lepa hvala dr. Martinčiču, še zlasti pa dr. Robiču za dolgoletno zdravljenje, govorniku za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen pogrebni obred!

Žalujoči: mož, otroci in drugo sorodstvo!

Podljudelj, 2. januarja 1980

Podjetje za PTT promet

Poštna ul. 4
Kranj

objavlja prosta dela in naloge pripravljanje, dostavljanje in obračunavanje ptt pošiljk (pismonoša) na poštah Cerklje na Gorenjskem: Kranj, Mavčiče in Preddvor.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Nudimo vam:

- stimulatívne osebne dohodke okoli 6.500,- din,
- samostojno in zanimivo delo na terenu,
- možnost izobraževanja ob delu,
- skupno urejanje stanovanjskih vprašanj.

Od vas pričakujemo:

- vestnost in veselje do dela z uporabniki ptt storitev.

Poizkusno delo traja od 1 do 3 mesecev.

Vabimo vse zainteresirane, da se osebno zglasijo v tajništvo TOZD Kranj, Poštna ul. 4.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, babica, prababica, teta in sestra

ANA VIDMAR

iz Voklega 65, p.d. Tončkova Ančka

Iskreno se zahvaljujemo za pomoč sosedom, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni Režki Kožuh za vsestransko pomoč, zvonarjem in g. župniku iz Senčurja ter g. Francetu Vidicu za pogrebni obred.

Žalujoči: hčerki Slavka in Tilka z družinama, vnukinja Cvetka z družino, Sonja, Roman, Marko in Erika, pravnučka Sergej in Simona ter sestri Marjeta in Miska z družinama

Za vedno se je poslovil naš dragi mož, oče, stari, oče, in dedek

EDVARD JURJEVEC

Na zadnjo pot ga bomo pospremili v torek, 8. januarja, ob 15.30 na pokopališču v Bitnjah

Žalujoči: žena Angela, hčerka Vera, sinovi Marjan, Ivan in Edvard z družinami ter drugi sorodniki

Sr. Bitnje, Ljubljana, Kranj, 6. januarja 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

FRANCA BENEDIKA

Dobrotovega ata iz Čepulj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje in mu darovali cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala organizaciji ZB - Jošt za venec, zvonarjem iz Bukovščice in Planice ter g. župniku za pogrebni obred.

Hvala tudi dr. Bajžlju za pomoč pri njegovi bolezni.

Žalujoča žena Franciška, hčerka Štefka, brat Vinko, sestre Franciška, Julka, Marija, Ivanka in Kristina

Kranj, Čepulje, Smarjetna gora, Rakovica, Križna gora

